

„Igén vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet...” (Jeremiás 15,16)

Bibliaismeret

BAPTISTA HITTAN

BOOK

Bibliaismeret – Baptista hittan 10. osztály
(alapszintű érettségire felkészítő hittankönyv)

Az egyes leckék szerzői:
Varga Attila (1–8, 17–18)
Borbély Orsolya (9–11)
Gáspár Botond (12–16)
Zsíros Tünde (19–23)
Tóth Krisztián (24–36)

Szerkesztette: Varga Attila
Teológiai lektor: Paróczy Zsolt
Borítóterv és tipográfia: Boltos Péter
Grafika: Sztasákné Gulyás Boglárka

További közreműködők: Szommer Hajnalka és Vargáné Pitt Györgyi

A bibliai idézeteket a Magyar Bibliatársulat 1975. évi új fordítású Bibliájának 1990-es revideált kiadásából vettük. Az ettől eltérő eseteket külön jelöltük.

Minden jog fenntartva.

A kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű, sem annak része semmilyen formában nem sokszorosítható.

BOK, 2017

Kiadja: BOK – Baptista Oktatási Központ
1068 Budapest, Benczúr utca 31.

Felelős kiadó: Papp János

TARTALOMJEGYZÉK

I. KAPCSOLATOK II.

1. LECKE – Kapcsolatok – Ismétlés és az előttünk álló témák ívének bemutatása	5
2. LECKE – Kapcsolatom magammal... ÉNKÉP – Tulajdonságaim	7
3. LECKE – Kapcsolatom magammal... ÉNKÉP – Képességeim	13
4. LECKE – Kapcsolatom magammal... ÉNKÉP – Életcél	17
5. LECKE – Kapcsolatom a teremtőmmel – Hogyan szól hozzám Isten? Hogyan szólok én hozzá?	21
6. LECKE – Kapcsolatom a teremtőmmel – Mit jelent(het) számomra ez a kapcsolat?	25
7. LECKE – Kapcsolatom a teremtőmmel – Az Istennel való kapcsolatom fejlődése	29

II. AZ EVANGÉLIUM

8. LECKE – Az evangélium a samáriai asszony történetén keresztül	33
--	----

III. A HEGYI BESZÉD

9. LECKE – Kik a boldogok? (1) BOLDOGOK, akik belátják, hogy rászorultak a segítségre	37
10. LECKE – Kik a boldogok? (2) BOLDOGOK, akiknek még nem keményedett meg a szívük	41
11. LECKE – Kik a boldogok? (3) BOLDOGOK, akik bár erősek, mégsem élnek vissza az erejükkel	45
12. LECKE – Kik a boldogok? (4) Az igazság éhségének és szomjúságának BOLDOGSÁGA	49
13. LECKE – Kik a boldogok? (5) BOLDOGOK, akik annak is esélyt adnak, aki nem érdemli meg	53
14. LECKE – Kik a boldogok? (6) BOLDOGOK a tiszta szívűek	57
15. LECKE – Kik a boldogok? (7) BOLDOGOK a békét teremtők	61
16. LECKE – Kik a boldogok? (8) BOLDOGOK az igazságért üldözöttek	63
17. LECKE – Só és világosság (Mt 5,13–16)	67
18. LECKE – A törvény (Mt 5,17–20)	71
19. LECKE – ÉRZÉSEINK: Harag és vágy (Mt 5,21–30)	75
20. LECKE – Hűség és igazmondás (Mt 5,31–37)	79
21. LECKE – Könyörület és áldozatkészség (Mt 5,38–48)	83
22. LECKE – Őszinteség és képmutatás (Mt 6,1–6.16–18)	87
23. LECKE – Imádság – A Miatyánk (Mt 6,7–15)	91

IV. A SZERETET HIMNUSZA

24. LECKE – Bevezetés – A szeretet a legkiválóbb út	95
25. LECKE – A szeretet TÜRELMES	97
26. LECKE – A szeretet JÓSÁGOS	99
27. LECKE – A szeretet NEM IRIGYKEDIK	103
28. LECKE – A szeretet NEM KÉRKEDIK	105
29. LECKE – A szeretet NEM FUVALKODIK FEL	109
30. LECKE – A szeretet NEM VISELKEDIK BÁNTÓAN	111
31. LECKE – A szeretet NEM KERESI A MAGA HASZNÁT	115
32. LECKE – A szeretet NEM GERJED HARAGRA	119
33. LECKE – A szeretet NEM RÓJA FEL A ROSSZAT	123
34. LECKE – A szeretet NEM ÖRÜL A HAMISSÁGNAK, DE EGYÜTT ÖRÜL AZ IGAZSÁGGAL	127
35. LECKE – A szeretet MINDENT ELFEDEZ	129
36. LECKE – A szeretet MINDENT HISZ, MINDENT REMÉL, MINDENT ELTŰR	133

V. FÜGGELÉK

136

Kapcsolatok

Ismétlés és az előttünk álló témák ívének bemutatása

A tavalyi tanév hét leckéjében azokkal a kapcsolatokkal, kapcsolatrendszerekkel foglalkoztunk, melyek átszövik életünk mindennapjait.

Melyek voltak azok az érzések, gondolatok, amelyek leginkább emlékezetesek voltak a tavalyi beszélgetéseink során? Olvasd el a tavalyi leckék címeit, és mondd el, neked személy szerint melyik adott a legtöbbet és miért!

Kapcsolatom MAGAMMAL	Kapcsolatom a TEREMTŐMMEL	Kapcsolatom a CSALÁDOMMAL	Kapcsolatom az EGYHÁZZAL	Kapcsolatom a TÁRSADALOMMAL	Kapcsolatom az ENGEM KÖRÜLVEVŐ VILÁGGAL	Kapcsolatom a VILÁGOT MÁSKÉNT SZEMLÉLŐKKEL
----------------------	---------------------------	---------------------------	--------------------------	-----------------------------	---	--

Keressétek ki és beszéljétek meg az alábbi bibliaverseket, melyekkel a fenti témák kapcsán találkoztunk!

Az elveszett paradicsom	(1Móz 1,26)
Pál apostol „nagy találkozása”	(ApCsel 9,5)
A teremtett világ	(Róm 1,20)
A keresztény család	(Kol 3,18–21)
Az egyház	(Mt 16,17)
Nemzetek	(ApCsel 17,26–27)
A városunk/lakóhelyünk	(Jer 29,7)
A univerzum méretei	(Ef 3,14–19)
A tanítványság hitelesítése	(Jn 13,34–35)

A **KAPCSOLATOK** témakör négy tanéven átívelve igyekszik majd támpontokat adni, hogy el tudjuk helyezni magunkat abban a komplex és bonyolult világban, mely minket körbevesz. Sok különleges kapcsolat lehetősége vár ránk előttünk során, amelyekről még beszélgetni is izgalmas, nemhogy megtapasztalni a valóságban.

Az előttünk álló években a már ismertetett hét témakör mindegyikét igyekszünk részletesebben is megvizsgálni. Ebben a tanévben az első két terület: a KAPCSOLATOM magammal és a KAPCSOLATOM a teremtőmmel témakörök kerülnek részletesebb vizsgálat alá.

Kapcsolatom magammal	Kapcsolatom a teremtőmmel	Kapcsolatom a családommal (és egyéb mindennapos emberi kapcsolataim)	Kapcsolatom az egyházzal	Kapcsolatom a társadalommal	Kapcsolatom az engem körülvevő világgal	Kapcsolatom a világot másként szemlélőkkel
ÉNKÉP Tulajdonságaim	Hogyan szól hozzám Isten? Hogyan szólok én hozzá?					
ÉNKÉP Képességeim	Mit jelent(het) számomra ez a kapcsolat?					
ÉNKÉP Életcélom	Az Istennel való kapcsolat fejlődése					

Az előttünk álló évfolyamok tananyagában ugyanakkor sor kerül majd a már említett többi témakör részletes megbeszélésére is.

Mindenkinek természetes vágya, hogy abban a közegben, ahol a hétköznapjait éli, barátra, társra találjon. Ennek kapcsán lesz szó osztály- és munkahelyi közösségről, barátságokról, szerelemről, szexualitásról. A mai és a bibliai családmódel bemutatása, egyházi és egyházon kívüli közösségek, nemzetek, kultúrához, nagyobb közösséghez való tartozás kérdéskörének áttekintése, valamint a más kultúrákhoz való viszonyunk egyaránt részletes vizsgálat alá kerül majd. A társadalmi együttélés írott és íratlan szabályai, a hatalmi rendszerekhez – egyáltalán a hatalomhoz – való viszonyunk is megbeszélésünk tárgyát képezi majd. Megvizsgáljuk, mit tegyünk akkor, ha nem tetszik a rendszer...

A teremtett világ megbecsülése, az azzal való helyes sáfárkodás és a negatív folyamatok értékelése szintén témáink között szerepel majd. Saját hitrendszerünk ismerete, képviselése és bölcs, szeretetteljes kommunikációja zárja majd azt az ívet, mely tanulmányaink során végigvezet a KAPCSOLATOK témakörén minket.

Kapcsolatom MAGAMMAL	Kapcsolatom a TEREMTŐMMEL	kapcsolatom a CSALÁDOMMAL (és egyéb mindennapos emberi kapcsolataim)	Kapcsolatom az EGYHÁZZAL	Kapcsolatom a TÁRSADALOMMAL	Kapcsolatom az ENGEM KÖRÜLVEVŐ VILÁGGAL	Kapcsolatom a VILÁGOT MÁSKÉNT SZEMLÉLŐKKEL
ÉNKÉP Tulajdonságaim	Hogyan szól hozzám Isten? Hogyan szólok én hozzá?	Az osztály és az iskola / Munkahely	Milyen az élet az egyházon belül?	Kulturális-nemzeti közösség (anyanyelv, kultúra)	Teremtett világ a Biblia könyveiben	Tolerancia vs. intolerancia?
ÉNKÉP Képességeim	Mit jelent(het) számomra ez a kapcsolat?	Kortárs csoportok / Ki a barátom?	Mi történik egy gyülekezetben, egy imaházban?	A társadalmi együttélés írott és íratlan szabályai	Milyen világot teremtek én magam körül?	Mit jelent a tanúságtétel és mitől lesz hiteles?
ÉNKÉP Életcélom	Az Istennel való kapcsolat fejlődése	Párkapcsolat és szerelem	Baptisták a nagyvilágban és a történelemben	Társadalmak, hatalmi rendszerek A hatalomhoz való viszony (Mit tegyünk, ha nem tetszik a rendszer...)	A vég kérdése (esztakológia)	Az igazság képviselése szeretettel

Kapcsolatom magammal...

ÉNKÉP – Tulajdonságaim

A négy személyiségtípus

Az életben az egyik legfontosabb dolog megérteni azt, hogy kik vagyunk, megtanulni kifejezni magunkat, és kommunikálni másokkal.

Alapvetően négyféle személyiségtípus létezik, mindegyiknek megvannak az erősségei és gyengeségei. Ha megértjük az ezek közötti különbséget, és felismerjük, hogy melyik jellemző ránk, akkor jobban értjük majd a cselekedeteink és a környezetünk viselkedése mögötti indítékokat, ami átértékeli az emberekkel való kapcsolatainkat. Megvizsgálhatjuk mindegyik típus természetes jellemzőit, erősségeit és gyengeségeit, valamint azt, hogy ránk melyik típus illik.

Keresd meg és töltsd ki az 1. függelékben található személyiségtesztet (136. o.)!

Miután ezt megtetted négy különböző számértéket kaptál a lap alján szereplő betűk mellett. Mindegyik betű egy bizonyos személyiségtípust jelez. Valószínű, hogy egy vagy két típus fog dominálni...

A személyiségeket két csoportba sorolhatjuk. Van két extrovertált: a szangvinikus és a kolerikus. Ők az energiájukat kifelé hasznosítják azáltal, hogy tevékenységekre vagy emberekre fektetik a hangsúlyt. Az a céljuk, hogy megváltoztassák a világot. A másik két típust introvertáltak hívjuk. Ők a melankolikus és a flegmatikus vérmérsékletűek. Ez a kettő az energiát befelé hasznosítja, gondolkodásra, elmélkedésre. Az extrovertáltakkal szemben az a céljuk, hogy megértsék a világot.

Szangvinikus

Az extrovertált | A beszédes | Az optimista

A szangvinikusok jókedvű, magabiztos és optimista emberek. Szeretnek énekelni zuhanyozás közben, levélíráskor pedig minden mondat végére felkiáltójelet tesznek! Minden közeli barátjuknak becenevet adnak. Általában a bulik hangadóiként ismerik őket. Munkahelyén a szangvinikus lelkesít és motivál másokat a feladat elvégzésére.

Erősségek

Nagyon vonzó személyiségük van, az emberek lebzselnek körülöttük. Jól mesélnek és soha nem fogynak ki a szavakból. Ők a buli a bulikban! Jó humorérzékük van, és szeretik, ha emberek előtt állhatnak. Nagyon is kimutatják érzelmeiket. Sok minden érdekli őket. Őszinték és hiszékenyek. Szeretnek önkéntes munkákat vállalni. Mindig valami újfajta időtöltést találnak ki, kreatívak, színészek. Mindig jó benyomást keltenek és mutatós kezdeteket szeretnek alkotni a rájuk bízott programoknak. Lelkesek és szeretik az embereket. Sikeresen rávesznek másokat arra, hogy csatlakozzanak hozzájuk. Szeretik a bókákat és a spontán dolgokat. Nem haragtartók, és nagyon rövid idő elteltével kérnek bocsánatot.

Gyengeségek

Hajlamosak arra, hogy a körülményeik irányítsák az életüket. Túloznak és soha nem fogynak ki a szavakból. Nem emlékeznek az emberek neveire, de végtelenségig tudnak beszélni triviális dolgokról. Önteltek és naivak. Könnyen harragra gerjednek, és nagyon hangosak. Van, akiknek túl boldognak, felszínesnek tünnek. Nyugtalanok, nem lehet rájuk számítani, és a jelenért élnek. Munkakerülők, inkább beszélnek, mint dolgoznak. Megfelekednek kötelezettségeikről, és szervezetlenek. Érzelmek alapján döntenek, és könnyen elvonható a figyelmük. Nehéz befejezniük azt, amit elkezdtek, és könnyen elvesztik magabiztosságukat. Nem terveznek a jövőre. Utálják az egyedüllétet, és kiakadnak, ha nem lehetnek a figyelem központjában. Hajtanak a népszerűsége és az elismerésre. Beszélgetésekben dominálják a többieket, bebeszólnak, és nem figyelnek arra, amit a másik mond. Szeretnek mások helyett válaszolni. Többször ismétlik a történeteiket és a vicceiket. Nagyon jól tudnak mentegetőzni. Párkapcsolatokban a barátságosságuk félreérthető, komolyabb érdeklődésnek tünhet.

Melankolikus**Az introvertált | A gondolkodó | A pesszimista**

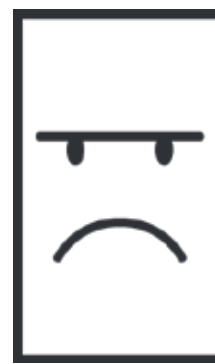
A szó eredeti jelentése: szomorú, búskomor, mélabús, de értelmezése mára elméledő, mélyen gondolkodóra változott. A melankolikusokat nagymértékű gondosság, komolyság jellemzi. Szeretnek magukban lenni, kedvelik a csendet. Nagyon érzelemorientáltak, érzelmeik vagy az eksztázisig emelhetik, vagy a kétségbeesésbe taszítják őket. Szeretnek időt szánni arra, hogy több oldalról közelíthessenek meg egy dolgot. Szívesen csatlakoznak másokhoz, nem rámenősek, azt szeretik, ha mások kezdeményeznek irányukba. Munkahelyén a melankolikus a jó minőségről és kreatív megoldásokról gondoskodik.

Erősségek

A melankolikus emberekre jellemző az éleslátás, az érzékenység és a lelki ismeretesség. Nagyon intenzívek, komolyak és elszántak. Gényuszhajlamuk van, tehetségesek és kreatívak. Filozofikusak és idealisták. Minden formában értékelik, élvezik a szépséget. Nagyon hűségesek, mások felé érzékenyek és jól kommunikálnak. Önfeláldozók, precízek és elemző típusúak. Munkájukban pedánsak, jól szervezik meg a dolgaikat, és van önfegyelmük. Halk szavú, kellemes emberek, akik általában tehetségesek a művészetekben, a költészetben és a zene területén. Magasra állítják a mércét, és kitartóak. Szeretik magukat időbeosztáshoz tartani. Spórolósa és szeretik a rendet. Könnyen felismerik a problémákat, következtelenségeket, és kreatív megoldást találnak rájuk. Szeretik a táblázatokot, képleteket, illusztrációkat. Befejezik, amit elkezdnek. Teljesen jól érzik magukat a háttérben, nem szeretik magukra vonni a figyelmet. Hűséges barátok, és figyelnek arra, amit a másik mond. Másokkal mélyen együttéreznek.

Gyengeségek

A melankolikusok gyakran rosszkedvűek és depressziósa. Hajlamosak a gyenge énképre és önmarcangolásra. Magukkal vannak elfoglalva, sokat álmodoznak. Nehezükre esik másoknak megbocsátani és a múltból származó fájdalmakat elfelejteni. Csak a tökéletessel tudnak megelégedni, emiatt nagyon nehéz megfelelni nekik. Sokszor érznek büntudatot semmiségek miatt. Van, amikor úgy érzik, mások nem szeretik őket, és hajlamosak azt hinni, hogy mindenféle betegséget elkaphatnak. Nagyon óvatosak a barátkozásban, a tökéletes társat keresik. Maguk alatt vannak, ha felfedeznek magukban vagy másban valami

tökéletlenséget, fogyatékossgot. Nem kezdeményeznek, túl sok időt töltenek a gondolkodással. Az érzelmeik meghatározzák a munkájuk minőségét. Nagy szükségük van biztatásra, elfogadásra. Szociálisan bizonytalanok, visszahúzó-dóak és távolságtartóak. Nehezen lehet velük ismerkedni, mert nagyon zárkó-zottak. Nehezen fogadnak el bókákat. Hajlamosak arra, hogy másokat kritizáljanak. Bosszúállók, ellenszenveseik is lehetnek. Tele vannak ellentmondásokkal.

Kolerikus

Az extrovertált | A tevékenykedő | Az optimista

Az elnevezés a kole (epe, harag) szóból származik. A középkorban használták, mivel az epét tekintették a testben a harag kiindulópontjának. Bár ez a személyiség-típus hirtelen haragú, lobbanékony, mégis úgy lehetne legjobban jellemezni, hogy felkészült és fegyelmezett. Általában erős motivációja van, magától kezd bele dolgokba, és keményen dolgozik. A kolerikusok túlteszik magukat az életből fakadó nehézségeken, és közben sokat teljesítenek. Munkahelyén a kolerikus legyőzi az akadályokat, és sikeresen elvégzi a feladatokat.

Erősségek

Határozottak, magabiztosak, bátrak. Nagyon tevékenyek. Született vezetők, és ami a szívükön, az a szájukon. Megbízhatóak és felelősségtudók, soha nem halasztanak dolgokat. Kemény fából faragták őket, és kitartóak. Kitűznek célokat, és el is érik azokat. Dinamikusak, aktívak, és ösztönös szükségük van a változásra. Az igazságtalanságokat muszáj nekik rendbe hozniuk. Függetlenek és nem könnyen csüggednek el. Nem érzelmiek. Árad belőlük a magabiztosság, és nincs, amit nem tudnának vezetni. Dolgoznak a csapat érdekeiért, sikeréért. Általában jól látják a helyzetet, és kápráztatóak a vészhelyzetekben. A dolgokat egészükben szokták látni, és gyorsan bele is vágnak. Céltudatosak és szervezettek. Mindig gyakorlati megoldásokat keresnek, és jól tudják szétosztani a munkákat. Mindenkit mozgásba lendítenek, és imádják a kihívásokat.

Gyengeségek

Türelmetlenek és váratlanul dühbe gurulhatnak. Játsszák a főnököt, és nehezen tudnak másokat biztatni. Érzéketlenek és átgázolnak másokon, pláne amikor feszültek. Éles nyelvűek. Kapcsolatok helyett tennivalókra összpontosítanak. Akkor se hajlandók feladni egy vitát, amikor veszítenek. Nehezen lazulnak és nagyon erősen lépnek fel. Rugalmatlanok, és nem tolerálják a hibákat. Mindig sietnek. Gorombák és udvariatlanok is lehetnek. Manipulálják az embereket saját hasznukra. Utálják a könnyeket és az érzelmességet. Valójában életük különböző területei közül az érzelmeik alakultak ki a legkevésbé. Untatja őket a triviális információ. Nem szeretnek részleteken gondolkodni, ezért néha eszeveszett döntéseket hoznak. Másokkal szemben magas elvárásaik vannak. „A cél szentesíti az eszközt” szabály szerint élnek. A munkájuk istenükké válhat, csak azért élnek. Végtelen hűséget követelnek barátaiktól, beosztottaiktól. Párkapcsolatokban hajlamosak a másikat dominálni, és nagyon féltékenyek. Nehezen ismerik el, hogy hibáztak, és aligha kérnek bocsánatot. Úgy érzik, ők tudnak legjobban döntéseket hozni, emiatt mindenki helyett döntenek. Azt is gondolják, hogy mindent jobban csinálnak, mint mások, ezért maguk oldják meg. Úgy érzik, nincs szükségük sok barátra.

Flegmatikus

A megfigyelő | A pesszimista

A flegmatikus ember nyugodt, higgadt, és gyakran látszik érzelem nélkülinek. Nagyon nehéz motiválni vagy valamilyen cselekvésre indítani. Szeret olyan dolgokat csinálni, amelyek nem vesznek túl sok energiát igénybe, például olvasás, tv-nézés, keresztrejtvényfejtés stb. Pozitívak és nyugodtak a legmelegebb helyzetekben is. Passzívan szociálisak, mert sokkal jobban szeretik az embereket figyelni, mint aktívan részt venni egy beszélgetésben. A munkahelyen az együttműködésükről híresek.

Erősségek

A flegmatikusok diplomatikus emberek; stresszhelyzetekben jó és kíváncsiak a jelenlétük. Könnyedek és rokonszenvesek. Jól kijönnek sokfajta emberrel. Kompetensek, az adminisztratív feladatokat hűségesen és magas színvonalon képesek ellátni. Csendesek, nyugodtak, lazák és kiegyensúlyozottak. Együttérzők, kedvesek, jók a közbenjárásban és a béke megtartásában. Nyomás alatt jól teljesítenek. Beszélgetés közben figyelnek a másokra. Szeretik a legegyszerűbb, legkönnyebb megoldásokat megtalálni. Jó emberismerők, és általában sok barátjuk van. Türelmesek és elfogadóak. Nagyon száraz a humoruk, és könnyű velük lenni. Természetesek és szemérmesek.

Gyengeségek

A flegmatikusok gyengesége az, hogy sokszor nincs motivációjuk, lusták és fásultak. Nehezen döntenek, és hajlamosak az önzésre. Mivel jellemző rájuk a hanyagság, elképzelhető, hogy nemtörődömnek, hidegnek tűnnek, és úgy érezzük, hogy nem vagyunk nekik szimpatikusak. Időnként lehet, hogy túl sokat nézik a tévét, és inkább a szemléltető, mintsem résztvevői az élet dolgainak. Kerülik a konfrontálódást, és van, amikor a béke érdekében olyan kompromisszumokat kötnek, amelyeket igazából nem tudnak hosszú távon vállalni. Passzívan lázadók, kizárják azt, ami nem tetszik. Lehetnek lehangolók, féltősek és határozatlanok. Kerülik a felelősségeket, és túl visszafogottak. Önigazolóak, és nem szeretnek célokat kitűzni maguknak. Utálják, ha rá vannak valamire kényszerítve. Ellenzik a változást, és semlegesek mások terveivel szemben. Szeretnek másokat bírálni, cikizni, és éles nyelvűek is lehetnek. Nehezen lehet őket megismerni, mert nem sebezhetők, elrejtik érzelmeiket, és kerülik a nehéz helyzeteket. Mindig a legsimább, legkevésbé energiaigényes utat választják.

Most, hogy már megtudtad, mely tulajdonságok jellemzőek leginkább rád, lapozz vissza a függelékhez, és nézd meg, hogy az ott található táblázat szerint hogyan reagálsz a más személyiségjegyű emberek viselkedésére, illetve miként viselkednek veled a tőled eltérő tulajdonságokkal rendelkező társaid! Beszéljétek meg, hogy valóban igaznak találjátok-e az itt leírt gondolatokat!

Mit tudsz leginkább hasznosítani ezekből az információkból?

Mi az, ami leginkább segített abban, hogy jobban megérts másokat?

Önmagad megismerésében hozott-e valami új felfedezést ez az óra?

Kapcsolatom magammal...

ÉNKÉP – Képességeim

Hol vannak a határait?

A határait pozitív és negatív irányban is kb. ott vannak, ahol az előző órán megismertük őket. Mindenkinek vannak különleges értékei, mindenki egyedi, egyszeri és megismételhetetlen kincs. Ugyanakkor mindenki hiányos is. A korlátaink segítenek megérteni, hogy amellet, hogy nagyon értékesek vagyunk, egyben rá is szorulunk másokra a hiányosságaink miatt. Sokszor amiben mi jók vagyunk, mások pont azon a területen szenvednek hiányt. Ez gyakran fordítva is igaz. Ők kipótolhatnák a mi hiányosságainkat, ahogyan mi is az övéket. Meg kellene tanulnunk egymást tisztelve, támogatva és segítve élni.

A személyiségteszt, és a hozzá kapcsolódó függelék táblázatai, abban próbáltak segíteni, hogy jobban megértsük magunkat és másokat is. Továbbá hogy megerősödjék annak tudatában, hogy számos területen jó vagyok és képes vagyok akár átlag feletti teljesítményekre is. Lehetőséget kínált arra is, hogy megismerjem gyengeségeimet. Ennek ismeretében pedig fokozottan figyeljek arra, hogy kritikus helyzetekben ne hogy fájdalmat okozzak ezekkel a környezetemnek. Segít megérteni, hogy miért figyeljek jobban oda azokra, akik ugyanezt a helyzetet máshogy élik meg vagy máshogy dolgozzák fel, mint én. Ugyanakkor gyengeségeim meghatározása nem jelenthet öngazolást bántó viselkedésemre.

Nem hivatkozhatok arra, hogy „ez van, ezt kell szeretni”, a személyiségi jegyem is egyértelműsíti, hogy én ilyen vagyok és kész... Például:

„Én egy kolerikus vagyok, aki időnként mint egy buldózer átgázol az embereken. Tehát jobb, ha ezt megszokjátok, és inkább álljatok félre, ha azt látjátok, hogy lendületben vagyok!”

Aki felismerte a gyengeségeit, az már tudhatja, hogy hol kellene fokozottan odafigyelnie magára, hogy személyiségjegyeivel lehetőleg ne bántson meg másokat, és magát se hozza nehéz helyzetbe. Törekedhet arra, hogy mások érzéseit és mentalitását is figyelembe véve tekintettel legyen rájuk, és úgy viselkedjen, hogy lehetőleg kellemes társaságként élhessék meg a jelenlétét.

Fejleszd magad kiválóvá abban, amiben jó vagy!

Ha pedig tudom, hogy miben vagyok jó, annak nem szabadna azt jelentenie, hogy ennyi volt, és most már hátradőlhetünk. Hiszen pont itt van a legnagyobb lehetőségem a növekedésre. Ha azzal foglalkozhatok, amit amúgy is szeretek, amihez jó adottságaim vannak, amiben örömet lelem, és amiben jónak is érzem magam, akkor ezen a területen szárnyalhatok igazán. Itt tényleg az lehetek, aki vagyok. Jól érezhetem magam a bőrömben, és élvezem, amit csinálok. Ráadásul valószínűleg másokra is jó hatással van az, hogy én végre a helyemen vagyok.

TE MIT GONDOLSZ?

- Te mikor lehetsz önmagad?
- Mi az, amiben úgy érzed, kiemelkedőt tudnál alkotni?
- Mit szeretnél fejleszteni, mely területen képeznéd magad legszívesebben?
- Életed mely területeire, milyen reakciókra kell a legjobban odafigyelned, ha nem akarsz bajba keveredni?

Készségek, képességek, adottságok

Van, aki képes úgy érzékelni, látni a dolgokat, ahogyan más nem. Jó térlátással, tájékozódási képességgel rendelkezik. Nem könnyen téved el. Az eléje terülő látványban kiszűrja a lényegét, és szépen komponált, arányos, kifejező fényképeket képes készíteni. Más egyszeri hallás után visszaénekel egy dallamot, vagy egy hangszerrel hibátlanul eljátszik egy zeneszámot. Olyanok is léteznek, akik szintén hallás után képesek visszamondani hosszú szövegeket. Vagy megfigyelni apró részleteket, és azokat akár emlékezetből is leírni, esetleg lerajzolni. Van ember, aki ha egyszer látott valamit, az számára olyan, mintha lefényképezte volna. Egyesek képesek hosszú ideig is odafigyelni egy dologra, és minden mászt kizárni a világukból, ha valamire koncentrálnak. Van, aki az emlékezetéből könnyedén elő tud hívni régen látott vagy hallott dolgokat. Gyorsan forog az esze, és pillanatok alatt jutnak eszébe dolgok. Egyesek képesek sok információval, adattal megbirkózni, azokat értelmezni, feldolgozni, együtt látni. Van, aki meglátja a dolgok közötti összefüggéseket is. Léteznek olyanok, akik könnyen el tudnak vonatkoztatni egy konkrét helyzettől, és képesek általános tanulságokat is levonni. Néhány ember könnyen hoz döntéseket, és bátran, magabiztosan értékeli ki helyzeteket. Akár még saját magát is. Mások képesek magukat, a gondolataikat, az érzéseiket megfogalmazni, elmondani, kifejezni. Egyeseknek akadnak saját meglátásaik, és kreatívak. Olyan is létezik, akinek kez ügyessége van. Néhányan gyorsan és szépen tudnak olvasni vagy írni. Ez utóbbit még helyesen is... Néhány ember megjelenésében, tartásában, gesztusaiban, tekintetében megnyerő, méltóságteljes. Van, akinek az alkalmazkodóképessége, együttműködési készsége átlag feletti. Akadnak olyanok is, akik képesek vezetni, másokra odafigyelni, konfliktusokat kezelni. Néhány ember pedig képes önállóan dolgozni, tanulni is.

Te hova sorolnád magad? Olyan Superman vagy Superwoman nincs, akire ez így együtt is igaz lenne, de kisebb-nagyobb dolgokban mindenki hordoz magában valami egyedi különlegességet. Ez már önmagában is érték, de olykor adódnak olyan helyzetek is az életben, amikor a te képességed válik nélkülözhetetlenül fontossá mások számára.

És még csak néhány készséget, képességet vettünk sorra. Nem vizsgáltuk meg a fizikai adottságainkat. Ezen a területen különösen igaz, hogy az emberek többsége állandóan elégedetlenséggel küzd. A soványak teltebbek, a teltebbek soványabbak szeretnének lenni. A göndör hajúak kivasaltatják, az egyenes hajúak bedaueroltatják hajkoronájukat. Fizikumával, megjelenésével, képességeivel és nyilvánvaló korlátaival megbékült emberrel viszonylag ritkán lehet találkozni. Ennek ellenére meg kell itt említeni egy ritkább, de azért előforduló és nem kevésbé ártalmas gondolkodásmódot. Azt, amikor valaki annyira el van szállva önmagától, hogy mindenki mást lenéz, és magát messze többnek tartja náluk.

Nincs rád szükségem?

E emberek közösségével, annak is a legkülönlegesebbjével, a gyülekezettel összefüggésben ír a Biblia, amikor az emberi testet mint egy organikus egészet

használja hasonlatképpen. Arról ír, hogy miként lehetséges, hogy a sokszínűségben megvalósuljon közöttünk az egység. Bár annyifélék vagyunk, ahányan csak létezzünk, mégis lehet közöttünk egység anélkül, hogy fel kellene adni az egyéniségünket és a személyiségünket. Ehhez azonban el kell kerülnünk azt a hozzáállást, mely összehasonlítgat másokkal, és magát többnek vagy kevesebbnek gondolja, mint ami.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

- Olvasd el az 1Kor 12-t és a Fil 2,3-at!

Nézzünk meg egy rövid fimrészletet a *Simon Birch, a kislembert* című amerikai-kanadai filmdrámából (1998)!

A film alapján mit gondolsz arról, hogy a te létednek is lehet oka és célja?

Ne a hiányra, hanem a lehetőségekre koncentráljunk!

Teljesen természetes, ha valaki keresi önmagát, és szeretné megérteni, ki is ő, és hol van a helye a világban. Sajnos vannak olyanok, akik képtelenek meglátni saját értéküket. Megpróbálnak megfelelni valami olyan képnek, amit talán senki nem is várna tőlük. Olyanok szeretnének lenni, akik sohasem voltak, nem is lesznek és nem is kellene lenniük. Ha ezzel nem hagynak fel, akkor elmulasztják azt a csodát, hogy szívből és örömmel azok lehessenek, akinek Isten teremtette őket.

Ha tisztában vagyok velem, mi mindent kaptam Istentől, és ebből következően mi minden igaz rám, akkor nem a csüggedtség, hanem az öröm, nem a panasz, hanem a hála tölti be a gondolataimat és érzéseimet.

Persze ahhoz, hogy a gondolkodásmód ilyen megváltozása valakiben végbe-mehessen, valami radikális dolognak kell történnie ott legbelül.

Norman Rockwell: *Kislány a tükör előtt* (1954)

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

- Olvasd el, a Róm 12,1–2 mit ír erről a radikális változásról!

Amikor Pál apostollal ez megtörtént, azt a kérdést tette fel, amelyek a saját identitásunkat firtató kérdésünket is meg kellene előznie, hogy helyes, időtálló és igaz válaszokat találhassunk.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

- Olvasd el Pál kérdését az ApCsel 9,5-ben! (Nézd meg a szövegekörnyezetet is!)

Változás

Önmagunk kereséséről, megismeréséről, valamint a világban való helyünk megtalálásáról nézzünk meg közösen egy különleges illusztrációt! Kevés kamasz lány engedné meg, hogy belelapozzunk a személyes naplójába. Pedig most erre lesz lehetőséged! Egy animációs művésznő készített egy 365 lapból álló rajzos naplót. Ez ugyan nem található meg a függelékben, de a naplóból készült animációs kisfilm bárki megnézheti. Erre az önéletrajzi ihletésű kisfilmre (hossza 9,40), mely Kiss Virág diplomamunkája is volt egyben, három dolog jellemző: őszinte, bájos és tanulságos. **Nézzétek meg közösen a Változás című kisfilmet!**

<https://vimeo.com/184531220>

Kapcsolatom magammal...

ÉNKÉP – Életcél

Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága. (Zsolt 109,105)

TE MIT GONDOLSZ?

Tíz évvel ezelőtt...

Emlékszel még, milyen voltál c évvel ezelőtt?
 Keress egy fényképet az akkori magadról!
 Milyen ruhákban jártál, milyen volt a hajad?
 Mit gondolsz, hol lehettél ilyenkor pontosan tíz évvel ezelőtt?
 Mi vagy ki határozta meg a napjaidat?
 Mitől, kitől függött, hogy boldog vagy-e?
 Kin vagy kiken múltott, hogy mit csináltál vagy mi történhetett veled éppen?
 Gondoltad volna akkor, hogy tíz év múlva ilyen lesz az életed, a családotod, mint ma?
 Azóta célirányosan tart az életed valahova, vagy inkább csak történnek veled a dolgok?
 Ma, vagy tíz éve volt jobb az életed? Miért?

Ma

Elégedett vagy-e ma az életeddel?
 Egy tízes skálán hányasra értékeled az életed minőségét?
 Kin vagy kiken múlik, hogy ma hogyan érzed magad?
 Kin vagy kiken múlik, hogy ma mivel töltöd a szabadidődet?

Tíz év múlva...

Tudod-e, mi szeretnél lenni tíz év múlva?
 Hol és mit szeretnél dolgozni?
 Hol szeretnél majd lakni?
 Miben szeretné, ha változna az életed a maihoz képest?
 Szeretné, ha akkor már lenne családotod?
 Szeretné gyerekeket? Hányat?
 Mi az az álmod, amit mindenképpen szeretnél megvalósítani?
 Kin múlik mindez? Szerinted mi kell ahhoz, hogy mindez megvalósuljon?

Csak úgy, magától a legegyszerűbb álmunk sem fog megvalósulni, nemhogy a merészebbek! Lépésről lépésre juthatsz oda. Minden nap egy új lépés, ami közelebb visz vagy eltávolít attól, amit most megfogalmaztál!

Mit teszel ma azért, hogy közelebb kerülj ehhez az álomhoz?

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Két példaértékű életút

A 3. függelékben (138–139. oldal) két példaértékű életútba pillanthatasz bele. Miután tanulmányoztad e két férfi életét, próbáld megfogalmazni, mi vezérelhetette őket, és mit tarthattak életcéljuknak. Mit tettek annak érdekében, hogy ne tévesszék el az irányt?

Két tizenéves megrázó története

Volt egy fiú, aki 13 éves koráig úgy élte mindennapjait, mint a legtöbb kortársa. De ekkor történt valami. Valami, amit talán nehéz elképzelni, felfogni, de egy perc erejéig most kérlek, próbáld meg! Ennek a bekezdésnek az elolvasása vagy meghallgatása után csukd be a szemed egy percre, és szorosan zárd össze a szemhéjadat! Képzeld el, hogy nem látsz többé semmit ebből a világból, ami körbevesz! Úgy jöttél be ebbe a terembe, hogy eddig mindent láttál, de többé már nem lesz így... Megszűnnek számodra a színek, a formák. Nem látod többet a szeretteid arcát sem. Segítséggel tudsz csak közlekedni, és kizárólag azt leszel képes érzékelni, amit megérinthetsz vagy hallasz. Megvakultál...

Nos talán még ez az egy perc is sok volt ilyenre gondolni, de ennek a fiúnak tényleg soha többé nem adatott meg, hogy kinyissa a szemét és újra lásson. Te mit éreznél vagy mit tennél ilyen helyzetben? És ha úgy gondolsz, hogy ennél nem volt lejjebb Erik életében, akkor sajnos tévedsz. 16 éves korában ismét kicsúszott a talaj a lába alól. Egy autóbalesetben meghalt az édesanyja. Újra kérdezem, te mit tennél ilyen helyzetben? Feladnád? Ő nem ezt tette!

Úgy döntött, élni akar. Felállni és mindennel megküzdve így vakon, árván mindennek dacára feljutni a csúcra! És végigcsinálta! Extrém sportoló lett. Hegymászó! 2001-ben ő volt az első vak, aki a világ tetejét, a Mount Everestet is meghódította! Nem hiszed? Járj utána! **Erik Weihenmayer**nek hívják. Élet példája, céltudatossága bizonyítja, hogy nincs az a mélység, ahonnan ne lehetne felállni és akár nagyon magasra is feljutni...

Másik történetünk egy egykor mélyszegénységben élő kislányról szól, akit családtagjai folytonosan bántalmaztak testileg, mentálisan és szexuálisan egyaránt.

13 éves korában már nem bírta ezt tovább, és elszökött otthonról. Az apjához, aki nem élt velük. Ő nagyon szigorúan bánt a kislánnyal. A lány pedig felfogta, hogy ebből a nyomorúságból csak akkor lesz képes kiszabadulni, ha keményen és szorgalmasan tanul. Addig küzdött, míg kiemelkedő tanulmányi eredményei lettek. Ösztöndíjjal még az egyetemre is sikerült bejutnia.

19 évesen riporterként kezdett el dolgozni. Kezdetben elsősorban a gyermekbántalmazásokkal kapcsolatos témákban készített riportokat. Ez tette országosan ismertté.

Így vált **Oprah Winfrey** Amerika egyik legnépszerűbb műsorvezetőjévé és az első afroamerikai milliárdosnővé az USA-ban. Nagyon mélyről indult, de a kitűzött céljai mentén ő is magasra jutott.

Akármilyen nehézségekkel küzdesz az életedben, remélhetőleg Eric és Oprah élethelyzeténél nem indulsz mélyebbről... Ha nekik sikerült, neked miért ne sikerülhetne? A körülmények ellenére is kemény munkával nem lehetetlen elérni azt a célt, amiben talán más nem, de te hiszel! Az lehetsz, aki igazából a szíved mélyén vagy! Ne engedd, hogy a nehéz körülmények lehúzzanak! Soha ne add fel!

Akinek nincs célja, az csak sodródik és akarva-akaratlanul mások játékszerévé válhat. Életcél nélkül bárki idegen célok kihasználta és sokszor megalázott

végrehajtójává süllyedhet. Ezért fontos, hogy reális célok, de Isten akaratával szinkronban levők vezéreljék naponta döntéseinket. Ha sikerül napról napra tartani ezt az irányt, akkor az nem fog eltérni évek múltán sem attól, ahová el kellene jutnunk.

A zsoltárban leírt útmutatás (Zsolt 109,105) pedig emlékeztet arra, hogy a Szentírásból kiolvashatjuk, mi legyen napról napra a következő lépésünk. Egy mécses vagy lámpás sötét helyen megvilágítja a közvetlen előttünk álló akadályokat. Az egész utat és annak minden elemét ugyanakkor nem láthatjuk előre. De célirányosan haladva, lépésről lépésre – még ha több, mint tízszer 365 küzdelmes nap után is – Isten segítségével eljuthatunk oda, ahol tíz év múlva lenni szeretnénk! Gondolkozz el a zsoltáriró rövid imádságán:

„Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!” (Zsolt 90,12)

Az lehetsz, aki igazából a szíved mélyén vagy! Ne engedd, hogy a nehéz körülmények lehúzzanak!

TE MIT GONDOLSZ?

- Te már feltetted magadnak azt a kérdést, hogy mi az életed célja?
- Biztos vagy benne, hogy Istennek is az a célja a te életedre nézve, mint amiről ma álmodozol?
- Milyen érzéseket és gondolatokat mozgat meg benned a Péld 16,1–2 és a Péld 19,21?

TEDD MEG!

Minél később nézünk szembe ezzel a kérdéssel, annál nagyobb a veszélye az (élet)céltévesztésnek. Egész életünkben egy számárlétrát mászunk. Mekkora döbbenet lesz, ha valaki csak a végén jön rá, hogy rossz falnak volt támasztva...

Kapcsolatom a teremtőmmel

Hogyan szól hozzám Isten? Hogyan szólok én hozzá?

Bármilyen furcsán hangzik de születésünk pillanatában még nem volt internet-hozzáférésünk. Lehet, hogy ma már el sem tudnánk képzelni az életet az online világ nélkül. Pedig az annak ellenére létezett, hogy mi bármit is érzékeltünk volna belőle. Ma pedig egy láthatatlan köldökzsinórral (wifi) vagy egy telefonkábellel csüngünk rajta naphosszat, és szinte belebetegszünk, ha ez a kapcsolat valamiért megszakad. Ez a kapcsolat pedig csak akkor lehetséges, ha a szolgáltató által lefektetett szabályokat valaki elfogadja, és az általa kínált hozzáférést igénybe veszi.

A világmindenség teremtője és a köztünk levő kapcsolat is megszakadt. Mi úgy jöttünk világra és nőttünk fel, hogy még nem érzékeltük, hogy létezik egy nem kézzelfogható csak egy élő kapcsolat esetén érzékelhető világ. Az akadály, mely lehetetlenné tette ezt a kapcsolatot a mi önfejűségünk Istentől elfordult, róla és az általa lefektetett rendről tudomást venni nem akaró hozzáállásunk volt.

Attól, hogy valakinek még nincsenek tapasztalatai a cybervilág létezéséről, az attól még valóság. Ha valaki még sohasem kapott elektronikus üzenetet az interneten, az nem jelenti, hogy ez számára elérhetetlen, és a jövőben sem vár rá ilyen...

Ha valaki nem hisz Isten létezésében, és ezt többek között arra alapozza, hogy ő még nem érzékelt semmit abból, hogy ő lenne vagy szólna hozzá, az csak azt bizonyítja, hogy még sohasem csatlakozott fel a (mennyei) világhálóra.

Egy megszakadt kapcsolat

Talán olyat is átéltél már, hogy az egykor érzékelt és valóságosan megtapasztalt kapcsolat megszakadt. Ilyenkor, élő kapcsolat híján, legfeljebb a gépedre letöltött korábbi információkkal, adatokkal, képekkel, hangokkal találkozhattál. Ezek az offline infók lehetnek ugyan nagyon értékesek, pótolhatatlan kincsek, mégis csupán régi adatok, emlékek. Konzervek... hagyományok. Nem érnek fel egy élő kapcsolattal...

A kapcsolatot én magam nem tudom helyreállítani. Addig nem is kapok hozzáférést, amíg az akadályt a szolgáltató el nem hárítja. Ehhez pedig sokszor az kell, hogy rendezzem a kapcsolatom a szolgáltatóval...

Nos, Isten is ugyanilyen valóságosan szeretne ingyenes, széles sávú kapcsolatot biztosítani nekünk. Ingyeneset, de ennek kiépítéséért ő már drágán megfizetett! Nekünk csak elfogadnunk kell a felkínált lehetőséget. Nem tehetem meg, hogy nem veszek tudomást a szolgáltatóról, ha azt akarom, hogy kinyíljon előttem ez a világ. Azt sem, hogy nem fogadom el az ő technikai feltételeit. A kapcsolat helyreállításához és az ingyenes széles sávú online világ eléréséhez egyetlen jelszón keresztül léphetünk be: JÉZUS (csupa nagybetűvel!).

A kommunikáció egy kapcsolatban elengedhetetlen. De erre mindkét félnek késznek kell lennie. Isten keresi az embert. Szeretetkapcsolatra törekszik velem, de mi sokszor nem figyelünk oda erre a közeledésre.

TEDD MEG!

Hallgasd meg **Füle Lajos Futás című versét Mike József** előadásában!
(A szövegét megtalálod a 4. függelékben, a 140. oldalon is.)

Fut a gyermek a labda után – Mike József 20130421

<https://www.youtube.com/watch?v=bCxSR7ZQJFU>

Ha Isten szól hozzám...

Ha Isten megszólít, azt azért teszi, hogy szeretetkapcsolatba kerüljek vele. Ez mindig az ő időzítése szerint történik. Sokféle módon teheti ezt meg. Semmi-
ben, ebben sincs behatárolva. Az biztos, hogy az, akit megszólított, egyértelmű-
en tudni fogja, hogy Isten volt az, aki megszólította őt. Ennek felismerése a vele
való kapcsolatból fakadt. Ha Isten szól, az rendszerint példátlan eset az ember
számára, korábban nem volt ilyen találkozás az életében. Egy ilyen találkozásor
az ember konkrétan tudja, hogy mit mondott neki Isten. De Isten nem mond
ellent önmagának és a Szentírásban kinyilatkoztatott igazságainak! Ha meg
akarod őt érteni, akkor fontos, hogy a Bibliával összhangban értelmezd, ami ve-
led történik! Isten sokféleképpen szólt az Ószövetségben. Az evangéliumokban
Jézus által tette ezt. Az apostoloktól napjainkig a Szentlélek által szól. Hogyan
szól a Szentlélek által? A Biblián keresztül, imádságban, egy-egy prédikációban,
de a körülményeken és a gyülekezeten keresztül is. Amikor szól, akkor kijelenti
önmagát, szándékait és útjait. Isten hangjának felismerése az Istennel való sze-
retetkapcsolatból ered. Akkor szól, amikor valamit el akar érní az életeddel. Ha
megszólít, akkor várja a válaszodat is. (Blackaby–Claude, 77. old.)

Ha én szólok Istenhez...

Többféle okból, többféleképpen szólíthatom meg az Istent. Egy spontán fohász
is és egy cirkalmas hosszú beszéd is lehet imádság, de vajon mit gondol mind-
erről a megszólított?

TE MIT GONDOLSZ?

- Olvassátok el az alábbi három rész a Bibliából, és beszéljétek meg, mit gon-
doltok az itt olvasottakról: Zsolt 50, 15; Mt 6, 7–8; Mt 6, 9–13.

TUDDAD?

Az imádság a szó szoros értelmében beszélgetés Istennel, tágabb értelemben
pedig a minden időben és helyzetben megélhető személyes kapcsolat a Terem-
tővel. Az imádságnak számos formája lehet. A tanév során még egy teljes órán
át foglalkozunk majd ezzel a témakörrel (23. LECKE).

MIT JELENT?

A KÉRÉS

Bár fordítva kellene ennek lennie, és először Isten hatalmának és nagysá-
gának elismerésével, magasztalásával, dicsőítésével kellene kezdeni az imád-
ságról való elmélkedést is, de legyünk őszinték: a legtöbb imádságunk a KÉRÉS
műfajában hangzik el. Olyankor szólunk így, amikor érezve határainkat, gyenge-
ségeinket, természetfeletti segítséget kérünk félelmünkben, fájdalomunkban. De
maga Jézus buzdít minket arra, hogy merjünk tőle bátran KÉRNI!! Jézus nemhogy
nem korlátoz, de kifejezetten bátorít arra, hogy kérjünk tőle!

Olvasd el a Jn 16,24-et és a Mt 7,7–11-et, és válaszolj az alábbi kérdésre!

TE MIT GONDOLSZ?

- Szerinted mi indítja Jézust arra, hogy ezt tegye, és mit szeretne elérni ezzel a bátorítással?
- Minek a teljességét szeretné látni az életünkben? Hogy állsz te ezzel?

Vizsgáld meg figyelmesen a Mt 18,19–20-at! Ezek Jézus szavai, és egy nem mindennapi ígéretet tartalmaznak! Az ehhez az ígérethez tartozó feltétel nem is látszik teljesíthetetlennek.

TE MIT GONDOLSZ?

- Mit gondolsz, mégis sokszor mi lehet ennek az akadályja?

Bármit kérhetünk és megkaphatjuk?

Olvasd el a Jn 15,16-ot és a Jn 16,23-at.

Mit kérhetünk Jézus szerint imádságban? Mi minden fér bele szerinted a „BÁRMIBE”?

Te elhiszed, hogy ez lehetséges? Mi az egyetlen feltétele a kéréseink teljesítésének?

Ez szerinted egy „varázsszó”, vagy egy szűrő, amin eleve nem megy át olyan gondolat, ami összeegyeztethetetlen vele?

Olvasd el az ApCsel 19,13–16-ban, mi lett a következménye annak, amikor azt hitték egyesek, hogy Jézus neve egy varázsszó!

TE MIT GONDOLSZ?

- Mit gondolnál arról, ha valaki a te nevedben kérne valamit anélkül, hogy te azt jóváhagyjad vagy arra felhatalmazást adtál volna?

A Miatyánkban felvetett gondolatok világosan megmutatják, hogy mik azok, amik biztos egyeznek az ő akaratával, és véletlenül sem fogunk a nevében olyat kérni, amire ő nem adna felhatalmazást.

Olvasd el a Jn 14,13-at, és keresd meg, Jézus eszerint miért teljesíti kéréseinket. Mennyiben függ ez össze egy másfajta műfajú imádságunkkal?

MIT JELENT?

A HÁLAADÁS

Jó lenne, ha legalább annyiszor eszünkbe jutna a HÁLAADÁS is, mint a kérés, hiszen sokan ez utóbbit el szokták felejteni. Fájdalmas példát is olvashatunk erre a Lk 17,15–19-ben, amikor Jézus meggyógyított tíz leprás férfit. (Olvasd el és gondold át, hogy szoktál-e annyiszor hálát adni, mint ahányszor kérsz valamit.)

A Biblia egyenesen arra biztat minket, hogy kéréseinket is előzze meg a hálaadásunk!

„Mindenkor örüljetek, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra.” (1Thessz 5,16–18)

Figyeld meg a fenti igeversben, hogy kinek jó az, ha hálát adhat. Mit gondolsz, miért?

MIT JELENT?

A DICSÉRET

Amikor gondolataink és érzéseink nemcsak magunk körül forognak, amikor Isten lesz számunkra is fontos, amikor nem az ajándékokra, hanem az ajándékozóra figyelünk, akkor csendül fel a dicséret, dicsőítés vagy magasztalás imája. Ezek a szó szinonimái. Amikor elismerjük Istent annak, aki ő valójában. Ilyenkor imádjuk őt. Ennek a lelkületnek, ami magunkról őrá helyezi a fókuszot, egy egyszerű, szép és természetes megfogalmazása az *Itt vagyok most, jó Uram* című ének szövege.

TEDD MEG!

Hallgassátok meg az éneket (2:46) a következő helyen: *Itt vagyok most, jó Uram...* – by Rita & Simon ▪ <https://www.youtube.com/watch?v=lj0QyPPvKlK> (a szövegét megtalálod a 4. függelékben, a 140. oldalon is).

MIT JELENT?

A KÖZBENJÁRÁS

Végül említsük még meg az imádságnak egy olyan formáját, amelynek során nem rajtunk és nem is Istenen van a fókusz, hanem valaki olyan személyen, akik nem tud vagy nem akar hozzá fordulni. A KÖZBENJÁRÁS során valaki nekünk kedves vagy fontos személy életére kérünk áldást, gyógyulást vagy segítséget Istentől. A Róm 8,26–27-ben arról az állapotról olvashatunk, amikor nekünk van szükségünk erre a közbenjárásra. Gondolkozz el ezeken a sorokon!

Kapcsolatom a teremtőmmel

Mit jelent(het) számomra ez a kapcsolat?

Mindent vagy semmit...

Miközben ebben a kapcsolatban benne lehet mindaz, ami az élet teljességéhez kell.

Sokaknak a teljes tagadást és elfordulást jelenti. Bár ez sokkal inkább a kapcsolat hiánya. Kezdjük mégis ezzel, hiszen az Istennel való szembenállás vagy inkább a neki való hátat fordítás állapota senkinek nem ismeretlen élmény...

TE MIT GONDOLSZ?

- Vajon miért olyan elutasítóak egyesek, ha Istenről, Jézusról hallanak?
- Mi az, ami taszítja őket a kereszténységben?
- Lehet-e olyan valakire haragudni, akit nem is ismerünk?

Ha valaki elutasítja Istent, hallani sem akar Jézusról, vagy tagadja a létezését, az pont az ellenkezője annak, mint amit Isten szeretne, de nem a legrosszabb állapot. Olvasd el, hogy a Biblia szerint mi rosszabb még ennél is (Jel 3,14–22)!

Ha valaki olyannak ismerte meg Istent, amilyen ő valójában, az szeretne minél többet tapasztalni a vele való közösségből. Isten máig arra hív minket, hogy ismerjük meg őt. Ez pedig akkor lehetséges, ha követjük mindabban, amit kijelentett magáról. Ha ezt tesszük, akkor mi is tanítvánnyá válunk.

MIT JELENT?

A tanítványság

A tanítványság, tanítvány szavakat – a közoktatást leszámítva – mostanában alig használjuk. Ezek a szavak talán leginkább abból a parancsból ismertek, amelyet Jézus adott mennybemenetele előtt (Mt 28,18–20):

„Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”

Az értelmező szótár nagyon találóan így definiálja a tanítvány szót: „valamely tanítómester hallgatója, aki magáévá teszi mesterének meggyőződését és életvitelét.”

A Tanítványság és szolgálat – a mai Magyarországon című könyv szerint (9. old.):

„Egy korabeli tanítvány nem egy tananyagot sajátított el, mint most, hanem egy mesterrel került személyes közösségbe. Nem csupán ismereteket tett a magáévá, hanem egy egész gondolkodásmódot és életszemléletet. Egy akkori tanítvány nem maradhatott kritikus kívülálló, aki abból is jelesre vizsgázott, amivel nem értett egyet, hanem teljes belső azonosulásra kellett eljutnia mesterével, vagy pedig másik mestert választott. A tanítványról egy idő után meglátszott, ki a mestere – a mozdulatairól, a gesztusairól, a viselke-

Tanítvány: ...valamely tanítómester hallgatója, aki magáévá teszi mesterének meggyőződését és életvitelét.

déséről. Nem tanórákon találkoztak, hanem éjjel-nappal szakadatlan együtt voltak, mint Jézus a tanítványaival.”

Olvasd el Márk evangéliumából a tanítványok jutalmáról szóló részt (Mk 28–30)!

Péter megszólalt, és ezt mondta neki: „Íme, mi elhagytunk mindent, és követőid lettünk.” Jézus így szólt: „Bizony, mondom néktek: senki sincs, aki elhagyta házat vagy testvéreit, anyját vagy apját, gyermekeit vagy szántóföldjeit énértem és az evangéliumért, és ne kapna százannyit: most ebben a világban házakat és testvéreket, anyát, gyermeket, s szántóföldeket üldöztetésekkel együtt, a jövőendő világban pedig örök életet.”

Figyeld meg, hogy ebben a felsorolásban csupa olyan személyt és fogalmat olvashatunk, aki vagy ami egy ember életében a legfontosabb helyeken áll! A legfontosabb családi kapcsolatok és életünk, megélhetésünk legfontosabb helyszínei, forrásai vannak itt megemlítve. De miért kellene ezeket elhagynunk? Nem az ezekkel való szakításról, hanem a helyes sorrend megéléséről van szó!

Gondold csak végig! Egy egészséges párkapcsolatban természetes dolog a kizárólagosság. Isten sem veszi jó néven, ha valaki vagy valami megzavarja a vele való kapcsolatban az ő kizárólagos elsőségét. Ki viselné jól, ha a szerelme azt mondaná neki: „Aggodalomra semmi ok, csupán egy-két személy van, aki jobban tűzbe hoz, mint te. Ugyan mi a problémád ezzel? Még dobogós helyed van az életemben! Az ezüst, vagy a bronzérem is szép helyezés, nem?”

Nos az Isten is féltőn szerető Isten, az életét adta érted, annyira fontos vagy neki, és nincs megelégedve holmi dobogós helyekkel az életedben... De ha ő lehet az első, és ő alapozza meg ezt a párkapcsolatot is, akkor az vele megerősítve hihetetlenül erős szakítószilárdságú lesz (Préd 4,9–12)!

Azok a családi kapcsolatok pedig, amelyek az ő elsőségére vannak alapozva, mély szeretetközösséggé érhetnek a kötelező tiszteleten túl is, mert nem csupán egy keretet tartanak be, de mély és tartós érzelmi kötelék alakulhat ki bennük.

De talán láttunk már valakit rajongani egy másik emberért. Fiút egy lányért, lányt egy fiúért, anyát vagy apát a gyermekéért, esetleg nagyszülőket az unokáért. A helyénvaló szereteten túl a rajongás egy durva és célt tévesztett félreértelmezése és paródiája a valóságnak. A majdani kiábrándulás abból, aki soha nem is létezett, legfeljebb a ködös képzeletünkben, előbb-utóbb fájdalmas lesz.

És azok a „házak” és azok a „szántóföldek”, amelyek nem veszik át az uralmat az életünk felett, azaz eszközök maradnak, és nem válnak céllá, áldásul szolgálnak majd számunkra. Istené a föld és annak teljessége. Ha az ő szolgálatára szántuk el magunkat, biztosak lehetünk abban, hogy mind a kapcsolatainkban, mind az anyagi javak területén megtapasztalhatjuk az ő áldásait. Szükségleteinkről az ő gazdagsága szerint gondoskodni fog. Nekünk az engedelmisségen és a követésén túl nem kell azon aggódnunk, hogy miként fognak alakulni azok a dolgok, amelyekre úgyszem lehet hatásunk (Mt 6,25–34). Ő nem a mi léptékünkben gondolkodik (Ézs 55,9).

Néhány gondolat a teljesség igénye nélkül...

Mit jelenthet az Istennel való személyes kapcsolat számomra? Talán meglepő, de mindazt jelentheti, amire különben olyan kétségbeesetten törekszem... Vele, benne megtapasztalt valóság lehet az, amiért keményen küzdök, hogy elérjem: hogy valaki figyeljen rám, hogy elfogadjon, hogy szeressen. Ebből a kapcsolatból fakadóan láthatom az értelmét mindannak, amit teszek.

Értelmet adhat annak, hogy miért dolgozzak, miért tanuljak. Nem enged beleszürkületni abba a sokszor mókuskeréknek megélt napi rutinba, ami újra és újra vár rám.

Fontosnak és hasznosnak érezhetem a munkát, a tanulást, amit végzek. Sőt, nem pusztán a munkát, hanem a saját szermélyemet is. Nem is az számít igazán, amit teszek, hanem én magam vagyok fontos Isten számára ebben a kapcsolatban. Nem azért szeret, amit elértem, hanem önmagamért. Ez olyan felszabadító!

Amikor rám tör a bizonytalanság, a végességem tudata, a saját korlátaim szorításában eljutok a határimig, ha félelem vagy bizonytalanság tör rám, amikor kudarcot vallok mások, de sokszor magam előtt is, akkor mehetek hozzá, és nála biztonságban tudhatom magam. Megszólíthatom, a jelenlétebe léphetek és akkor nála kinyílik az a végtelen, Isten által teremtett tér, ahol nincs korlát. Nincs határa az időnek, és nincs határa a szeretetének, ami körülölel, megvéd, betakar.

Ő az, aki mindig többet lát bennem, mint én saját magamban.

Ha kicsinek és jelentéktelennek is érzem magam, biztos lehetek benne, hogy a világmindenség teremtője név szerint ismer, és még a hajam szárait is számontartja...

Nem történhet semmi, amiről Isten ne tudna. Nemcsak a titkos bűnök oldaláról közelíthetjük ezt meg, hanem onnan is, hogy a velem szemben elkövetett dolgokért és méltánytalanságokért számíthatok az ő igazságosságára is. Mint egy kisgyermek, bizalommal rohanhatok hozzá védelemért, oltalomért, tanácsért vagy csak azért mert egyszerűen szeretek vele lenni.

Ez a kapcsolat és minden, ami belőle következik jelentheti továbbá azt, hogy nem kell attól rettegnem, hogy egyszer csak végleg eltűnik az, ami vagy aki számomra kedves és szép.

Mindeközben maradandó, el nem múló dolgokért való küzdelemre sarkall, az erőmet ugyan meghaladó, de vele teljesíthető kihívások elé állít, amin ő maga segít át. Ezeken keresztül pedig megadja annak különleges örömét és tapasztalatát, hogy semmi sincs, ami az Istennek lehetetlen lenne. Mindenki elfárad valamiben, de mi olyan dologban fáradozhatunk, aminek értelme is van. Nagyvonalúsága felszabadít a lelkiismeretemet terhelő minden rossz döntésem és tettem terhétől. Bátorságot ad szembeszállni a gonoszsággal, bölcsességet ad jó döntéseket hozni. Jóindulatában és hűségében bízni sokszor az egyetlen reményünk.

TE MIT GONDOLSZ?

- Ha egy kisgyermek kérdezne téged Istenről, hogy milyen ő, mit felelnél neki?
- Mi alapján él az a kép benned Istenről, amit ma gondolsz róla?
- Ki neked Jézus Krisztus?
- Ha nem szeretnél Jézus tanítványa lenni, mi az, ami ettől még visszatart?
- Ha törekedtél valaha arra, hogy Jézus tanítványa légy, akkor mi motivált ebben téged?

Kapcsolatom a teremtmél...

Az Istennel való kapcsolatom fejlődése

Kapcsolataink a változás és az állandóság feszültségében

Amiképpen egy barátságnak vagy egy szerelemnek, úgy az Istennel való kapcsolatunknak is van egy története. Ahogyan egy társas kapcsolatban is megélhetünk hullámhegyeket és -völgyeket, az Istennel megélt történetünket sem írhatjuk le egyetlen töretlen ívként.

Mi magunk is folyton változunk. Ez ellen nem tehetünk semmit. A változásunk iránya azonban rajtunk is múlik! Olykor ez örömteli felívelést, fejlődést jelent, de ha őszinték vagyunk, akkor belátjuk, hogy vannak szakaszok az életünkben, amelyeket szeretnénk meg nem törtéنتté tenni, amelyeket utólag már nagyon másként tennénk!

E kapcsolat másik oldalán viszont maga a változatlan áll. „Jézus Krisztus most és mindörökké ugyanaz.” (Zsid 13,8) Minden változhat, de az ő hozzánk való hűsége változatlan.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

- Keresd ki az Ézs 49,15–16-ban és az 54,10-ben, hogy mit ír a Biblia Isten örök hűségéről!

És a jó hír az, hogy ez teljességgel független a mi hozzáállásunktól. Ugyanazzal a szeretettel közeledik hozzánk, mintha ezek a „mélyrepülések” soha nem is szakították volna meg ennek a kapcsolatnak a történetét.

Ha szeretnénk elmélyülni ebben a kapcsolatban, akkor a Biblia arra biztat, hogy „Közeledjete az Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok” (Jak 4,8). Ha szándékunk valóban komoly, akkor ez a kapcsolat létre fog jönni! Eddig sem Isten volt az akadály, hogy ez a kapcsolat létrejöjjön! Mindent úgy tett, úgy rendezett, hogy az emberek, ha tényleg nyitott a szívük, akkor „keressék az Istent, hátha kitapinthatják és megtalálhatják, hiszen nincs is messzire egyikünkötől sem” (ApCsel 17,27).

TE MIT GONDOLSZ?

- Mit mondott? Mit tanított? Mit akart közölni, elmondani magáról nekünk? Komolyan érdekel ez? Mert ha igen, akkor nemcsak tisztos távolról csodálhatod, hanem tényleg megismerheted! Te is így gondold?

„Ami pedig megismerhető belőle azt Isten nyilvánvalóvá tette. Alkotásainak értelmes vizsgálata révén meglátható az ő örök hatalma és istensége.”
(Róm 1,19–20)

Az Istennel való kapcsolat alapvető fordulópontja a *megtérés*. Ennek híján minden az Istennel való kapcsolatról való filozofálgatás keresztény perspektívából teljességgel haszontalan. Megtérés nélkül erőtlen próbálkozás mindaz,

amit ezután olvashatunk, de egy *újjászületett embernek* a növekedés alapvető tanítását és az Istennel való kapcsolat elmélyülését jelentheti.

Az új élet Istennel

Ha valóban elfogadtad Jézust, akkor az egész életednek részévé válik. Lehet, hogy nem tapasztalsz hirtelen radikális változást, és fogsz még bűnöket elkövetni, Isten azonban átformálja az életedet.

*„Ezért, ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.”
(2Kor 5,17)*

MIT JELENT?

Megszentelődés

Az újjászületésed, vagyis az átformált, új életed következménye, hogy egyre szorosabb közösségben fogsz Istennel élni, egyre jobban vágysz arra, hogy az életed különböző területein átadd neki az irányítást, és engedelmeskedj neki. A Biblia ezt a folyamatot nevezi megszentelődésnek. Az életedben jelen levő megszentelődés folyamata a megváltásod és az örök életed bizonyítéka (Ez 36,26–27).

„Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekedszük az igazságot. Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől!” (1Jn 1,6–7)

Jézus követése azt jelenti, hogy az életem Isten akaratának van alárendelve, engedelmeskedem neki. Már nem a saját magam ura vagyok, hanem Krisztus az Úr az életemben (Mt 16,4–25). Mindezt nem azért teszem, hogy a magam erejéből elfogadhatóvá váljak Istennek, hanem azért, mert Isten megváltoztatta az életemet, és az ő szeretete készítet erre (2Kor 5,15).

Keress meg és olvasd el az 5. függelékben (141. oldal), hogy miben hasonló és miben különböző a megigazulás és a megszentelődés!

TUDDAD?

Sokakat az a tévedés rettent el az Istenhez való közeledéstől, hogy akkor majd sok számukra kedves dolgot nem szabad megtenniük... Pedig mi nem azért tartózkodunk valamitől, mert azt nekünk nem szabad megtennünk, hanem azért, mert Isten segítségével szabad nem megtennünk...

„Minden szabad nekem, de nem minden használ. Minden szabad nekem, de ne váljak semminek a rabjává.” (1Kor 6,12)

Már nem vagyok az érzéseim, az ösztöneim, a körülményeim rabja.

Mint minden szeretetkapcsolatban...

Kapcsolataidban – ha teheted – időt töltesz azzal, akit szeretsz. Beszélgetsz vele. Ha komolyan veszed ezt a kapcsolatot, és úgy gondolsz, hogy ő is, akkor nyílt és őszinte vagy vele. Tudni akarod, milyen és mit gondol rólad. Meghallgatsz, megfigyeled, mi szerez neki örömet, mi okoz neki bánatot. Igyekszel ezen keresztül is a szeretetet kifejezni, és nem megbántani őt.

És mindez pontosan így van az Istennel való kapcsolatunk esetén is. Mi ezt értjük IMA alatt.

Kutatom Isten gondolatait, és mintha a szerelmes leveleimet olvasnám újra és újra. Kutatom, mit írt nekem magáról rólam, rólunk a BIBLIÁBAN.

A közösség, azaz a GYÜLEKEZET, amit ő hozott létre, az a közeg, ahol egymást erősítve, őt Urunknak elismerve, együtt szólítjuk meg és imádkozhatjuk őt. Teljes lényünket, eszünket, érzelmeinket és akaratunkat hangoljuk rá az ő szeretetére az istentiszteletek alkalmával.

Komolyan véve azt a megbízatásunkat is, hogy hiteles TANÚK legyünk az ő életüket megváltoztatni képes szeretetéről. Elmondani, hogy mit tapasztaltunk meg eddig abból, amit tett velünk. Életünkkel, megváltozott jellemünkkel hitelesíteni azt, hogy ő valóban képes a számunkra lehetetlenre is.

TEDD MEG!

Hogyan növekedhetsz az Istennel való kapcsolatban?

- Fordulj Istenhez imádságban, beszélj vele mindennap, mondd el neki a háladáraidat és kéréseidet (Fil 4,6–7)!
- Olvasd naponta a Bibliát, ezen keresztül egyre jobban megismerheted Istent, és az életedre vonatkozó akaratát (2Tim 3,16–17)!
- Engedelmeskedj Istennek, és az életed minden részletét bíz rá (Jn 14,21)!
- Beszélj másoknak Krisztusról életeddel és szavaiddal, mondd el az embereknek Isten örömhírét, és hogy mit tett a te életedben (1Pt 3,15–16)!

A Biblia arra tanít, hogy nekünk, akik Jézusban hiszünk, fontos közösségben lennünk egymással (Zsid 10,25). Hívőként szükségünk van arra, hogy közösségben bátorítsuk, támogassuk egymást. A gyülekezetben egymás hite és szeretete által épülünk (Ef 4,16).

Végül, de nem utolsósorban csatlakozz egy gyülekezethez, ahol Krisztust tisztelik, követik, a Biblia tanításait hirdetik. Ahol más hívőkkel együtt lehetsz, akik segítenek növekedni az Istennel való kapcsolatodban!

A ma tanultak alapján gondold végig, melyik az a 4+1 terület, ami elengedhetetlenül fontos ahhoz, hogy az Istennel való szeretetkapcsolatod elmélyülhessen!

Az evangélium a samáriai asszony történetén keresztül...

Olvasd el a Bibliában János evangéliumának 4. részét!

Egy meglepő megszólítás

Van az úgy, hogy az emberek között olyan magas falak tornyosulnak, melyek áthatolhatatlanok. Egy ilyen falon ütött rést Jézus azzal, hogy zsidó férfi létére megszólított egy samáriai nőt. Ez akkora kulturális sokk volt az asszony számára, amit nem tudott mire vélni, és nem is hagyta szó nélkül. A zsidók és samáriaiak közötti ellentét akkora volt, hogy inkább kikerülték egymást, mintsem hogy bármi módon érintkezzenek.

Ha ez a jelenet ma játszódna le, kik között lenne akkora kulturális szakadék, ami legalább ekkora megdöbbenést keltene?

Egy furcsa időpont

Délben a kútnál? Az asszonyok estefelé jártak vizet meríteni (lásd 1Móz 24,11). A hőségben csak az merészkedett ki a napra, akinek nyomós oka volt erre. Ma már nehéz elképzelni is, hogy régen, ha az ember megszomjazott vagy bármi okból vízre volt szüksége, akkor a legtöbb helyen a városon kívülre kellett ki-mennie, hogy vizet meríthessen. Ez napi rendszeres munka és fáradság volt. Napi szükséglet, mely nem attól függött, hogy van-e bárkinek kedve hozzá. A történetben szereplő nő akkor járt a kútnál, amikor senki más. Kimondatlanul is magyarázatra szorul ez a helyzet. Emberkerülő, antiszociális magatartás. Bizonyára nem akart senkivel sem találkozni. Nem akart a városlakók szemébe nézni, nem akarta a megjegyzéseiket hallani, megvető tekintetüket magán érezni.

Ismersz olyanokat, akik emberkerülők, kerülnek mások társaságát? Ha olykor te viselkedsz így, akkor mi húzódik meg a viselkedésed hátterében?

Ne kelljen ide járnom...

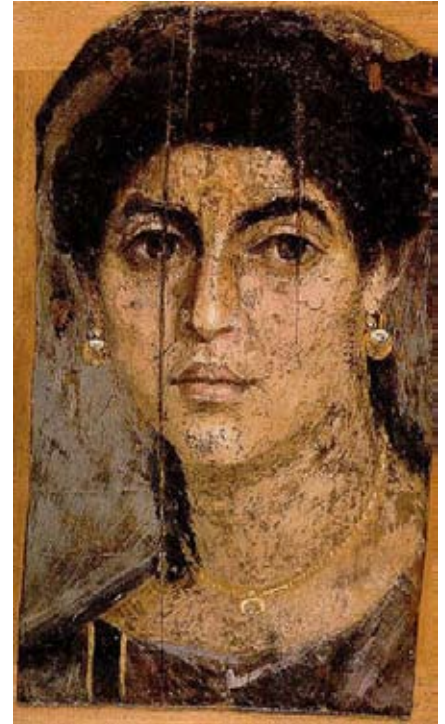
A „ki kicsoda” és a „ki a nagyobb” kérdésköréből indító asszony igyekszik samáriai önazonosságát büszkén hangoztatni.

De beszélgetésük során kiszakad belőle egy fájdalmas mondat: „Ne kelljen ide járnom meríteni...” Egyértelmű, hogy nem szeret ide jönni. Itt emberekkel kell találkoznia, vagy ha nem jár itt senki, akkor kegyetlenül meleg van. De még az is jobb, mint ha velük találkozna...

Add azt a vizet... amitől nem szomjazom meg többet!

És Jézus ad, többet, messze többet, mint az asszony gondolná. De ezt még megelőzi egy fájdalmas szembesítés önmagával.

Kétféle szomjúság létezik. Jézus a legkínzóbbra, a lelke mélyén levőre tapint

*Egy élethű női portré Jézus korából
(Lelőhelye az egyiptomi Fayum.
Ma a British Museumban látható.)*

rá: amikor azt kéri tőle, hogy hívja ide a férjét. Nincs férjem... szól a féligazság az asszony szájából. Pedig a sikáriak tudnának mesélni... Nem véletlenül kerüli őket.

A szeretet iránti szomjúsága a valódi és mély fájdalma ennek a nőnek. Szétcsúszott és rendezetlen magánélete az igazi problémája, nem a vízvételi lehetőségek. Mielőtt a férfiak kerülnek szóba, az asszony inkább témát váltana.

Mit gondolsz Jézus miért nem vetette meg ezt a nőt? Egy hasonló történetet találsz a Jn 8,1–11-ben.

Beszéljünk másról!

Kulturális örökségből, a nemzeti, vallási öntudatból a „mi is érünk annyi, mint ti” érvrendszere következik, de Jézus nem megy bele ebbe a meddő vitának a zsákutcájába. Az Istennel való személyes találkozás lehetőségétől megriadt emberek azóta is bevetnek mindent, hogy más irányba tereljenek egy ilyen beszélgetést. Filozófiáról, vallásról, teológiáról, bármiről hajlandók beszélgetni, csak az életünkben jelen levő bűnökről ne essen szó.

Te mit szoktál csinálni, ha kényelmetlenné válik számodra egy beszélgetés? Magadra ismersz-e a nő fenti reakciójában?

Jézust nem érdekli a vallásosságunk!

Nem nyit felekezeti vitát. Pedig van véleménye mindegyik felekezetről. El is mondja: sem az egyik, sem másik nem ad üdvösséget. Beszélhetnének teológiai igazságokról is. Ezek sokszor kellemetlenek, ha kimondjuk őket. Itt is elhangzik egy, de ez önmagában még nem változtatna meg semmit közöttük. Legfeljebb arra vezeti rá az asszonyt, hogy ne féljen elfogadni segítséget egy zsidótól, mert az üdvösség nem Samáriából támad...

Szeretsz vitatkozni? Nyertél-e már meg valakit egy vitában, vagy csak a vitát nyerted meg? Jobb lett ettől valakinek?

Lélekben és igazságban

De a lényeg, hogy Istent lélekben és igazságban lehet megismerni. És most, hogy már az asszonyról is kiderült az igazság, ennek a nőnek megmozdult a sebzett lelke is. Jézussal, az Igazsággal és önmagával szembesülve rádöbbsz, hogy tényleg neki van szüksége a segítségre. Nem kapaszkodhat senki és semmi másba, és nem terelheti a szót másra. Megértette, hogy ebben a találkozásban az Atya megkereste őt is. Megkereste, hogy lélekben és igazságban igaz imádója legyen.

Ma szerinted hogyan tudod lélekben és igazságban imádni az Istent? Mit jelent ez a gyakorlatban?

Visszaszalad a városba...

Még az edényét is otthagya és elszaladt. Pedig otthon várták a vizet. De vitte az élő vizet! – Ezúttal nem valami elől futott, hanem szégyenét legyőzve azokhoz ment, sőt rohant, akik elől eddig rejtőzködött. Felverte a szieszta idején pihenő várost. Azt kiabálta, hogy találkozott valakivel, aki elmondott neki mindent! Mi

Samaritánusok a Garizim hegyén ünneplik a Tóraadás ünnepét azaz a Sávuoatot (a későbbi pünkösdöt)

A samáriai asszony városának, Sikárnak a látképe a Garizim hegyéről

mindent? Mindent, amit tett... Mindent, ami miatt ez a város őt megveti. Mindent, ami miatt szégyenkezve, embereket kerülve, a forró nap hevét is vállalva járt eddig a kútra. De most itt áll és kiabál. Azokhoz szól, akik még ha megvetik is a személyét, de szintén megismerhetik azt az érzést, hogy vége a lelki szomjúságnak! Arról kiabál, hogy ő is szerethető, őt is elfogadja az Atya. Nem kell már a szeretetért, az elfogadásért semmi olyat tennie, amiért aztán később szégyenkeznie kellene. Gyertek, emberek, nézzétek meg, lássátok a saját szemetekkel ti is...!

Neked sikerült-e már valamely szégyened terhétől megszabadulnod? Ha igen, oszd meg bátran, a többiekkel, hátha nekik is bátorságot önt a szívükbe!

És a város megdőbönt...

Mert nem mindennapi dolog, hogy valaki a saját szégyenét kiabálja világgá. Pontosabban azt, hogy nincs többé, amit szégyelnie kellene, mert találkozott Valakivel, aki segített megszabadulnia tőle. És hív mindenkit, hogy ők is megtapasztalhassák mindezt. Ez sokakat megmozgatott. Mert szégyene, az bizony volt másnak is, csak legfeljebb jobban menedzselték, mint ez az asszony. Azok, akik egyébként ki nem bújtak volna a hús, árnyas szobákból, szaladtak a tűző napon, hogy ők is találkozzanak Jézussal.

Sokan megváltoztak azon a napon ettől a találkozástól. Nemcsak egy nő, de egy város élete vett fordulatot.

TEDD MEG

- Nézzétek meg a ZuhanóTányérok című kisfilmet (4:07), és beszélgetsetek el róla!
<https://www.youtube.com/watch?v=PfrgTCL2SSE>

Boldogok, akik belátják, hogy rászorultak a segítségre

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Keresd ki a Bibliából a hegyi beszédet, illetve az azt megelőző szakaszt (Mt 4,23–25 és 5,1–12), olvasd el, majd beszéljétek meg közösen a lecke végén található kérdéseket!

Jézus már szolgálata elején nagyon népszerű. Sokaság követi, hiszen betegeket, megszállottakat gyógyít. Minden ember keresi a boldogságot, jólétet, nem meglepő, hogy ekkora tömeg kezdi követni. Jézus azonban megdöbbentő dolgot tesz: nem él a hirtelen jött népszerűséggel, hanem belekezd legismertebb és legalapvetőbb tanításába, amit hegyi beszédként ismerünk.

Mielőtt a tömeg azt hinné, hogy az igazi boldogság a földi és testi jólét, Jézus megmutatja az egyetlen utat a boldogság felé. Ez független a körülményeinktől, földi javainktól, kapcsolatainktól, mert azok csak pillanatnyi boldogságot szereznek, végső soron pedig csak még több nyomorúsághoz vezetnek. A megoldás, amit Jézus kínál, egy új természet, emberi jellem, amit nem megtanulunk, hanem Isten Szentlelke munkálja ki bennünk a Krisztusban adott kegyelem elfogadása által. A boldogmondásokként ismert tanítás tehát bemutatja, hogy mi jellemzi az istenfélő embert, bevezetve ezzel Jézus erkölcsi tanítását.

TUJTAD?

Hegyi beszéd és a tízparancsolat

Isten az Ószövetségben a tízparancsolattal jelölte ki, hogy kik tartoznak az ő népéhez: akik megtartják parancsolatait. Ezen Jézus sem változtat az Újszövetségben. Az úgynevezett hegyi beszédben Jézus magyarázza, néhol szigorítja a mózesi törvényt, hiszen nemcsak a cselekedeteket nézi, hanem azok gyökerét, az emberi szív motivációját, indítékát is. A mózesi törvény 613 parancsból állt a tíz parancsolattal együtt. Ezt éppoly lehetetlen volt megtartani, mint a Jézus által élénk tárt erkölcsi értékrendet. Mi tehát a megoldás, ha Jézus még magasabbra teszi a mércét? Ami az embernek lehetetlen, az Istennek lehetséges. Jézus elmondja a hegyi beszédben, hogy ő azért jött, hogy betöltse, végrehajtsa, maradéktalanul teljesítse a törvényt. Az a személy pedig, aki befogadja Jézust, Szentlelke által újjászületik, s már nem emberi erőlködés lesz számára a törvény megtartása, hanem Isten munkája. Hogy az ember felismeri, sőt iszonyodik a bűntől, fel- és megismeri Isten rendelkezéseit, és törekszik azok megtartására. Ezt az embert mutatja be Jézus a boldogmondásokban.

Farizeusok mint a szellemi elit

Jézus a hegyi beszédben valószínűleg a társadalom egy igen kiszolgáltatott rétegéhez beszélt: elszegényedett földművesekhez. A zsidók római elnyomás alatt voltak, csak nagyon szűk rétegük volt tehető. Nem véletlen, hogy a nép olyan Messiást várt, aki politikai és anyagi megoldást hoz. Ráadásul a farizeusok, írástudók pluszterheket raktak a népre olyan törvényekkel, amelyek betarthatatlanok voltak. Jézus egyébként leleplezi őket és feddi, amiért olyan törvényeket írnak elő, amelyeket ők maguk sem tartanak meg. Úgy tekintettek magukra,

mint akik bővítködnék a lelki javakban. Szellemi elitként határozták meg magukat, akik rendelkeznek ismerettel, sőt önelégült módon magukat elég jónak, tökéletesnek tartották, elkülönítve mindenki mástól. Jézus épp azt a réteget nevezi boldognak, akiket a társadalom megvetettnek és nyomorultnak tartott.

MIT JELENT?

Boldogság

A boldog szónak a görögben két jelentése van: 1. boldog, szerencsés, jómódú; 2. boldogító. A második jelentésből láthatjuk, hogy a boldogság több a pusztán öncélú, pillanatnyi, fizikai és testi megelégedettségénél. A boldogság túlmutat az egyéneken, képes adni, másokat is megelégtetni. Nem korlátozódik a földi javakra, hanem reményteljesen előremutat az örökkévalóság felé.

Lelki szegények

Elsőre ez negatívan, sőt ellentmondásosan cseng, hogy őket nevezi Jézus boldognak. Ma is van egy helytelen gondolkodás arról, hogy kik a boldogok: a sikeresek, gazdagok, erősek, akik nem szorulnak mások segítségére. Akik nem tartoznak ebbe a kategóriába, azoknak kell valami „mankó” vagy pótszer, és azt hiszik, hogy csak nekik van szükségük Istenre. Nézzük meg először, hogy kik nem lelki szegények.

Az évszázadok során volt egy téves felfogás Jézus e tanításával kapcsolatban: boldogok, akik szenvednek itt a földön, nélkülöznek, és egyszerű, puritán életet élnek, mert így nyerhetik el a mennyországot. Jézus nem anyagi jellegű szegénységről beszél, bár az vezethet olyan lelki állapothoz, amely segítségével az ember felismeri, hogy elveszett Isten nélkül.

A szegény szó jelentése: szegény, nincstelen, nélkülöző, koldus. Jézus olyan emberekről beszél, akik szellemükben nincstelenek. Ez azt jelenti, hogy megértette, nem a pillanatnyi örömök teszik boldoggá, s nemcsak biológiai szükségéi vannak, hanem szellemiek is. Mit jelent a szellemi szükség? Felismerte, hogy bűnös, s nem tud saját erejéből jó lenni, megváltásra szorult. Aki ezt nem ismeri be, azon Isten nem tud segíteni. Az ilyen ember nem ismeri be bűnösségét, márpedig ahol nincs bűnös, ott az igaz bíró, Isten, nem tud kegyelmet gyakorolni és Jézusra nézve felmenteni a büntetés alól.

Ez olyan, mint amikor valaki nagyon megbetegszik. Nem tud rajta segíteni az orvos, ha nem megy el hozzá a beteg. Az is kevés, ha felírja neki a gyógyszert, de ő nem hajlandó azt bevenni.

A lelki szegény felismeri, hogy nincs semmi érdeme, amire nézve Isten felmenthetné a kárhóztató ítélet alól. Szó szerint nincstelen, koldus, s a váltságot egyedül Jézus képes kifizetni. Az ilyen ember boldog, mert felismeri a megoldáshoz vezető utat, s végezetül a mennyek országa lesz az öröksége. Megérti, hogy nem veszít, hanem nyer ezzel, ez teszi őt boldoggá.

Fontos, hogy ennek a nincstelenségnek tudatában legyünk, hiszen könnyen elbizakodhatunk bűnös természetünk miatt. Megrekedhetünk egy szinten, megállunk a lelki növekedésben, és nem törekszünk arra, hogy egyre inkább Krisztushoz legyünk hasonlóak.

Mennyek országa

Ez azt jelenti, hogy aki felismerte Istenre való utaltságát, azt az embert Isten kész megigazítani Jézusra nézve, és így elnyeri az örök életet. Az örök élet azt jelenti, hogy kapcsolata van Istennel, és ez nem változik meg földi halála után, hanem Istennel tölti az örökkévalóságot a mennyországban. Isten országának polgárává válik, sőt Isten gyermekének nevezi őt. Fontos még megjegyezni,

hogy ezzel Jézus azt is hangsúlyozza, hogy az ember nem tehet semmit üdvösségéért (jó cselekedetek), koldus, nincs semmije, amivel kiérdemelhetné a mennyországot. Nincs más út Istenhez, egyedül Jézus.

TE MIT GONDOLSZ?

- Miért boldogtalan a mai ember? Szerinted régen boldogabbak voltak az emberek?
- Téged mi tesz boldoggá? Mennyire tartós, vagy épp pillanatnyi ez a boldogság?
- Megdöbbenőnek vagy elfogadhatónak találod Jézus boldogságfogalmát? Mennyire teljesíthető ez az embernek?
- Mondj egy példát, amikor be kellett ismerned, hogy segítségre szorulsz, mert egyedül nem boldogultál. Milyen érzést váltott ez ki belőled?
- Miért veszélyes, ha valaki megelégszik lelki állapotával? Mondj néhány következményt!

TEDD MEG!

- Keresd ki a Bibliából a Lk 18,9–14-et, olvasd el és gondolkodj el rajta!

Boldogok, akiknek még nem keményedett meg a szívük

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Keresd ki a Bibliából, a hegyi beszédből, a második boldogmondást (Mt 5,4), és Jézus megkenetését (Lk 7,36–50), olvasd el, majd beszéljétek meg közösen a lecke végén található kérdéseket!

Jézus ismét mehökkentő kijelentést tesz arról, hogy kik a boldogok. Legkevésbé a sírókat, gyászolókat neveznénk boldogoknak. A Lukács evangéliumában olvasható történet azonban jól illusztrálja, hogy mit is ért Jézus bánkódáson és megvigasztalódáson. A bűnös asszony olyan lelki szegény, aki tisztában van vele, hogy nincs más esélye, csak Jézus. Nem érdekli, hogy mit gondolnak róla az emberek, nem rejtegeti bűnösségét, nyomorult állapotát. Nem fél felvállalni érzéseit, mer sírni, kifejezni háláját. Vele szemben a farizeus önelégült és öngigazoló, s inkább érdekli az emberek véleménye, mint Jézusé. Az akkori társadalmi szokás szerint érkezéskor meg kellett volna mosnia a vendég lábát, de elmulasztotta, sőt még ítélkezik is, amiért az asszony könnyeivel mossa meg Jézus lábát. Ez a történet viszont emlékeztet minket arra, hogy Jézus könyörölni akar az ilyen ítélkező emberen is, hiszen a fejezet végén Jézus a farizeusnak is felkínálja bűneire a bocsánatot. Ez viszont nem lehetséges addig, amíg el nem jut oda, ahova az asszony már eljutott: belátja, hogy bűnös; megbánja (sír); s Jézushoz fordul, pedig tudja, hogy semmi érdeme nincs. Jézus mégis csak neki mondja, hogy megbocsáttattak a bűnei.

TUJTAD?

Van olyan bánkódás, amely nem kedves Isten előtt

A Bibliában több olyan történetet is olvasunk, amelyben látszólag bánkódnak az emberek, ez mégsem kedves Istennek úgy, mint a bűnös asszony történetében. Fontos megnéznünk, hogy milyen az a sírás, amely nem talál vigasztalódásra, sőt egyenesen halált eredményez (2Kor 7,10). Ez a szomorúság nem lát reményt, kiutat, nem Istennél keres megoldást. Ilyen volt például Júdás, aki ugyan felismerte, milyen nagy bűnt követett el, de ahelyett, hogy beismerte volna Isten előtt bűnét, és bocsánatát kereste volna, felakasztotta magát. Ma is sok ember az öngyilkosságban lát megoldást, pedig azzal csak a földi problémáknak vetnek véget, hiszen ezt az örökké tartó szenvedés váltja fel.

Másik csoportja a bánkódásnak, amikor a bűneik következménye miatt sírnak az emberek. Ézsau eladta elsőszülöttségi jogát, s amikor rájött, hogy örökre elvesztette a vele járó áldásokat is, elkezdett sírni. Nem azért sírt, mert bánta, amit tett, hanem mert nem lehet övé az örökség, a vesztesége miatt bánkódott. Önmagát sajnálta, nem a tettét.

Harmadik csoportja a bánkódóknak, akik embereknek akarnak megfelelni. Napvilágra került a tettük és a szégyen, vagy bűneik következményétől való féltelmükben sírnak, de nem szívből megbánva azokat. Ezeknek sem tud vigasztalódást nyújtani Isten, ezért nem kedves előtte a külső megbánás.

MIT JELENT?

Megkeményedett szív

A mai emberre talán még inkább jellemző, hogy kívülről nagyon erősnek és magabiztosnak tűnik. Úgy gondolkodnak, hogy ha elrejtik érzéseiket, akkor sérthetetlenek lesznek. Sírnak a gyengék szoktak, hangoztatják. Ezzel a védekező hozzáállással azonban épp az ellenkezőjét érik el. Nem lehet következmények nélkül figyelmen kívül hagyni az érzéseket. Az érzéketlenség nem hozza a várva várt megoldást, nem ad enyhülést. A megkeményedett szív nem érzi, amikor megbántja a másikat, nem ismeri el a saját hibáját. Nem tud sem szeretni, sem szeretetet elfogadni (az ilyen emberek előbb vagy utóbb egyedül maradnak). A legsúlyosabb következmény azonban az, ha annyira makacssá, önigazolóvá válik, hogy nem ismeri be, ha tévedett, vétkezett, mert Isten így nem tud segíteni bűnös állapotán.

Sírni

Jézus egy nagyon erős kifejezést használ itt a sírásra: gyászol, sirat. Olyan mély fájdalomról beszél, amit akkor érzünk, ha elveszítünk egy szeretett személyt. A sírás egy olyan folyamat, ami segít feldolgozni ezt a fájdalmat. Jézus együtt tud érezni azokkal, akik fájdalomon mennek keresztül, hiszen ő is végigment rajta (Zsid 4, 15–16). Sőt kész is átsegíteni azon a hozzá fordulót.

De mi az a sírás, ami áldott dolog, és boldogságra ad okot? Abból az állapotból fakad, amit az első boldogmondásnál figyeltünk meg: a lelki szegénység állapota. A keresztény lét ezzel kezdődik valójában: felismeri, hogy Isten nélkül elveszett, bűnös az ember, és ettől nem tud a maga erejéből megszabadulni. A lelki szegény embert bántja, nyomja bűnösségének súlya. A büntudat nyomorult állapotot tud előidézni. Nem elég bánkódni miatta, oda kell menni Istenhez, aki meg tud szabadítani ennek terhétől, sőt meg is töri a bűn hatalmát. Ez nem egy egyszeri cselekedet, hiszen a hívő ember is vétkezik, s szüksége van arra, hogy Isten időről időre helyreállítsa. Ezt nevezik a megszentelődés folyamatának. Minél inkább megismeri az ember Istent, annál inkább felismeri, hogy rá van utalva Isten kegyelmére. Isten annak az embernek tud segíteni, aki megutálja, gyűlöli a bűnt. Nemcsak siránkozik felette, bocsánatot kér és folytatja ugyanúgy tovább, hanem el is hagyja azt a bűnt, mert megértette, hogy azzal Isten ellen vétkezett.

A Biblia azt írja, hogy Isten közel van a megtört szívűekhez (Zsolt 34, 19), és a sebzett lelkűeket megsegíti. Isten olyan, mint egy jó orvos: a bűn egy rossz daganathoz hasonlítható, ami a halálunkat okozza, ezért Isten ki akarja vágni az életünkéből. Ez fájdalommal jár, de elengedhetetlen. De Isten nemcsak „megsebez”, hanem be is kötöz, nála garantált a gyógyulás.

Másik áldott sírás, ha együtt sírunk a sírókkal (Róm 12, 15). Jézus együtt gyászolt a gyászolókkal (pl. Lázár feltámasztása), s ezzel példát adott nekünk. Isten egyházában az emberek segítik egymást, együtt tudnak érezni, és felelősek egymásért. Senki sem marad egyedül a problémájával.

Egy utolsó csoport, ha valaki üldöztetés miatt sír. Lukács evangéliumában szintén megtalálható az ez boldogmondás, és ott Jézus egyértelműen azokról beszél, akiket üldöznek és gyűlölnék miatta (Lk 6, 22–23). Senki sem szereti, ha utálják az emberek, viszont ennek a csoportnak ígéri Jézus, hogy egy nap Isten letörli minden könnyüket. Isten nem ígér probléma- és fájdalommentes életet, de azt igen, hogy átsegít rajta, és egy nap nem lesz több sírás. Ezt azonban csak azok élvezhetik, akik a földi létben meggyűlölték, meggyászolták bűnösségüket, és Istennél keresik a bocsánatot.

Megvigasztaltatni

Ennek a szónak több jelentése is van: *odahív, magához hív; bátorít, buzdít; segítségül hív; megvigasztal*. Isten tehát úgy vigasztal, hogy magához hívja a megbetett szívűt. Ha gyászol az ember, enyhülést ad fájdmára az a tudat, hogy az elválás csak rövid időre szól. Isten meghívja országába a benne hívőt, ahol nincs több fájdalom.

Vigaszt ad az is, hogy a bűneit őszintén bánó embert Isten megigazítja. Ez azt jelenti, hogy Jézus áldozata miatt igaz, büntelen embernek lát minket Isten. Ez olyan békességet ad, ami meghaladja az emberi értelmet (Fil 4,7). Isten azonban nemcsak megbocsát, hanem helyre is állít minden rombolást, amit a bűn végzett az életünkben.

Végső vigasztalást azonban majd a mennyben kapunk, ahol emléke se lesz a fájdalomnak és szenvedésnek. Ha ezt az örökké tartó örömet tartjuk fókuszban, akkor már itt a földön enyhülést kapunk nehézségeinkben, s boldogok lehetünk.

TE MIT GONDOLSZ?

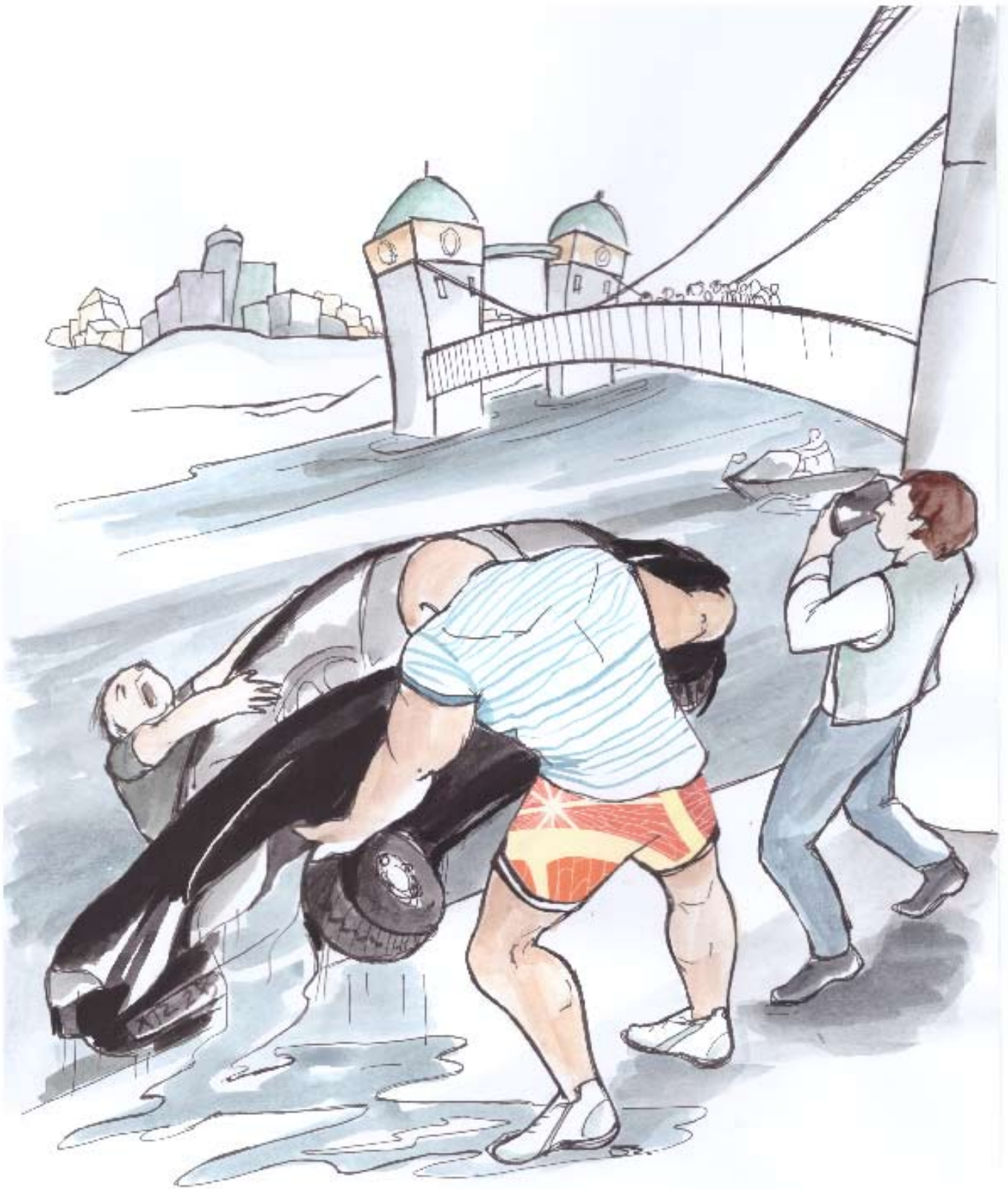
- A sírás a gyengeség jele? Miért/miért nem?
- Mondj példát, hogy milyen pozitív hatása lehet a sírásnak!
- Mikor és miért sírtál utoljára? Megvigasztalódtál utána? Hogyan?
- Sorold fel a sírásnak azon formáit, amelyet nem követ vigasztalódás! Ennek milyen romboló hatása lehet?
- Gondolj olyan élethelyzetre, amikor lelkiismeret-furdalásod volt, mert bántottál valakit. Hogy érezted magad, amikor kibékültetek? Ha esetleg nem békültetek ki, mi lett a következménye?
- A sírásnak melyik fajtájára mondja azt Jézus, hogy boldogsághoz vezet?

TEDD MEG!

- Keresd ki a Bibliából a Mt 26,69–75-öt! Olvasd el és gondolkodj el rajta!

Boldogok, akik bár erősek, mégsem élnek vissza az erejükkel

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Keress ki a Bibliából a hegyi beszédből a harmadik boldogmondást (Mt 5,5), és egy Mózes elleni lázadás történetét (4Móz 12,1–15), olvasd el, majd beszéljétek meg közösen a lecke végén található kérdéseket!

Figyeld meg!

A történelem során azt látjuk, hogy nem a szelídek „uralkodnak”. Azok jutnak hatalomra, akik agresszívak, törtető, másokon is képesek átgazolni, kegyetlenek és pusztítanak. Nem arra használják erejüket és megszerzett hatalmukat, hogy másokon segítsenek, hanem elnyomják és kihasználják a gyengébbeket. Manapság nem népszerű szelídek lenni. Ezért is nehéz megértenünk, hogy lehetséges az, hogy mégis a szelídekre mondja Jézus, hogy öröklük a földet (=uralkodnak), ráadásul boldog állapotnak nevezi a szelídséget.

A Biblia Mózeset nevezi a legszelídebb embernek (4Móz 12,3), de nem volt ez mindig így. A fáraó házában nevelkedett, ahol arra tanították, hogyan tud érvényesülni, harcolni az igazságért, uralkodni. Amikor azonban igazágtalanságot lát, nem Isten szerinti módon, szelíden jár el: megöl egy egyiptomit, és menekülnie kell (2Móz 2,11–15). 40 évet töltött a pusztában, ami megtanította hogyan lehet szelíd, határozott vezetője Izraelnek. Szüksége is volt erre a jellemre, hiszen a nép és a vezetők sokszor fellázadtak ellene, még saját testvérei is, igazágtalanul. Ezt a történetet olvashatjuk a 4Móz 12. fejezetében. Mózes nem úgy viselkedik, mint ahogy egy vezetőől várnánk: nem védi magát, nem büntet, hanem rábízta az igazságszolgáltatást Istenre, sőt még imádkozik is Mirjám gyógyulásáért. Nem félti a hatalmát, mert tudja, hogy Istentől kapta, s addig marad vezetője a népnek, amíg azt Isten akarja. Azzal is tisztában van, hogy mindenkinek szüksége van Isten kegyelmére. A pusztai vándorlás során rengeteget zúgolódott és lázongott a nép, de Mózes megmaradt türelmes és alázatos vezetőnek. Nem sértődik meg, nem hagyja elpusztulni a népet, hanem imádkozik értük, pedig sokszor érhetne volna utol őket Isten jogos büntetése.

TUJTAD?

A szelídség nem velünk született tulajdonság

Különbözik nem mondta volna Jézus, hogy tanuljuk meg tőle, hogy ő szelíd és alázatos szívű. Tanulnunk kell, sőt a Lélek gyümölcseinek nevezi. Ez tehát egy olyan tulajdonság, amivel azok rendelkeznek, akik újjászülettek a Szentlélek által. Természetesen vannak emberek, akik természetüknél fogva szelíden viselkednek. Türelmesek, kedvesek, nem haragtartóak vagy indulatos emberek. Alázatosak és nyugodtak maradnak stresszes, bosszantó helyzetben. Viszont Jézus nem róluk beszél, nem természetes erényekről. Vannak emberek, akik képzik magukat, tanulják a szelídséget (hinduk, buddhisták), akik külsőleg nagyon nyugodtnak tűnnek, de Jézus nem is egy elsajátított tulajdonságról beszél. Hiszen a felszínen lehet nyugodt és alázatos egy ember, de a szíve mélyén háborog. Nagyon veszélyes lehet az elfojtott düh és harag, kutatások igazolják,

hogy sokszor betegségekhez is vezet. A szelídség egy olyan beállítottság, amit a kegyelem eredményez az ember szívében, s nem csak külsőség.

A szelídség nem gyengeség

Nagyon fontos, hogy ne tévesszük össze a világi felfogást a szelídségről a bibliaival. Manapság nem értékelik sokra azokat, akik türelmesen tűrik a velük szemben elkövetett igazságtalanságot. Az ilyen embereket bárgúnak, szerencsétlennek, kihasználhatónak tartják. Úgy gondolnak rájuk, hogy nem tudnak érvényesülni, vagy a saját érdeküket képviselni. Szégyenlősnek, gyengének, néha gyávának tartják, engedékenynek. Ezek az emberek kerülnek a konfrontálódást, elmenekülnek a konfliktusok elől. Jézus nem azt mondja, hogy a keresztény ember mindenki lábtörlője legyen. Ha megnézzük az ő példáját, vagy Pál és Péter példáját, jól látjuk, hogy szelídek, mégis fellépnek a bűnnel szemben, hamis tanításokkal vagy képmutatással szemben.

Manapság nagyon fontos hangsúlyozni ezt, hiszen azt hirdetik, hogy legyünk toleránsak mindennel és mindenkivel szemben. Ha valaki Isten nevében fellép ezek ellen, azt arrogánsnak tartják, nem szelídek. Pedig Jézus konfrontálódott a farizeusokkal, a templomból kihajtotta a pénzváltókat stb., nem kötött kompromisszumot, hogy népszerűbb legyen. Bátran kiállt az értékek mellett, amelyeket hirdetett, szigorúan kezelte a képmutatást, hitehagyást vagy a meg nem bánt bűnöket. Mindezt nem azért tette, hogy bántsa az embereket, hanem szeretetből, mert nem akarta, hogy bűneik miatt szenvedjenek, pokolra jussanak.

MIT JELENT?

Szelídek lenni

Milyen szelídségről beszél akkor itt Jézus? Természetesen ez is szoros összefüggésben van az első két boldogmondással. Az az ember szelíd, aki tisztában van Istenre utaltságával, aki bánkódott bűnei felett, és kész elhagyni azokat. Nem hőzöng, amikor igazságtalanság éri, mert tisztában van saját bűnös természetével, s azzal, hogy neki Isten sokkal többet megbocsátott. Türelmes és megértő, mert megtapasztalta, hogy vele is türelmes az Isten. Aki lelki szegény, s tud sírni bűnei felett, az nem magasztalja fel magát, nem keresi a maga hasznát, nem követeli a jogosságát. A szelídség nem a visszahúzó természet, hanem az Istennel való megbékélés következménye. Nemcsak a viselkedésében szelíd, hanem szívében is csendes és nyugodt tud lenni.

A szelíd ember nem törtet, nem könyököl, mert tudja, hogy Istenben bízhat célja elérésében. Nem a saját erejében, ügyességében bíz, hanem Istenben. Bíz Isten ígéreteiben, ígéjében és gondviselésében is. Nem fél a holnaptól, a nehézségektől, gondoktól, nem zúgolódik, amikor nem a tervei szerint alakulnak a dolgok. A szelíd ember tud megelégedni, hálás lenni.

A szelíd ember meg tud bocsátani másoknak, irgalmas és hosszútűró, mert ugyanilyen vele Isten. Nem ahhoz kell erő, hogy a másikat helyre tegyük, és gorombáskodjunk – ez könnyen megy nekünk. Ahhoz kell erő, hogy tűrjünk és megbocsássunk. Fontos azonban, hogy ez nem a bűn figyelmen kívül hagyását jelenti (a konfrontálódás kerülését), hanem szeretettel szembesíteni kell vele a másikat, és helyreigazítani. A szelídség nem leplezi, kendőzi a bűnt vagy hamis vádat. Fontos szem előtt tartani, hogy a szelíd ember nem együgyű, aki értelmetlenül szenved az igazságtalanságtól. A hangsúly a tisztázás módján van: nem erőszakosan követeli a jogosságát, hanem higgadtan, sértődés és bántás nélkül közli a tényeket, szívében pedig nem hordoz neheztelést. Az ítéletet, igazságszolgáltatást pedig Istenre bízta.

Fordítva is igaz. A szelíd ember kiegyensúlyozott ember. Nem háborodik fel, ha szembesítik hibáival, bűneivel, hanem kész beismerni és változni. Ezt a munkát azonban Isten Lelke végzi az emberben.

A szelíd ember kiegyensúlyozott ember.

Örökölni a földet – a szelídek jutalma

Ez talán meglepő kijelentés, de a földet nem az emberek uralják. Ádám és Éva elherdálta ezt a felelősséget a bűnesetkor. Azóta is hatalmaskodni akarnak az emberek, de a bűn miatt ezt csak sok fájdalom és erőszak árán valósíthatják meg. Jézus azonban megígérte, hogy visszajön és új földet teremt, amelyben nem lesz bűn és halál, erőszakos hatalom és pusztítás, sem igazságtalanság. Ezen a földön fognak uralkodni a szelídek, Jézussal együtt. De nem csak a távoli jövőre utal ez a jutalom. A szelíd emberek boldog emberek, hiszen szeretik őket. A hatalmaskodó, agresszív emberektől legfeljebb félnek. Érdekkapcsolataik lehetnek, de mély, bensőséges és szeretetteljes kapcsolataik nincsenek. Ne irigykedjünk tehát azokra, akiknek látszólag jól megy, mert az ő „jutalmuk” a pokol. A szelíd ember viszont már itt a földön megtapasztalhatja a békességet és örömet, ha életét teljes mértékben Istenre bízta. Végső jutalma pedig a mennyország lesz.

TE MIT GONDOLSZ?

- A szelíd ember tud-e érvényesülni a mai világban? Miért/miért nem?
- Szelídek neveznéd-e azt az embert, aki szembesít a hibáddal, vagy elmondja véleményét egy ártalmatlan dologgal kapcsolatban? Miért/miért nem?
- Egyetértesz-e Platón kijelentésével: az állam vezetői legyenek szelídek. Indokold meg!
- Gondolj olyan élethelyzetre, amikor igazságtalanul szenvedtél. Hogyan reagáltál? Mi lett a következménye?
- Szerinted a szelíd ember nem védheti meg magát (tisztázhat például egy igazságtalan vádat)? Ha igen, hogyan?
- Mit nem tűrhet el a szelíd ember?

TEDD MEG!

- Keresd ki a Bibliából a Mt 26,47–56 és 27,27–31-et olvasd el és gondolkodj el rajta!

Az igazság éhségének és szomjúságának boldogsága

Isten igazsága mindenekelőtt

Jézus Krisztushoz nagyon sokan odasereglettek, amolyan „felkapott” emberré vált. Hamar elterjedt róla, milyen nagyszerű és természetfölötti dolgokat tett. Sokféle társadalmi osztályhoz tartozó ember volt ott, vidékről, a fővárosból és külföldről is, hogy hallják, mit fog mondani. Sokszor ez a hozzáállás jellemzi a mai embert is: érdekel, hogy mit mond Isten, kíváncsi vagyok, de csak mértékkel, és legszívesebben megszabnám, hogy mit mondjon majd. Voltak földművesek és tehetős emberek is a hallgatóság között, s a legégetőbb kérdéseikre szerettek volna válaszokat hallani a Messiástól: Jön a felszabadítás a római elnyomás alól. Végre véget ér a szűkölködés. Aki Jézust követi, az kap jutalmat! Szerinted csalódtak, akik hallották Jézus szavait?

„Milyen boldogok és áldottak, akik éheznek és szomjaznak az igazságosságra, mert Isten megadja nekik, amire vágnak!” (EFO)

Gondolj csak bele, mi értékesebb: ha valaki megkínál enni- és innivalóval, jólaksz, de később ismét szükséged támad? Vagy ha valami különleges, kifogyhatatlan és el nem vehetővel kínál meg ugyanaz a személy? Jézus nem egy alkalmi szükségletet, hanem egy örök hiányt kíván betölteni. Szeretné, ha felfedezhetnéd, milyen az, amikor igazságosan bánasz mással, és megtapasztalhatnád ugyanezt te magad is!

„És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük!” (Lk 6,31)

Amikor középiskolába járunk, a valódi értékek megváltoznak? Ebben az időszakban se add alább: állj ki az igazságért, védj azt, és ne pártold az igazságtalan, hamis dolgokat.

Jézus szavait örökítette meg János evangéliumának 8. fejezetében:

„Így szólt akkor Jézus azokhoz a zsidókhöz, akik hittek benne: Ha ti megtartjátok az én igémet, valóban tanítványaim vagytok; megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket”

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

- Keresd ki a Bibliából az 1Kir 3,16–28-at!

Salamon király, Dávid fia, világszerte ismert volt bölcsességéről. Nem fogtak ki rajta találós kérdéssel, s korát meghazudtolóan profi módon építkezett, fejlesztette birodalmát. Egy ízben, egy kritikus helyzetben, csőbe húzták volna, ha nem lett volna Istenbe vetett hite és tőle kapott bölcsessége.

Az igazságnak csupa jó következménye van: lehull a lepel, és nem kell többé titkolózni, sumákolni. Az igazság képessé tehet magad elé helyezni valaki mást; az igazság megelégt, jólesik.

Salamon nem érte be igazságmorzsákkal, csak a teljes igazság elégtette meg. Képzeld el azt az esetet, hogy az egyik dolgozatod nagyon jól sikerül, még az osztálynak is felolvassák! A többiek is megkapják az érdemjegyeiket, de neked nem adnak rá jegyet. Ilyenkor képes az igazságtalanság haragra lobbanni, feszültséget szítani, de ha igazságosan cselekednek veled, az jólesik, azt várod máskor is. A körülménytől függetlenül ezt tarthatod normálisnak, elvárhatóknak. Isten igazságai ugyanilyenek. Józan észszel vonzó, elfogadható, de a bűnre való hajlam, a bölcstelenség teljesen elsodorhat a múltó, alkalmi „sikerek” felé.

„A törvényt teszem akkor zsinórmértékké, és az igazság lesz majd a mérce. Jégeső söpri el az oltalmazó hazugságot, és víz árasztja el a rejtkehelyet.” (Ézs 28,17)

„Jézus így válaszolt: Te mondd, hogy király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.” (Jn 18,37)

„Térj hát meg Istenedhez, ragaszkodj az irgalomhoz és az igazsághoz, és reménykedj szüntelenül Istenedben!” (Hós 12,7)

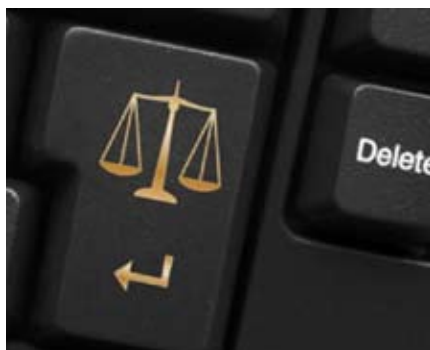
MIT JELENT?

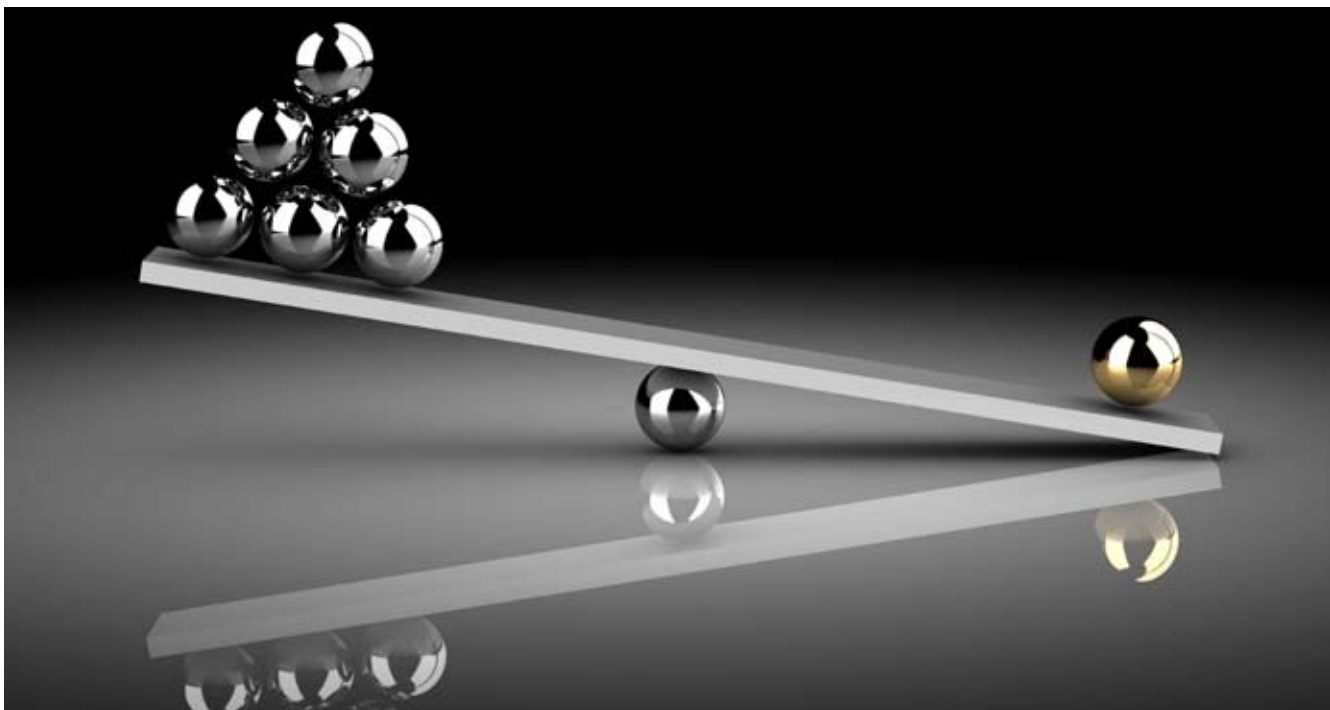
Csia Lajos lelkipásztor így elmélkedett az igazságról, melyhez mindig bátran ragaszkodott, például mikor a németek ellen állt ki a zsidók deportálása idején: „Az IGAZSÁG és IGAZSÁGOSSÁG kettős fogalmát, melyeket minden művelt nyelv külön szavakkal jelöl, a megszokott magyar fordítás legtöbbször egy szóval adja vissza: az igazsággal. Az igazság és igazságosság összezavarása igen sok értelemzavart szült. IGAZSÁG alatt Isten szavát, Isten kijelentését értjük. Pál Rómaiakhoz írt levelében nyolcszor fordul elő (Róm 1,18.25; 2,2.8.20; 3,8; 9,1; 15,8). Az igazság valóság; ellentéte: a HAZUGSÁG, valótlanlás (Róm 1,25). Az IGAZSÁGOSSÁG fordítás sem tökéletes azonban, mert ebben a fogalomban még igazlelkűség, jogosság és méltányosság is van. Ellentéte: az IGAZSÁGTALANSÁG még hamissággal, jogtalansággal és méltánytalansággal is fordítható.”

TE MIT GONDOLSZ?

- Miért és mi alapján tudnád azt mondani, hogy Isten igazságos? Mi befolyásolt véleményedben?
- Ha elolvasod a fenti igeverseket, hogyan tudnád jellemezni az igazságot és azt, azokat, ami vele jár?
- Hogy érezted magad, amikor szembesítettek valami igazságtalansággal?
- Vannak országok, ahol az az igaz, amit az ország vezetője mond. Hogyan lehet kiigazodni a Biblia segítségével a jó, igaz és a rossz, hamis dolgok között?
- Hogy viseled, ha igazságtalan veled valaki?
- Miért éri meg szomjazni az igazságot, ha sokan hazugsággal, csalással sikerebbek tudnak lenni?
- Mi fontosabb és miért: becsületes módon bánni másokkal, vagy bármi áron boldogulni, sikerre törekedni?
- Lehet az életedben olyan dolog, amin változtatni szeretnél, mert úgy veled, valótlan, hamis?
- Miben változna meg a társadalmunk, a magyar nép, ha mindenki igazságtalanság árán próbálna boldogulni? Írj példákat, lehetnek konkrétak és fiktívek is!
- Miben változna meg a társadalmunk, a magyar nép, ha mindenki szomjazná és éhezne az igazságosságot? Írj példákat, lehetnek konkrétak és fiktívek is!
- Sorolj föl olyan személyeket, akik a világtörténelem során a jó és igaz értékekért álltak ki!

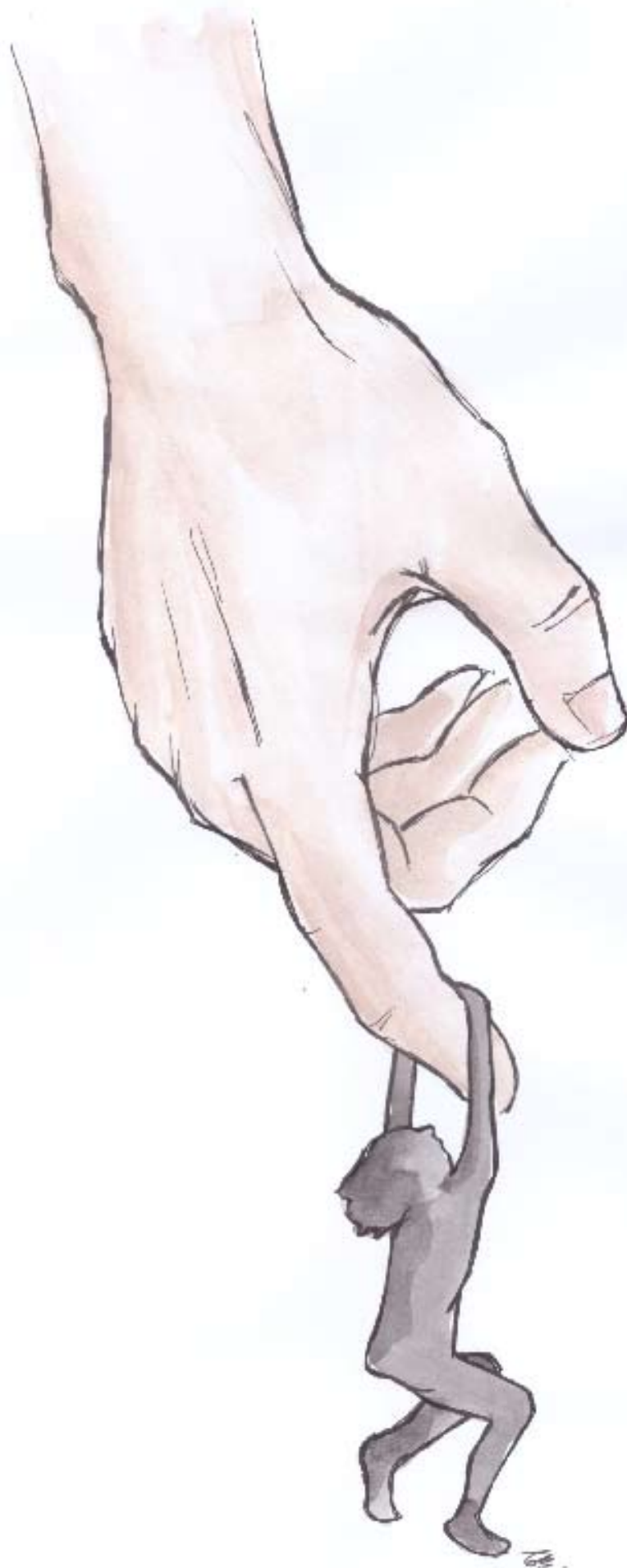
- Fogalmazd meg pár mondatban, mit jelent számodra az igazságosság!
- Mit érdemel az, aki gátlástalan, kétszínű, tudatosan megtéveszt másokat?
- És ha ez a személy te volnál? Módosítanál-e a korábbi válaszodon?

Vágyj a jóra, és higgy Istenben, mert ő képes megadni azokat.

TEDD MEG!

Sokszor úgy látjuk, mindenki másnak szólnak a szabályok: tartsa be ő, viselkedjen jobban a másik, miközben ezek az utasítások ránk is vonatkoznak. Nagyon könnyen megy az, ha másokat kritizálunk, megvetünk, elvégre ki szereti, ha vele és a hibáival, tökéletlenségével foglalkoznak. Barátom, légy külön! Légy olyan, aki nemcsak betartatja a szabályokat, de maga is gyakorolja azokat! Mikor puskázással jobb jegyet szereznek nálad, pedig tanultál, nagyon frusztráló, akár irigységre is okot adhat. De mi a helyzet, ha valamiért te szorulsz arra, hogy csalj? Tedd próbára magad! Tanulmányaid során, és az életben is, válaszd a nehezebb, de jobb utat: becsületesnek, igazságosnak maradni még akkor is, ha több időt igényel, vagy ha nem sikerül elsőre. Napjainkban sokszor mondják: „Az vagy, amit megszerezted”. Ez igaz azokra, amiért tanultál, amire edzettél, amiért megdolgoztál, ne sajnáld magadtól a jót, az eredetit, mert „boldogok azok, akik az igazságosságra éheznek és szomjaznak, mert majd kielégítik őket” (Csia). Vágyj a jóra, és higgy Istenben, mert ő képes megadni azokat.

Boldogok, akik annak is esélyt adnak, aki nem érdemli meg

Második esély

Jézus hegyi beszéde a világ egyik legnépszerűbb erkölcsi tanításaként terjedt el. Sokan a mózesi tízparancsolat újabb változataként tekintenek rá.

Jézus mondta:

„Milyen boldogok és áldottak, akik irgalmasak mások iránt, mert Isten is irgalmasan bánik velük!” (Mt 5,7 – EFO)

Képzeld el egy háromszöget: ha hiányzik az egyik oldal, akkor már nem ér össze. Ennyire szétválaszthatatlan az Úr, az ember és az irgalom, más szóval a könyörületesség. Talán azt kérdezed, hogy értsem ezt?

1. Isten irgalmas, megbocsátó és türelmes. Fedezd fel, tedd próbára őt, nem fogsz csalódn benne!
2. Az embereknek is ilyené kell válniuk, irgalmasnak egymással. Nem érdemből, hanem önzetlenül, előzékenyen.
3. Ha irgalmas, jó szívű vagy az embertársaidal, ismerősökkel és ismeretlenekkel, akkor az Atya Isten maga is ilyen könyörületes, irgalmas lesz veled! Micsoda ígéret! Éljen vele!

Mezopotámiai súlymérték a párizsi Louvre kiállításán (5 mina, azaz 2.52 kg) Kr. e. 2030-ból. Egy talentum hatvan mina volt, azaz ennek a kőnek több, mint a húszszorosa!

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

- Olvasd el a Bibliában a Mt 18,23–35-öt!

Figyeld meg!

Jézus példázatai néhányszor túlzóak voltak. A történetben is félreérthetetlenül nagyította fel az első adós tartozását. A 10 000 talentumnyi arany kölcsönbe, az hatalmas, elképzelhetetlen, érthetetlenül sokat jelentett. Napjainkban is majdnem 4 milliárd forint lenne!

TUDDAD?

Egy talentum kb. 36 kg aranyat jelenthetett. Galilea tartomány összes évi bevétele 300 talentum volt. A példázatbeli szolga adóssága viszont 10 000 talentum, azaz ennek több mint harminchárom szorosa

A király nagyon szimpatikusnak tűnik, hisz először is kölcsönadott, aztán adott időt az adósság rendezésére. Továbbra is pozitív személy az uralkodó, mert együttérző, megesik a szíve a könyörgő szolgán.

A szolga ezzel szemben végig nagyon furcsa, hisz milyen felelőtlen ember vesz fel ekkora anyagi terhet, veszélyeztetve a családját? Arról nem is beszélve, hogy a sikeres rimánkodás után mit tesz? Hálátlanul cselekszik, meg sem ízleli a felszabadulás örömét. Gátlástalan, könyörtelen az adósával szemben, pedig csupán pár havi fizetéssel felérő adóssága volt. Polgárpukkasztó példa a könyörtelenségről, elvégre hatalmas, megoldhatatlan teher alól kapott felszaba-

dulást a szolgálta (és családja), és nemcsak te, de az ottani hallgatóság is felhördült a gonosz ember tettén.

„Kölcsönt kér a bűnös, és nem adja vissza, de az igaz könyörületes és adakozó.”
(Zsolt 37,21)

TE MIT GONDOLSZ?

- Felismered a történetben, hogy ki ilyen bőkezű király?
- Melyik szolgálta tudnál azonosulni, és miért?

TUJTAD?

Isten nagyon szereti az embereket. Nem a jókat vagy a rosszakat, hanem mindenkit! Ő egyedül a bűneinket veti meg.

Volt egy külföldi autósüldözés, a melyet a tévé is közvetített. Elloptak egy autót egy nagyvárosban. Ez elég súlyos bűncselekmény, hisz tudjuk, a gépjárművek nem olcsók. De azért mégsem akkora gaztett, hogy az összes szolgálatban lévő rendőr egy időben azt az autótolvajt keresse, nem? Megérdemelte volna, ha elkapják, vagy ha pórul jár?! Sokan nem sajnálták volna. Képzeld el, azért kereste az összes rendőr ezt az autót, mert az anyósülésén egy doboz patkányméreggel átitatott keksz volt, és meg akarták menteni a tolvaj életét. Nem legyintettek, hogy megérdemli, hanem az értékes életét látták!

Isten ismer bennünket, és szeretet, ezért is hív arra, hogy átéld, milyen az ő háttartalan könyörülete, amikor megsajnál, s szeretne visszafogadni, bármit tettél korábban!

„Fordulj felém, és könyörülj rajtam, ahogyan szoktál azokon, akik szeretik nevedet.”
(Zsolt 119,132)

TUJTAD?

Vannak országok, ahol máig gyakorolják a halálbüntetést. Egyes népeknél ez már kisebb lopásért is járhat, elrettentés gyanánt, de van, ahol emberi élet kiontásáért kell ezzel fizetnie a gyilkosnak.

Ez történt egy híres amerikai maffiafőnökkel is, Tookie Williamsszel. Sokáig veszélyes bűnöző volt, rettegtek tőle, hat évig magánzárkába zárták. Ő viszont az idő múlásával hitre jutott. Akkora hatalma és hatása volt az emberekre, hogy miután Istentől bocsánatot nyert, általa visszaszorult a bűnözés is a Los Angeles-i utcákon! Olyan sikeres aktivistává lett a jó dolgokért küzdve, hogy míg a börtönben volt, öt éven át Nobel-békedíjra is felterjesztették!

Nem azért tett jót, hátha kiengedik. Kapott valamit, amit úgy érzett, tovább kell adnia! Munkássága ellenére 2005-ben kivégezték, de halála előtt is csak Istenre mutatott – nemcsak a kezeivel, de megváltozott életével, amelyet Isten könyörülete járt át.

Ha valaki bűnt követett el, de odafordul Istenhez, és bocsánatot kér, az Úr Jézus képes megbocsátani. Azonban ez nem mentesít az alól, hogy a törvény szerint is megfizess a rossz dolgaidért. Isten képes változást hozni, és ez cselekedetekre indítja azokat, akiket megérintenek a Bibliában olvasható szavai. Ezért lehetséges, hogy akár már a büntetése idején keresztényé váljon valaki.

TE MIT GONDOLSZ?

- Ha a mennyei Atya megbocsát egy bűnözőnek, aki megbánja tettét, és börtönbüntetése után jó útra tér, jól cselekszik?
- Ismersz olyat, aki könyörtelen, igazságtalan? Mi alapján tartod annak?
- Hogyan lehetne megtapasztalni, hogy Isten megkönyörül egy bűnös embernek?
- „Amint vetsz, úgy aratsz” – ha jól cselekszel másokkal, viszonzniuk kell?
- Hogy éreznél, ha valaki nem viszonzná a te könyörületességedet? Visszavonnád, ha tudnád, mit fog tenni?
- Szerinted kikkel és miért irgalmas a teremtő Isten?

TEDD MEG!

Drága barátom! Fogjunk össze, csináljunk közösen egy vállalkozást! Két dologra kérnélék: ha van nálad valakinek kölcsönholmija, van adósságod, rendezd, add vissza vagy tisztázd, miként tudnád kárpótolni. Miután lenulláztad az adósságaid, fedezzük fel, milyen jó adni, érdek nélkül, önzetlenül és szívesen.

„Amikor tehát adományt adsz, ne kürtöltess magad előtt, ahogyan a képmutatók teszik a zsinagógákban és az utcákon, hogy dicsérik őket az emberek. Bizony, mondom néktek: megkapták jutalmukat. Te pedig, amikor adományt adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb, hogy adakozásod titokban történjék; a te Atyád pedig, aki látja, ami titokban történik, megfizet neked.” (Mt 6,2–4)

Sajnos napjainkban nem nehéz olyan iskolatársat, idős embert találni, aki rászoruló, nincs mit ennie, vagy anyagi segítségre szorul. Járj nyitott szemmel, és keress alkalmat, hogy segíthess olyan valakinek, aki nem tudja viszonzni.

„Aki könyörül a nincstelenen, az Úrnak ad kölcsön, mert ő megtéríti jótéteményét.” (Péld 19,17)

Ez veszteség, és elsősre lehet, hogy nem a legjobb üzlet, de Isten maga ígéri meg a Szentírásban, hogy gondoskodik arról, aki ad. Mire vársz? Hajrá!

Boldogok a tiszta szívűek

„Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent.” (Mt 5,8)

Vajon ki és mi alapján tiszta valakinek a szíve?
Mondhatom-e a saját szívemre, hogy az tiszta?

Szerinted sokan cselekednének helyesen, ha cserébe megláthatnák az élő Istent? Mert Jézus az őt követő és hallgató sokaságnak azt ígérte! Csak olyan valaki ígérhet ilyet, aki kapcsolatban áll az Úrral. De az is egyértelmű, hogy nem valami optikai élményről van szó.

Sokkal több nyílik meg azok számára, akik tisztán tartják szívüket a világban levő gonoszságtól, közönytől, önzőségtől:

„Először is, akiknek szívük tiszta, az Istent meglátják az Igével és Szentlélekkel való közösség által.

Másodsor, néha természetfeletti megjelenést vagy látást nyernek az Úrtól. Harmadsor meglátják Istent Jézus személyében, amikor ismét eljön.

Negyedszer, meglátják Istent az örökkévalóságban.” (William MacDonald)

Napjainkban nehéz ilyen tiszta szívet birtokolni, de lehetséges. Sok káros, ártalmas dologgal gyengítheted szervezeted, vagy torzíthatod érzéseid, amelyek semmi jóra nem vezetnek. De csodálatos ígélet megvalósulását élheted át, ha mégis kiállsz a tisztaságért, és nem kersz abból, amit néha még a környezeted sem tart szennyesnek.

Akard megcsodálni az Istent szemtől szemben, félelem nélkül, vágódva meglátni azt, aki teremtette ezt a világot, és aki a gyermekének tart téged!

Keresd ki a Bibliából az 1Kor 9,24–27-et!

FIGYELD MEG!

Pál apostol nagy valószínűséggel kedvelte a sportokat. Főleg azt ismerjük, amivel ideje javát töltötte, de sportos utalásai miatt pihenésképp nézhette az olimpiára készülöket. Többször is hasonlatot von a mozgással és a lelki étellel, úgy, mint itt is.

A sportolókat, pláne ha sikeresek, sokan ismerik, jól láthatóak tetteik, eredményeik. Mégsem csak emiatt nem szabad csalniuk, doppingolniuk vagy más felelőtlen dolgot elkövetniük. Aki nincs tisztában a céljaival, nagy eséllyel célt téveszt. Aztán szükséges felmérni a célhoz vezető út kellékeit is.

Akár sportolsz, akár más hivatás érdekel, elengedhetetlen, hogy kellően motivált legyél, hogy „tisztán” versenyezz, és ne érd be a híg, koszos „betevővel”, hanem a hígítatlant, tisztát vedd magadhoz – legyen szó elméleti tudásról vagy életvitelről.

„Nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott Krisztus Jézus. Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, de egyet teszek: ami mögöttem van,

A 2016-os Rio de Janeiroi olimpián az 5000 méteres futás elődöntőjében Nikki Hamblin (NZL), és Abbey D'Agostino egymásnak ütköztek. Ahelyett, hogy a gyorsabban talpra álló amerikai folytatta volna a versenyt, inkább felsegítette társát. Ő azonban, mint később észre vette bokasérülést szenvedett. Ekkor az újjeländi Hamblin húzódott vissza és bátorította az amerikai lányt, hogy fus-sák végig a távot.

azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának Krisztus Jézusban adott jutalmáért.” (Fil 3, 12–14)

TUDDAD?

A bibliai könyvek szóhasználatában a szívvel az emberi értelem, a vesével pedig az érzelmek lettek körülírva.

„Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd szívedet, mert onnan indul ki az élet!” (Péld 4,23)

„Én, az Úr vagyok a szívek ismerője, a vesék vizsgálója, mindenkivel úgy bánok, ahogyan élete és tetteinek gyümölcse szerint megérdemli.” (Jer 17,10)

„Vess véget a bűnösök gazságának, és bátorítsd az igazat, szívek és vesék vizsgálója, igazságos Isten! Az én pajzsom az Isten, aki megszabadítja a tiszta szívűeket.” (Zsolt 7,10–11)

Istenre Dávid nem valami belgyógyászként tekintett, aki képes az embert „felnyitni”, hanem olyan valakire, aki jól ismeri látható, külső tulajdonságait, és a belső, nem látható érzéseit, tulajdonságait is.

Egy ellenpélda...

Egy végzős egyetemista fiú már hónapok óta kinézett magának egy sportkocsit az egyik autószalonban. Tudta, apjának nem okozna gondot, hogy megvegye neki, ezért volt olyan bátor, és ezt kérte magának ajándékba annak öröme, hogy befejezi az egyetemet.

A fiú véletlenül megtalálta apja íróasztalán a kocsit megrendelőlapját. Nagyon megörült, hogy meg fogja kapni a kocsit, és izgatottan várta a diplomaosztó napját. Amikor végre eljött a nagy nap, és megkapta a diplomáját, édesapja behívta az irodájába, és ezt mondta:

– Fiam! Büszke vagyok rád, és nagyon szeretlek! Örülök, hogy ilyen jól helytálltál az egyetemen, és most elkezdheted a nagybetűs életet. Hadd nyújtsam át sok szeretettel ezt az ajándékot – és erre egy szép díszdobozt vett elő.

A fiú izgatottan kezdte el kinyitni a dobozt, és döbbenten látta, hogy egy Biblia van benne, melyre arannyal van rá gravírozva a neve. Nagyon mérges lett és ezt üvöltötte: – Apám! Van egy csomó pénzed, és erre csak egy Bibliát vagy képes ajándékba adni!? – Végül mérgében elrohant, és otthagya a Bibliát a kis díszdobozban.

Évekkel később a fiú nagyon sikeres lett az üzleti életben. Jó állása volt, csodálatos családja. Egyik nap eszébe jutott az édesapja, hogy meg kellene látogatnia. A diplomaosztó napja óta nem látta. Miközben ezen gondolkodott, telefonon hívták, és közölték vele a szomorú hírt, hogy az édesapja meghalt.

Amikor elkezdte intézni a temetés körüli teendőket, elment az apja házába, mivel szüksége volt néhány hivatalos papírra. Amint belépett a házba, szomorúság és megbánás fogta el. Apja iratai között keresgélve megtalálta azt a Bibliát, amit kapott tőle. Érintetlenül ott volt az asztalán, ahogy azt ő ott hagyta. Könnyes szemmel nyitotta ki, és az első oldalon a Máté 7,11 szerepelt apja kézírásával: „Ha tehát ti gonosz létekre tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább ad jókat a ti mennyei Atyátok azoknak, akik kérik tőle?”

És ahogy olvasta ezt az ígét, a Biblia hátuljából kicsúszott egy slusszkulcs. Annak a sportkocsinak a kulcsa, amit apjától kért. A bilétáján a szalon neve, ahol átveheti, és egy megjegyzés: „FIZETVE”.

Ne légy haszonleső, ne érdekből tegyél dolgokat, hogy szíved megőrizhesd a rossz érzésektől!

A tisztaságról és az ember szívéről megfontolandó még az alábbi két igever is:

„Hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú? Úgy, hogy megtartja igédet.” (Zsolt 119,9)

„Mert nem az a fontos, amit lát az ember. Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.” (1Sám 16,7b)

TEDD MEG!

Ülj le! Picit légy csendben! Kapcsolj ki mindent magad körül! Vegyél elő egy kis papírt és íróeszközt! Gondold át az életed eddig eltelt részét! Írd le, amit kiemel-nél! Ezután vedd fontolóra, hogy hol tartasz most! Milyen dolgokkal küzdesz? Van-e bármi, amitől tartasz? Írd le, és nézz szembe velük! Készíts tervet a rövid- és hosszú távú céljaidról! Mindegyikhez írd oda, miként tudnád megvalósítani!

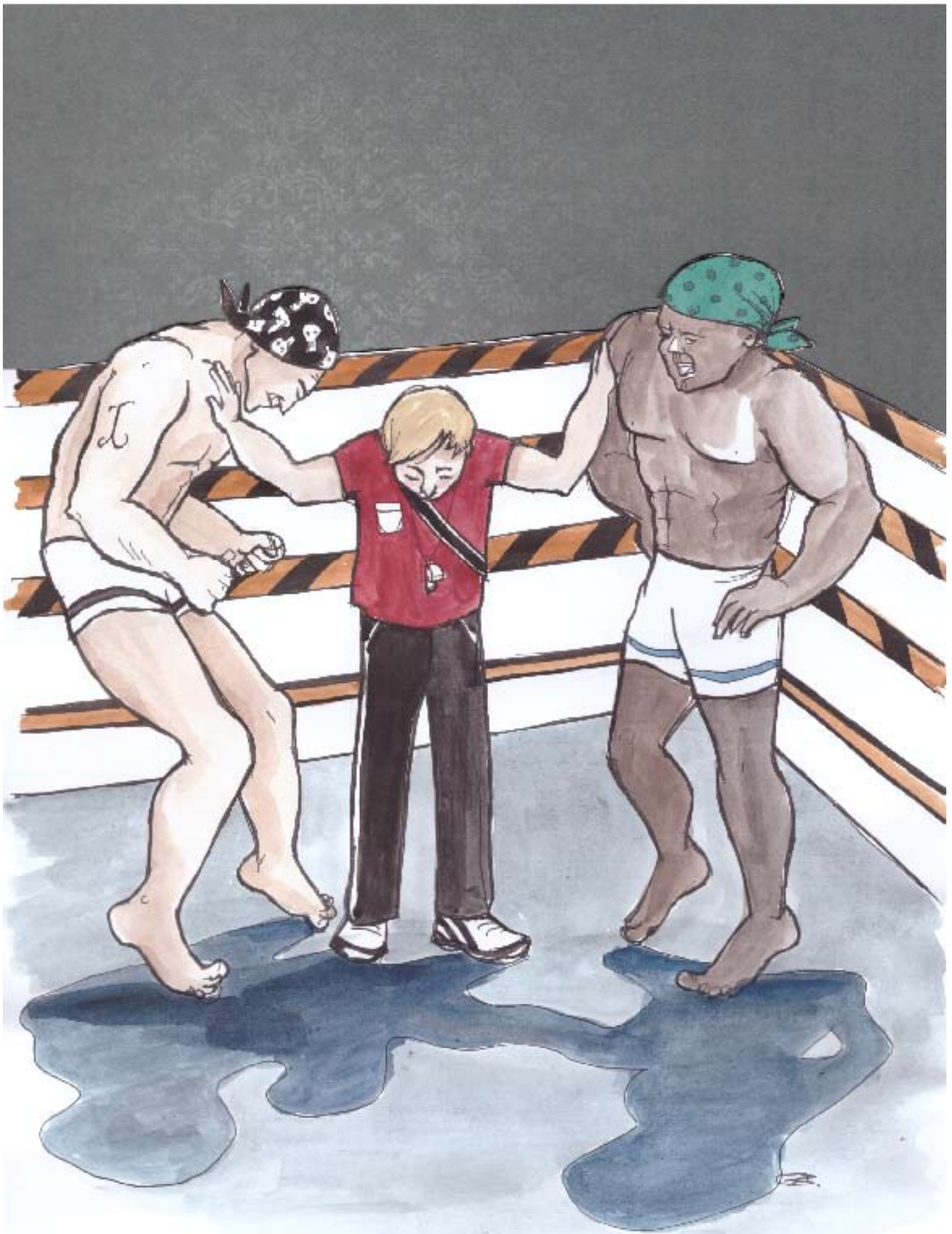
Miközben a jövődön töröd a fejed, légy nyitott felismerni azon tulajdonságaidat, amelyek változtatásra szorulnak, vagy amelyeket ki kell pótolnod!

„Igaz, a testünk edzésének is van valami haszna, de sokkal hasznosabb az isten-félelem és az Isten helyes szolgálatának gyakorlása, mert ez mind a jelenlegi, mind a jövődő örök életben áldásokat eredményez.” (1Tim 4,8 – EFO)

A sikerhez vezető úton már-már elcsépelet dolog mondani, de lesznek kudarcok. Mégis hatékonyabb az, aki időnként megvizsgálja önmagát, feltérképezi határait, így is eredményesebbé téve önmagát. Ezt is lehet fokozni, ha terveidet, vágyaidat megosztod az Úr Jézussal, amikor saját szavaiddal imádkozol ezekért.

„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól!” (1Jn 1,9)

Boldogok a békét teremtők

„Milyen boldogok és áldottak, akik békességet teremtenek, mert őket Isten gyermekeinek nevezik!” (Mt 5,9 – EFO)

Egy nehéz szituációból a legkönnyebb kihátrálni és csak szemlélni, mi fog történni. Ezzel szemben Isten Fia arra szólít fel, hogy lépj közbe, cselekedj hozzá hasonlóan. Cserébe nem biztos, hogy elismerést kapsz. Nem biztos, hogy megúszod ép bőrrel... Lehet, hogy azt is a fejedhez vágják majd, hogy „Minek avatkoztál közbe?; Mi közöd ehhez az egészhez?”.

Meglehet, társadalmilag az lenne a normális, ha elismernék az erőfeszítéseid, Jézus mégis különlegesebb, maradandóbb ígéretet tesz: ha béketeremtőm leszel, akkor a mennyei Atya családjához tartozol. Isten fiának, azaz gyermekének számítasz, mert csak az övéi képesek szeretettel, érdek és haszon nélkül úgy viselkedni, mint ő maga.

„De mindazoknak, akik őt befogadták, felhatalmazást adott arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek. Ezek azok az emberek, akik hittek benne.” (Jn 1,12 – EFO)

FIGYELD MEG!

Egy kibékülés igaz története

Keresd ki a Bibliából Jákob és Ézsau kibékülésének történetét (1Móz 33,1–11)!

Jákob neve csalót jelent, születése óta többször verte át bátyját. A történet előzményeként fiatalabbként elcsalja az atyai áldást és az azzal járó bőséges ígéreteket bátyja, Ézsau elől, úgymint a busás vagyont, szuper lakóhelyet, gazdagságot és más áldásokat.

Ám az évek múltával már mindkettőben kimunkálódott valami különös érzés: Ézsau nem akart többé bosszút állni, végezni testvérével, míg Jákob belátta, mennyire keservesen rosszul érezhette magát idősebb testvére, így felkereste, hogy kiengesztelje, és kezdeményezze a békességet.

Nagyon szomorú, amikor a családokban valamilyen viszály, veszteség után annyira össze tudnak szólalkozni rokonok, hogy soha életükben nem beszélnek újra egymással.

Ismételjük át, mit tanultunk már tavaly a haragról és annak kezeléséről (Ef 4,26–27)!

TUJTAD?

Jelenleg közel ötven háború vagy fegyveres konfliktus zajlik a nagyvilágban, melyek közül van, ami több mint fél évszázada dúl!

MIT JELENT?

Ki a békefenntartó?

Békefenntartókra nem csak a háborús övezetekben van szükség egy-egy országhatáron. Lehet, hogy pont az osztályodban, családotban van arra szükség, hogy békéltess.

Egyik módja tehát az, ha segítesz két félnek rendezniük nézeteltérésüket, és helyreállítod velük közösen a jó állapotokat.

Másik módja tud lenni a békés közeg megőrzésének, ha nem ingerelsz másokat. Ha türelmes vagy, bölcsen cselekszel, és több az esélye annak, hogy nem robbantasz ki vitát nyers, sértő szavakkal, vagy nem úgy cselekszel, ami miatt valaki soha többé nem áll veled szóba.

Béketeremtés a családon belül

A családi béke fenntartásához és megteremtéséhez fontos szempont lehet az Ef 6,1–4: „Gyermekek! Engedelmeskedjetek szüleiteknek az Úrban, mert ez a helyes. »Tiszteld apádat és anyádat«: ez az első parancsolat, amelyhez ígéret fűződik, mégpedig ez: »hogyan jó dolgod legyen, és hosszú életű légy a földön.« Ti apák pedig ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek az Úr tanítása szerint fegyellemmel és intéssel.”

TE MIT GONDOLSZ?

- Lehet bármi, amiért indokoltnak tartanád egy háború kirobbantását?
- Hogyan lehet szerinted helyreállítani a békét két nemzet között?
- Mi okozza egy családon belül a legtöbb veszekedést, és miért?
- Mi haszna van, ha valaki békét teremt? Indokold meg röviden!
- Mi ingerel téged a legjobban? Hol van nálad az a határ, amíg békés tudsz maradni?
- Mi segítené neked abban, hogy elnézőbb legyél, és ne veszekedj, ne sértődj meg?
- Mit tennél, ha két ember évek óta szóba se állna egymással, de megbíznának, hogy békítsd ki őket?
- Mit jelent számodra a béke?

TEDD MEG!

Nincs olyan hely a földön, ahol ne értékelnék azt, aki békeszerető. Légy ebben kezdeményező, önzetlen, és légy kész elszenvedni érte dolgokat, ha azáltal a béke megmarad! Íme egy igazi kihívás számodra! Egy teljes hétig túrd el még azt is, ha méltánytalanul bánnak veled! Próbáld megállni, hogy nem szólsz vissza, nem veszekszel, hanem megőrzöd a békét! Ha sikerrel jársz, felértékelődhet számodra is a boldog békeidő, ha viszont elbuknál, kezd újra, míg legalább egy hétig nem sikerül betartanod!

Boldogok az igazságért üldözöttek

**„Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert övék a mennyek országa.”
(Mt 5,10)**

Mindent vagy semmit

Ahogy a korábbiakból tudjuk, Jézus „hegyi beszédének” a végén hallhatjuk ezt az igeverset. Kétszer is el kell talán olvasni ahhoz, hogy értelmezhesük, elvégre nem egy fogócskára utal Krisztus, ahol euforikus érzés fut át rajtad, mikor kergetnek.

Talán tapasztaltad is már, hogy nem túl népszerűek napjainkban a keresztények, és az üldözésük hatalmas méreteket öltött. Van, ahol más vallás dominál, emiatt nem tűrik meg őket, van, ahol politikai veszélyforrást látnak a hívőkben.

Amikor valaki nem ismer el mást, csakis Isten igazságosságát, akkor kizárólag őt tartja igazságnak, így áll össze, hogy:

„Boldogok és áldottak vagytok, amikor miattam [Jézus Krisztusért] üldöznek, bántanak titeket, vagy mindenféle rosszat mondanak rólatok ok nélkül.” (Mt 5, 11 – EFO)

Aki nem vall színt, aki nem úgy él, viselkedik, hogy az Istenre mutatna, őt méltatná, az nem tapasztal megvetést. Ellenben aki tisztességesen, békeességben, szeretetben él, munkálkodik másokért is, arra talán nem jutalom, hanem életveszélyes helyzet vár. Megéri így is hívőnek lenni?

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt Isten egyszülött Fiának nevében. Az ítélet pedig az, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak. Mert aki rosszat cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjének a cselekedetei. Aki pedig az igazságot cselekszi, a világosságra megy, hogy nyilvánvalóvá legyen cselekedeteiről, hogy Isten szerint cselekedte azokat.” (Jn 3, 16–21)

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

- Keresd ki a Bibliából a Jn 15,18–27-et!

Talán nem veled van a baj, ha piszkálnak, kiközösítenek, megkülönböztetnek! Gondolj bele, ha arra törekszel, hogy hasonlíts Krisztusra, cselekedeteire, másokhoz való hozzáállására, az egyértelműen Istent méltatja, hogy valaki ennyire rendes ember, milyen jó vallásos arc. A Messiás készíti tanítványait, mert lesz, amikor miatta kell majd szenvedniük a követőinek is, de megéri!

Ha szenvednél életed hátralevő 50-60 évében, szegény, népszerűtlen lennél, vállalnád akkor is a közösséget az Úr Jézussal? Mert azt ígéri, hogy aki nem tagadja őt meg, annak örök élete lesz.

„Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és nyomorúságotok lesz tíz napig. Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.” (Jn 2, 10)

Nos, örökkévalóság vár ránk, de nem mindegy, hogy a mennyei királyságban Isten oldalán, vagy a pokolban szenvedés, ami újra- és újrakezdődik mindig! Válaszd ma is Jézust, és bízz az ígéretében, nem fogsz csalódn!

TUJTAD?

Napjainkban veszélyesebb kereszténynek lenni, mint bármikor máskor a földön! Egy kutatócsoport beszámolója szerint havonta körülbelül 322 embert ölnek meg a hitéért, 214 templomot vagy iskolát rombolnak le, és 772 főt kínoznak, vernek meg vagy börtönöznek be, kényszerítenek más vallású házasságba csak azért, mert keresztény!

Az áldozatok száma alapján a következő országokban a legveszélyesebb annak, aki Jézust hívja szabadítójának: Észak-Korea, Irak, Eritrea, Szomália, Afganisztán, Pakisztán, Szíria, Szudán, Irán, Kína. Ha ezek valamelyikében élnél, elkobozhatnák vagyondod, bebörtönözhetnének, kivégezhetnének, a családodat is bánthatnák, ha találnának nálad Bibliát, vagy olyan videót osztanál meg interneten, ami keresztény tartalmú, vagy ha nem térdelnél le más isten előtt. Egyes országokban jelenleg nincs kormány, országvezetés, így kalózok és szélsőséges terrorista csoportok sanyargatják az ország keresztény lakosságát.

Élj a lehetőséggel, hogy szabadon felfedezheted a Bibliát, és titkolódzás nélkül élheted meg a hited, gondolj arra, mennyien haltak meg azért, hogy te ma hallhass Jézus Krisztusról, és Urunk megszabadító tervéről!

TE MIT GONDOLSZ?

- Miért eshet meg békés, rendes emberekkel, hogy a hitükért szenvednek?
- Inkább bátorító vagy taszító, hogy valaki az életét is kockáztatja Istenbe vetett hite miatt? Miért?
- Mit váltott ki belőled, amikor hallottad, hogy keresztényeket bántottak, megölték a vallásuk miatt?
- Fontos-e a vallásszabadság? Ha igen, akkor miért?
- Mit kockáztat az, aki inkább hajlandó meghalni, mint letagadni Istent?
- Mit tennél, ha tudnád befolyásolni a keresztényüldözést?
- Mi a legveszélyesebb napjainkban a magyar kereszténységre?

TEDD MEG!

Hazánkban természetesnek vesszük a békét, hisz nem éltünk még, mikor itt legutóbb háború volt, s nem azokon a helyeken lakunk, ahol jelenleg is harcolnak egymás ellen.

Egy alkalommal megkérdeztek pár tizedikest is, hogy mit tenne, ha már csak egy napja lenne hátra. Volt, aki elviccelődte, és azt mondta, kialudná magát, volt, aki minden mindegy alapon kipróbálna, amit csak tudna, de akadt, aki azt mondta, beszélne másoknak is Jézus Krisztusról.

Nem kell megvárni egy újabb forradalmat ahhoz, hogy a tettek mezejére lépj: ha felfedezted már Isten végtelen szeretetét, elfogadtd Jézus Krisztust mint személyes Megváltódat, imádkozz lehetőségeikért és bátorságért, bölcsességért, hogy megvallhasd hited másoknak is.

Ne torpanj meg, akkor sem, ha visszautasítanak!

„Mit mondjunk tehát erre? Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk? Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ajándékozna nekünk vele együtt mindent? Ki vádolná Isten választottait? Isten, aki megigazít. Ki ítélne kárhazatra? A meghalt, sőt feltámadt Jézus Krisztus, aki az Isten jobbán van, és esedezik is értünk? Ki választana el minket a Krisztus szeretetétől? Nyomorúság, vagy szorongattatás, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy mezítelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver? Hiszen meg van írva: »Teérted gyilkolnak minket nap mint nap, annyira becsülnék, mint vágójuhokat.« De mindezekkel szemben diadalmaskodunk azáltal, aki szeret minket.” (Róm 8,31–37)

Egy filmkocka az Iszlám Állam libiai ága által közzétett videóból, melyben embereik 21 keresztényt fejeztek le a hitük miatt (2015)

Só és világosság (Mt 5,13–16)

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el a Mt 5,13-at, és figyeld meg, milyen hasonlatot használ itt Jézus a követőivel kapcsolatban? Vajon miért ezt a képet használja?

Milyen lenne a föld só nélkül?

Ha a világ óceánjaiból eltűnne a bennük levő só, nem kellene hozzá sok idő, és bolygónk egy gigantikus, bűzös pocsolává válna.

A sót évezredek óta használják tartósításra, mert nem engedi megromlani az ételeket. Ha védekezni akartak a penész vagy a korábban még nem ismert, de hatásaiban annál inkább érzékelt baktériumok ellen, akkor alaposan bedörzsölték táplálékukat sóval, ami így hosszú időn át fogyasztható és egészséges maradt.

Még ma is ott találjuk minden háztartásban, de messze fontosabb szerepe volt a korábbi századokban. Egykori értékét felbecsülni is nehéz, de sok fontos esemény és döntés mozgatórugói voltak a birtoklása körüli bonyodalmak.

TUJTAD?

Még az olyan közismert történelmi esemény, mint az Aranybulla kiadása mögött is az állt, hogy a magyar király, a nemesek, valamint az egyház vitába keveredett az ország sószükségleteit biztosító bányák tulajdonjogáról.

Ami minden otthonban nélkülözhetetlen

Nem kell belőle sok, mégis jelentős a hatása. Elég egy csipetnyi, és ízesebb, finomabb lesz tőle a vasárnapi húsleves vagy a teljesen hétköznapi tojásrántotta is.

Jób is azt kérdezi:

„Megeszik-e az ízetlen ételt sótlantul, vagy van-e íze a nyers tojásnak? Érintésétől is iszonyodom: olyan az, mint a romlott étel.” (Jób 6,6–7)

Hiányát bosszúságnak, életminőségünk romlásának éljük meg. Nem véletlen, hogy Jézus ezt a hétköznapi, egyszerű, de nélkülözhetetlen anyagot állítja példaként elénk.

Krisztus követőinek életvitele és a boldogmondásokban felvázolt jelleme ugyanilyen hatást kell hogy kiváltson a társadalomban. De csak akkor, ha merünk azok lenni, akiknek Jézus elhívott minket.

A NaCl nagyon stabil vegyület. Ritkán lép reakcióba más anyaggal úgy, hogy elveszítse jellegét. Szennyeződve, mérgező anyagokkal keveredve viszont fogyasztásra alkalmatlan.

Krisztus tanítványai is addig képesek befolyásolni a társadalmat, amiben élnek, amíg nem azonosulnak vele. Szavunknak, tetteinknek így lesz csak jó íze.

A hívők „íze”

A Biblia azt írja még a sóról:

„Jó a só, de ha elveszti az ízét, hogyan tudják azt visszaadni? Sem a földnek, sem trágyának nem alkalmas: tehát kidobják.” (Lk 14,34–35)

A szánk nemcsak ízeztet, de hőt is érzékel. Egy másik szemléletes hasonlat azt érzékelteti, hogy nekünk, bár hatással kell lennünk a környezetünkre, de ezt a hatást éppen az attól való markáns különbözőségünk által érhetjük el. A környezethez való kaméleonszerű, elvtelen hasonulás, a feltűnést kerülő beleolvadás küldetésünk lényegét semmisíti meg. Jobb és becsületesebb hozzáállás, ha egyenesen szemben állunk a krisztusi értékrenddel, mint ha csak immel-ámmal képviseljük azt:

„Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Bárcsak hideg volnál, vagy forró! Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból!” (Jel 3,15–16)

Visszatérve a só képéhez, a Krisztusról való tanúságtétel és általában a keresztény ember beszéde is e hasonlat fényében lett megvilágítva:

„Bölcsen viselkedjétek a kívülállók iránt, a kedvező alkalmakat jól használjátok fel. Beszédetek legyen mindenkor kedves, sóval fűszerezett, hogy így mindenkinek helyesen tudjatok felelni!” (Kol 4,5–6)

De nem maradhatunk pusztán szemet gyönyörködtető, formás, de különálló sókristályok sem. Nem egy ásványkiállítás vitrinében, még csak nem is a sótaróban vagyunk a helyünkön. Bele kell „dörzsölnünk” a társadalomba...

Ahelyett, hogy környezetünk romlottságán sopánkodnánk, meg kellene akadályoznunk annak további erjedését, romlását. Miként régen egy sonkát vastagon bedörzsöltek sóval, nekünk is mélyen hatni kellene környezetünkre.

Persze a só mar... Egy seb fertőtlenítése is fájdalmas. De erre lettünk elhívva. Nem arra, hogy show, hanem arra, hogy só legyünk!

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el a Mt 5,14–16-ot, és figyeld meg, hogy itt milyen hasonlatot használ Jézus!

A sötét és világos kontrasztja

Jézus másik, markáns és mindenki számára érthető hasonlata küldetésünkkel kapcsolatban: a fény. Ahogy a holdnak, nekünk sincs saját fényünk... De ahogy az képes a nap fényét visszatükrözni, és telihold idején még tájékozódni is tudunk az általa bevilágított éjszakában, úgy mi magunk is visszatükrözhetünk valamit Isten fényéből. Sötét és világos, fekete és fehér kontrasztja egészen éles és egyértelmű határokat képes kijelölni.

Ti vagytok...

Jézus azt mondta mind a világosságra, mind a már említett sóra: „Ti vagytok”. Ti, és senki más... Ez a kihívásokkal teli feladat, ez a megbízás a mi kiváltságunk, lehetőségünk és felelőségünk. Ahogy egy kicsiny fény is ha megvilágítja a környezetét, hirtelen eloszlik a sötétség, és előtűnik minden, amit az korábban eltakart. Nyilvánvalóvá és érzékelhető lesz a valóság, amit a sötétség eltakart.

És amint a só a rossz erjesztő, bomlasztó hatásának szab gátat, és megakadályozza annak terjedését, úgy a fény teret nyer a világosságnak, és nem pusztán reagál valamire, de nyilvánvalóvá és láthatóvá tesz minden igazságot maga körül. Ezt a szerepet szánta Jézus nekünk is.

Mindenholnan látható ragyogás

Nem a világba való fokozatos beleszürkülés, hanem a ragyogás és az isteni célokra való fókuszálás, iránymutatás a feladatunk a sötétség eloszlatása és Krisztus fényének visszatükrözése által. Ha a fény forrását iktatjuk ki, rögtön helyébe lép a sötétség, de a jelenlétét a sötétség sohasem tudja megszüntetni. Ha semmi sincs, ami kitakarhatná – mondjuk egy hegy csúcsán –, akkor ez a fény mindent beragyog maga körül, és mindenholnan láthatóvá is válik. Jézus szerint pedig mindennek az a célja, hogy lássa mindenki tanítványainak jó cselekedeteit, a boldogmondásokban kifejtett jellemük ragyogását, és aki ezt látja, az dicsérje a fény forrását, a mennyei Atyát.

A törvény (Mt 5,17–20)

TE MIT GONDOLSZ?

Most, hogy már tanulmányaink során megismertük a tízparancsolatot, és a hegyi beszédről is egyre több tanítást értelmeztünk, felmerülhetett az a kérdés, hogy nem feszül-e ellentét a kettő között. Az utóbbi vajon nem az ószövetségi törvény felülírását jelenti?

A felvetett kérdésre Jézus határozott és egyértelmű válasza, hogy NEM!

„Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a próféták tanítását. Nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem, hanem hogy betöltssem azokat.” (Mt 5,17)

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Keresd ki a fenti sorok folytatását a Mt 5,18–20-ban, és figyeld meg, milyen összehasonlítást tesz Jézus a farizeusok és tanítványai között!

„Messze felül nem múlja”?

Hogyan és miben tudnánk felülmúlni azokat a farizeusokat, akiknek az isteni törvények betartása volt életük fő szenvedélye? Mi tehát a mennyországba való bemenetel feltétele? Még több parancsolat? Nem a mennyiség, hanem a szív minősége, a Krisztusra utaltságunk beismerése és felvállalása a kulcs!

TUDDTAD?

A farizeusok amikor a törvényről beszéltek, akkor nemcsak a tízparancsolatra gondoltak, hanem Mózes könyveiben 248 parancsolatot és 365 tiltást számoltak össze. Az előbbi szám az ember általuk megszámlált csontjainak, az utóbbi az év napjainak számával egyezik meg.

Jézus és a farizeusok

Igaz ugyan, hogy Jézus a farizeusok törvénytárgyát nem fogadta el, de törvénytiszteletükkel vitán felül egyetértett. Így beszélt az írástudókról és farizeusokról:

„...mindazt, amit mondanak, tegyétek meg és tartsátok meg, de cselekedeteiket ne kövessétek, mert beszélnek ugyan róla, de nem teszik. Súlyos és elhordozhatatlan terheket kötnek össze, és az emberek vállára rakják, de maguk az ujjukkal sem akarják azokat megmozdítani.” (Mt 23,3–4)

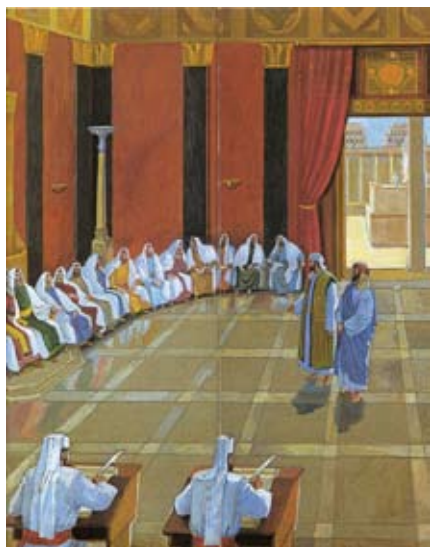

A szív és a gondolat tisztasága

A látszat tökéletessége helyett a szív tökéletességére hívta fel hallgatói figyelmét. Pontosabban arra, hogy törekedjenek elérni azt, amit maguktól úgysem lesznek képesek megtenni. Mégsem szabad kevesebbel beérniük, mint a szív és a gondolat tisztaságával. Isten nélkül erre senki sem képes, de vele még ez is lehetséges, hisz ő maga ígérte meg:

„Eljön az az idő – így szól az Úr –, amikor új szövetséget kötök Izrael és Júda házával. Nem olyan szövetséget, amilyent őseikkel kötöttem, amikor kézen fogva vezettem ki őket Egyiptom földjéről. De ezt a szövetséget megszegték, pedig én voltam az Uruk – így szól az Úr. Hanem ilyen lesz az a szövetség, amelyet Izrael házával fogok kötni... ha eljön az ideje – így szól az Úr –: Törvényemet a belsejükhöz helyezem, szívükbe írom be. Én Istenük leszek, ők pedig népem lesznek.” (Jer 31,31–33)

„Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítottam testetekből a kőszívet, és hűsszívet adok nektek. Az én lelkemet adom belétek, és azt művelem veletek, hogy rendelkezéseim szerint éljete, törvényeimet megtartsátok és teljesítsétek.” (Ez 36,26–27)

A szanhedrin vagy főtanács a zsidók legfőbb politikai és jogi testülete volt.

A régieknek ellentmondó tanítás?

Jézus korának írásmagyarázói őseik emberi tanításait, gondolatait az isteni kijelentés szintjére emelve tanították. Alapos ismeret kellett ahhoz, ha valaki el akarta különíteni az isteni kijelentést a hozzá fűzött emberi magyarázatoktól.

Ez utóbbiakkal pont azokat a parancsokat akarták fellazítani, amelyeknél Isten világos és éles határokat szabott az embereknek, és ott szigorítottak az isteni szabályokon, ahol az már megfojtotta azok eredeti szellemiségét. Betűjében és látszatában betartották a törvényt. Szellemében és lényegében azonban sokszorosan megsértették, miközben Jézust magát vádolták törvénszegéssel.

Napjainkban épp ellenkező az elhajlás iránya. Jézusra, valamint az Újszövetségre hivatkozva törölnék el Isten világos, egyértelmű és örök érvényű szavait is. Meghaladottnak, időszerűtlennek bélyegezve azokat. Pedig Jézus nem erre hívta a követőit! Hanem arra, hogy mindazt megtartsák, amit parancsolt nekik...

A következő leckékben az emberi élet leghétköznapibb próbáival és kihívásaival összefüggésben többszörösen elhangzik majd az az ellentétpár, hogy:

„Hallottátok, hogy megmondattok a régieknek... én pedig azt mondom nektek...”

Ez tényleg olyan, mintha Jézus a régi törvény helyett valami újat vezetne be. De figyeljünk csak minden szóra! Mert minden betűnek, minden pontnak jelentősége van!

MIT JELENT?

„Megmondattok”

Ezek szerint valóban elhangzottak ezek a mondatok korábban, de ki mondta ki őket? Isten igéjéből, a Szentírásból jött ez a tanítás, vagy csupán néhány megmondóembertől? Jézus nem a törvénnyel, hanem annak elferdült gyakorlatával szállt szembe, és feltárta annak igazi értelmét.

Hamarosan részletesen is vizsgálni fogjuk a parancsolatok értelmezését, de addig is nézzünk meg előzetesen egyetlen konkrét mondatot:

„Gyűlöld ellenségedet!” Hol volt ez megírva a törvényben?

Pontosan amellet, ahol azt olvashatnánk, hogy az Édenben egy almát adott Éva Ádámnak. És ott, ahol az is olvasható, hogy „ha megdobnak kővel, dobd vissza kenyérrel”... Vagyis sehol!!! A Bibliában, annak egyetlen oldalán sem találunk ilyen mondatokat... Ezek csupán emberi hagyományok, amiket az Írásokhoz hozzátoldva, azokat kiegészítve próbáltak egyesek bölcselkedni. Időközben pedig annyira elterjedt vélekedéssé vált, hogy ezek Bibliából származó idézetek, hogy lassan már csak azok merik ennek ellenkezőjét állítani, akik tényleg végigolvasták a Szentírást.

Jézus tehát az elferdítéseket utasította el, nem pedig Isten korábbi törvényeit és parancsait! Amikor Jézus kritikával élt, akkor sohasem az Írásból – azaz nem az Ószövetség könyveiből – idézett, hanem annak az eredeti üzenetét megváltoztató magyarázatát vagy gyakorlatát kérdőjelezte meg.

Nem mindegy, hogy valami „megmondott” vagy „hallottatok” bevezetéssel indul, vagy azzal, hogy „meg van írva”. Előbbi az Írás felületesebb, leegyszerűsített vagy éppen elferdített értelmezésére utal, ami lehet, hogy szerves része volt a napi vallásos gyakorlatnak, csak éppen nem volt semmi igei alapja.

Jézus és az Ószövetség igéi

Akkor viszont, amikor Jézus az Ószövetség könyveinek szereplőit és íróit idézi, úgy hivatkozik rájuk, minden velük kapcsolatos és róluk leírt mondatra, mint hiteles forrásra. A teremtéstől Noéig, Jónástól Ézsaiásig azzal a tekintéllyel hivatkozik ezekre a könyvekre, mint amelyek igazságtartalmához és hitelességéhez semmi kétség sem férhet. Sőt határozottan kijelentette azt is, hogy tulajdonképpen benne teljesebbé válik mindaz, amit korábban leírtak az ő majdani megjelenéséről:

„Ezt mondtam nektek, amikor még veletek voltam: be kell teljesednie mindannak, ami meg van írva rólam a Mózes törvényében, a próféták könyvében és a zsoltárokbán.” (Lk 24,44)

Érzéseink:

Harag és vágy (Mt 5,21–30)

Az is bűn, amit nem teszünk meg, „csak” gondolatban?

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Keresd ki a Mt 5,21–30 igeszakaszt, olvasd el, majd beszéljétek meg közösen a lecke végén található kérdéseket!

Jézus Krisztus nem azért jött az emberek közé, hogy a törvényeket és a próféták tanításait eltörölje. Nem az volt a szándéka, hogy az Ószövetségben foglaltakat érvénytelenné tegye. Nem az Írás, hanem az időközben kiüresedett vagy teljesíthetetlené vált szokások fölött tört pálcát. Ebben a részben a tízparancsolat 6. (Ne ölj!) és 7. (Ne paráználkodj!) parancsait értelmezi, mégpedig nem a törvény betűi, hanem a szív érzései alapján. A bűn fogalmát mindkét parancsolat esetében kiterjeszti: Jézus Krisztus szerint nem csupán a ténylegesen elkövetett tettek (gyilkosság vagy paráznaság/házasságtörés) számítanak bűnnek, hanem az is, amikor ezekre vágyakozva gondolunk. A másik ember ellen irányuló harag, vagy a bűnös irányultságú fantáziálás ugyanúgy Isten és ember elleni vétetek, mintha valóban elkövetnénk ezeket a dolgokat.

TUDDAD?

Félreértések az értelmezéssel kapcsolatban

Voltak, akik tévesen, szó szerint értelmezték a Mt 19,12 igeverset, és emiatt tényleges öncsonkítást végeztek. Többek között a III. században élt alexandriai hittudós, Órigenész is az aszkézis túlzásának hibájába esett. Minden javáról lemondott, megtagadta magától az ételt és az alvást is, majd kasztrálta magát. Kr. u. 325-ben a niceai zsinat megtiltotta az ehhez hasonló barbár cselekedeteket. Jézus Krisztus nem az öncsonkítást, hanem az erkölcsi önmegtagadást jelölte ki a keresztények számára (Lk 9,23).

A keresztény aszkézis

A keresztény aszkézis nem más, mint a hitből fakadó életmód: a Jézus Krisztus mintájára megtett, módszeres és fokozatosan növekvő erőfeszítés az érények megszerzéséért. Az aszkézis kemény és következetes küzdelem, aminek célja a tökéletes és bensőséges hasonulás Krisztussal.

Keresztény szakírók az aszkézist az erkölcsi élet alapfeltételének tekintik, mert úgy vélik, hogy az eredendő bűn megfosztotta akaratunkat attól, hogy teljes uralmat gyakoroljunk testünk érzéki része fölött. Pál apostol rendkívül szemléletes módon írja le a test és a lélek harcát (Róm 7,14–24), amelyben az ember fájdalmak közepette veti le magáról a „bűn testét”, és ölti magára a Krisztus szerinti új embert. A keresztényeknek életük minden pillanatában készen kell állniuk a harcra a fegyverbe öltözött katonához (Ef 6,10–18) vagy a sokat edzett atlétához (Fil 3,12–14) hasonlóan. Folyamatos lemondások útján kell tökéletesedniük, hogy hasonlóvá válhassanak Jézus Krisztushoz, aki ezt kifejezetten parancsolta (Mt 5,48).

Paráznaság – házasságtörés

A paráznaság és a házasságtörés hasonló töltetű fogalmak, mégis van közöttük különbség. A paráznaság a görög *porneia* szóból ered, és tág értelemben ide tartozik minden, a hetedik parancsolat elleni bűn. A paráznaság a házasságon kívüli szexuális kapcsolatra vonatkozik; míg házasságtörésről akkor beszélünk, ha olyan férfival vagy nővel létesít valaki ilyen kapcsolatot, aki valaki másnak a házastársa. A paráznaság kifejezést azokra is alkalmazzák a Bibliában, akik Istentől elfordulva, a pogány bálványimádás bűnébe estek (4Móz 25, 1–3a), tehát átvitt értelemben jelentheti Isten népének hűtlenségét is.

MIT JELENT?

Kegyelmi idő

Az, hogy rendezzük kapcsolatunkat Istennel és az emberekkel, csak addig áll módunkban, amíg a földi életünk tart (2Kor 6,2). Mivel senki nem tudhatja, hogy mikor jön el a halála pillanata, nem szabad a halogatás bűnébe esni: minél hamarabb helyre kell hozni az általunk elkövetett hibákat. Pál apostol így ír erről: „Ha haragusztok is, ne vétkezzetek: a nap ne menjen le a ti haragotokkal, helyet se adjatok az ördögnek.” (Ef 4,26–27) A bűn felismerése után a bűnvallás és a bűnbánat következik, amely újra Istenhez vezet bennünket. A rendezetlen, fel nem ismert, be nem vallott és meg nem bánt bűnök kizárják az embert a kegyelemből, ezért szükséges a rendelkezésünkre álló időn belül megtenni a ránk váró lépéseket.

Önmegtadás

Az önmegtadás a keresztény életszentség felé vezető út, melyen Jézus Krisztust követjük önmagunkat megtagadva és keresztünket felvéve – vagyis határozottan elutasítunk minden bűnös cselekedetet (Gal 5,24; Kol 3,5). Az önmegtadás során küzdelmet folytatunk többek között az érzékeink rossz hajlandóságai, a szenvedélyek és a függőségek csábítása ellen. Jobb nemet mondani bizonyos e világi tapasztalatokra és „élményekre”, mint az örök kárhozat kockázatát vállalni. Jézus Krisztus szavait idézve: „aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl a keresztjét” (Lk 9,23).

Kísértés

A kísértés olyan provokatív élethelyzet, amelyben az embereknek döntést kell hozniuk: ellen tudnak-e állni a sátán csábításának, vagy pedig elbuknak.

Soha nem Isten kísérti meg az embereket, ő nem csábít rosszra senkit: mindig a sátán próbálja bűnbe vinni az embereket, ösztöneikbe, rosszra való hajlamukba, gőgjükbe kapaszkodva. A kísértéseket földi életünkben nem kerülhetjük el. Isten azt akarja, hogy kegyelme segítségével mindig győztesen kerüljünk ki a harcból. Nem szabad félni a kísértéstől, de kerülnünk kell a hozzá vezető alkalmakat, különösen a tétlenséget. Isten jelenlétében kell járnunk, és folyamatosan imádsággal kell fordulnunk hozzá a segítségéért. Nem is annyira azért kell imádkoznunk, hogy elkerüljük a kísértéseket, hanem inkább azért, hogy le tudjuk küzdeni azokat (Jak 1,2.13; 1Kor 10,13).

Ítékezés

Az ítékezés egyedül Istené (Róm 12,19). Az emberi ítékezés – amennyiben nem az igazságszolgáltatásra gondolunk – pejoratív fogalom. Aki ítélik másokról, az megalapozatlan, elhamarkodott és rendszerint elítélő tartalmú ítéletet hoz. Az ítéletet hozó ember erkölcsileg a másik fölé helyezi magát, megfélekedve arról, hogy az az ő testvére. Az ítélező ember vét a keresztény alapértékek: az igazmondás, az igazságosság, a szeretet és az irgalmasság ellen (Mt 7,1–5).

Megbocsátás és kapcsolatrendezés

A megbocsátás olyan döntések sorozata, amelynek során az ember Isten segítségére támaszkodva lemond a különböző sérelmek során szerzett indulatairól. A megbocsátás készségéért imádkozni kell, a szükséges erőt Istentől kell kérni – kéréseinkre pedig Isten a lelkünkbe árasztott békével válaszol. A minket ért sérelmek, bántalmak emlékét nem szabad szándékosan őriznünk, mert ez nem fér össze a megbocsátás őszinteségével.

A megromlott kapcsolatok rendezésének kezdeményezője mindig az a fél, akinek fontos az Istennel való kapcsolat rendezettsége. A keresztény embernek nem szabad hagynia, hogy testvéreivel megromoljon a kapcsolata: a hibát sürgősen helyre kell hozni, meg kell tenni az első, békülés érdekében tett lépéseket. Mind a megbocsátás, mind pedig a kapcsolatok rendezése során tapasztalatokra, megértésre és bölcsességre tehetünk szert (1Jn 3,15; Kol 3,12–14).

TE MIT GONDOLSZ?

- Mit szoktál tenni, amikor haragszol? Hogyan érzed magad utána?
- Milyen konkrét helyzetekben érzed azt, hogy kísértésnek vagy kitéve? Mit teszel ilyenkor?
- Szerinted hogyan lehet felkészülni a kísértések leküzdésére? Mit javasolnál másoknak?
- Értelmezd a következő mondatot! *A keresztényeknek jelképesen süketté és vakká kell válniuk a világi dolgok egy része felé.*

TEDD MEG!

Keresd ki a Bibliából a következő igehelyeket, olvasd el őket és gondolkodj el rajtuk!

1Tim 5,24–25

Ef 4,26–27

Róm 12,17–18

Jak 1,19–20

Hűség és igazmondás

(Mt 5,31–37)

„Eksüzöm, hogy így volt...!”; „Azt hallottam valakitől, hogy...”

Keresd ki a Mt 5,31–37 igeszakaszt, olvasd el, majd beszéljétek meg közösen a lecke végén található kérdéseket!

FIGYELD MEG!

A fenti igeszakaszban Jézus Krisztus a tízparancsolat 3. parancsát (Ne esküdj hamisan!) egészíti ki és tölti meg új tartalommal. A hívő embernek minden megnyilvánulásában, így beszédében is, feddhetetlennek és megbízhatónak kell lennie, tartózkodnia kell a felesleges szócsépléstől és az üres beszédétől, amely könnyen válhat a rágalom és a pletyka melegágyává; ugyanakkor kerülnie kell a felesleges ígéreteket és esküdözéseket is.

A farizeusok arra törekedtek, hogy az emberek figyelmét eltereljék magáról az esküről és annak fontosságáról, ezért inkább az eskü formájára helyezték a hangsúlyt. Jézus Krisztus azonban rámutatott a farizeusok esküformáinak semmitmondó jellegére, hiszen az eskü attól függetlenül, hogy milyen formában hangzott el, kötelezi az esküt tevő embert. A törvény valódi mondanivalója tehát az, hogy ígéreteinket be kell tartanunk és szavahihetőnek kell lennünk – ekkor az eskütétel szükségtelenné is válhat.

TUDDTAD?

A farizeusok és a válás

A farizeusok Mózes házasságra vonatkozó törvényét (5Móz 24,1–5) parancsnak tekintették, Jézus ezt az emberi szív keménysége miatti engedelménynek nevezte. A farizeusok gondolatai ugyanis a válás körül forogtak (a törvényt félremagyarázva akár egy jelentéktelen asszonyi hiba vagy mulasztás miatt is elküldhették feleségeiket), ám Jézus Krisztus a házasság intézményére, annak szentségére helyezte a hangsúlyt.

Házasság a Jézus korabeli zsidóságnál

A zsidó fiatalembereknek 14–18 éves korukban meg kellett házasodniuk. A zsidók úgy vélték, hogy a házasságot maga Isten szerzi, és az egymásnak szántak nevét még születésük előtt kihirdetik a mennyben (Jer 1,5). Gyermekeik eljegyzéséről a szülők gondoskodtak, de a jegyesek találkozhattak egymással, esetleg formális szerződés jött létre a szülők között. Esküvő után a fiatalasszonynak be kellett fednie a fejét, hogy megkülönböztesse magát a hajadonoktól. A gyermekáldás valóban áldás volt, nagy szerencsének tartották (5Móz 7,14). A gyermektelen asszony szerencsétlen volt, a férje akár el is válhatott tőle, vagy második asszonyt hozhatott a házba, de a kétnejű férfi ritkaságnak számított.

Hillél rabbi és Shammai rabbi nézetei a válásról

Hillél rabbi a zsidó történelem egyik legfontosabb alakja. Tanításainak alapelve az „Ami neked nem esnék jól, azt ne tedd felebarátoddal!” mondás volt, ezt tulajdonította a Tóra alapjának. A válással kapcsolatban azt az álláspontot képviselte, hogy az asszonyt akár egy apró hiba miatt is elküldheti a férje.

Hillél nézeteivel ellentétben állt Shammai rabbi, aki szigorúbban fogalmazott a válással kapcsolatban: azt mondta, a házasság felbontása csak valamely súlyos házassági vétség vagy nyilvánvalóan illetlen és helytelen tett következtében lehet jogos.

MIT JELENT?

Hűség

A hűség az ígéretek megtartása, egy mélyen bensőséges elkötelezettség. Jézus Krisztus követői számára a hűség sokkal előbb és intenzívebb elkötelezettség, mint azoknak, akik nem ismerik Krisztust. A keresztényeknek több elvárásnak kell eleget tenniük, ha hűségben akarják élni életüket, de erőfeszítéseik és kitartásuk által Isten áldásaiból is ők részesülnek. A keresztény házassági hűség elfogadhatatlannak tartja a hűtlenséget, másrészt magában foglalja az önzetlen szeretetet. Ennek megfelelően két bűn van a hűség ellen: a házasságtörés és az önzés; valamint két erény, amelyeket a keresztény házasságoknak gyakorolniuk kell: a házastársi tisztaság és a krisztusi szeretet (Gal 5,22–24).

Paráznaság

A görög *porneia* kifejezés a *porné* (prostituált) szóból származik. Gyűjtőfogalom, hiszen magában foglalja a pogány bálványimádás (Jer 3,20), a házasságtörés (2Sám 11,1–27) és a természetellenes szexuális kapcsolat (1Kor 5,1) fogalmát is. Legegyszerűbben megfogalmazva valamilyen Isten előtt utálatos, erkölcstelen testi cselekedetet jelent – minden olyan dolgot, amivel a 7. parancsolat ellen vétkezhet az ember. A paráznaság összeegyeztethetetlen a keresztény élettel (Ef 5,3; Kol 3,2; 5,9), Jézus Krisztussal és Isten országával (Ef 5,5; 1Kor 6,9; Gal 5,19), az üdvösséggel (Jel 21,8; 22,18) és az egészséges tanítással (1Tim 1,10).

Hamis eskü

A keresztények értelmezésében a becstelen szöszegést, az eskü meghamisítását jelenti (2Móz 23,1–3). A farizeusok szerint azonban a hamis eskü csak Isten nevének káromlására vonatkozott. Ők ugyanis összeállítottak egy aprólékosan kidolgozott szabályrendszert a megengedett esküformákról, amit megtoldottak azzal a kitételrel, hogy csak az Isten nevében tett eskü tekinthető érvényesnek – amennyiben Isten neve nem szerepelt az esküben (szándékosan másra esküdtek fel), nem is tulajdonítottak különösebb jelentőséget a fogadalomnak.

Házasság

A házasság két ember Isten szerint való, szabad akarattal vállalt, kizárólagos és örökre szóló kapcsolata (Zsid 13,4), amely természete szerint a házasságot kötő férfi és nő javára, gyermekek nemzésére és felnevelésére irányul (1Móz 1,28; 9,1). A házasság Isten teremtésbeli szándékából ered, mely szerint csak a férfi és a nő kettős egysége adja az egész embert, Isten tökéletes és teljes érvényű képét (1Móz 1,27). Jézus Krisztus akarata is innen eredeztethető (1Móz 2,24), melynek alapvető üzenete, hogy a házasság egy férfi és egy nő között egy életre szóló kapcsolat legyen. A házasság Isten terve szerint tehát felbonthatat-

lan, a válást a mózesi törvények kizárólag az emberek tökéletlensége és a szív keménysége miatt engedélyezték (5Móz 24,1–5). Jézus Krisztus házasságról szóló tanításaiban az is megjelenik, hogy a férj korábbi uralkodó helyzetét inkább a partneri viszony váltja fel (Gal 3,28; 1Kor 7,3–5; Kol 3,18; 1Pt 3,7).

MIT GONDOLSZ?

- Mit gondolsz, napjainkban miért aggasztóan magas a válások száma?
- Kiket tartasz szavahihető embereknek? Miért?
- Miket nevezünk „kegyes hazugságoknak”? Valóban „kegyesek”, vagy esetleg mégis rejtenek veszélyt magukban?
- Szegted-e már meg valamilyen ígéretedet? Hogyan érezted magad utána?
- Előfordult már, hogy kicsit „kiszíneztél” egy-egy veled megesett történetet? Miért tetted?
- Mi jellemzi a pletykát és a pletykás embereket? Miért veszélyesek? Hogyan lehet megállítani őket?

TEDD MEG!

Keress ki a Bibliából a következő ígehelyeket, olvasd el őket és gondolkodj el rajtuk!

Péld 21,23

Péld 11,13

Zsolt 15,4b

Mt 12,33–34

Jak 3,2

Könyörület és áldozatkészség

(Mt 5,38–48)

Mindent szó nélkül kell eltűrnünk?

Keresd ki a Mt 5,38–48 igeszakaszt, olvasd el, majd beszéljétek meg közösen a lecke végén található kérdéseket!

FIGYELD MEG!

Jézus Krisztus nem a büntetés alapelveinek mondott ellent. Ez az alapelv szerves része ugyan az igazságszolgáltatásnak és az isteni ítéletnek is, ám a személyes emberi kapcsolatokban mégsem alkalmazható, hiszen ezeknek nem az igazságosság, hanem a szeretet az alapja. A mi feladatunk nem az, hogy bosszút álljunk az ellenünk vétkezőkön, hanem az, hogy megtorlás és jóvátétel nélkül viseljük el a minket ért méltánytalanságot. Felebarátainkhoz szeretettel kell viszonyulnunk.

A keresztényeknek példát kell mutatniuk abban is, hogy mások szükségleteit képesek legyenek a magukéi elé helyezni, és lehetőségeikhez mértén segíteni embertársaikon. Ez a segítség akkor szívből jövő, ha nem vár elismerést, viszonzást vagy fizetséget.

TUJTAD?

Lex talionis

A lex talionis a megtorlás elve, melynek célja az igazságszolgáltatás alapjainak lefektetése volt a bűnöst megillető büntetés meghatározásával. Az elv kettős célt szolgált: egyrészt útmutató volt az igazságszolgáltatás számára, másrészt pedig mérsékelte a bosszút, és megtiltotta az önbíráskodást, amelyet a család és a hozzátartozók kegyetlen bosszúja irányított. Erre az elvre történik utalás az 5Móz 19,17–18 igeszakaszban, de például Szaúd-Arábiában az iszlám törvényhozás a mai napig alkalmazza.

Martin Luther King

Martin Luther King (1929–1968) amerikai baptista tiszteletes, polgárjogi harcos, politikai aktivista, az afroamerikai polgárjogi mozgalom egyik vezető személyisége volt. Egyik legismertebb és legnagyobb hatású prédikációját a Mt 5,43–45 alapján írta egy georgiai börtönben, melynek címe: Szeressétek ellenségeiteket! Az amerikai feketék több mint 300 éven keresztül elnyomásban és hátrányos megkülönböztetésben éltek, ám King és követői segítségével békésen, a szeretet nyelvén próbáltak fellépni ez ellen: „a szeretet az egyetlen olyan erő, amely teremtő és megváltó hatalmával baráttá tudja változtatni az ellenséget is”.

A Jézus Krisztus által használt hasonlatokról

Jézus Krisztus korában a jobb arcfélre a jobb kézfejjel mért ütést különösen megalázónak tartották. A felsőruha a palesztin viszonyok közepette még fontosabb volt, mint az ingre emlékeztető alsóruha, ez szolgált ugyanis védelemmel az éjszakai hideg ellen (2Móz 22,25; 5Móz 24,13). Aki mindkettőt odaadta – akár

egy lefoglalási eljárás, akár valamely jogi vitában –, az tulajdonképpen meztelesen állt az ellenfele előtt. Az útra történő kényszerítés olyan szolgáltatásokra vonatkozott, amelyekre a római katonák bármikor kényszeríthették a lakosságot, például postai szolgálat, teherhordás vagy útmutató kíséret (Mt 27,32).

A vámszedők

Jézus idejében Palesztinában egy-egy terület vámjait bérbe adta az állam, a legtöbbször természetesen annak, aki a legtöbbet ígérte érte. A bérlők a vám beszedésére vámszedőket alkalmaztak, akiknek le kellett adniuk egy meghatározott összeget, de a vámot tulajdonképpen a saját zsebükre szedték. Voltak ugyan meghatározott szabályok és tarifák, ez a rendszer azonban mégis sok visszaélésre adott lehetőséget. Nem csodálkozhatunk azon, ha a vámszedőket egy lapon emlegették a tolvajokkal és a rablókkal. Ráadásul a vámszedők a pogány római megszálló hatalom kiszolgálói voltak, így foglalkozásuk miatt gyakran érintkeztek nem zsidókkal, ezért tisztátalanoknak számítottak. A legtöbb ember megvetette a vámszedőket (Lk 18,9–14; 19,1–10).

MIT JELENT?

Könyörület

A könyörület vagy másképpen irgalmasság Isten tulajdonságainak egyike. Olyan erkölcsi erény, mely képessé tesz a segítségnyújtásra akkor is, amikor az igazságosság és a jog alapján az nem várható el. A keresztény ember könyörületének alapja és példája Isten Jézus Krisztusban megtapasztalható, felénk tanúsított és megelőlegezett szeretete. A Jézussal találkozó ember megtapasztalja, hogy Isten elfogadja és szereti őt. A bűnösöknek, akik a törvény alapján semmit sem remélhetnek Istentől, Isten irgalmassága az új élet alapja (Lk 19,1–10; Jn 8,1–11). Az isteni könyörület meg nem érdemelt, egyedül a szereteten alapuló ajándéka, hogy ugyanilyen könyörületre készíteti az embereket felebarátaik iránt (Ef 2,4–9; Kol 3,12). Jézus Krisztus tanítását idézve: „Legyetek irgalmasok, amint a ti mennyei Atyátok is irgalmas!” (Lk 6,36)

Áldozatkészség

Az áldozatkészség vagy másként önzetlenség képessé teszi az embereket arra, hogy a másik ember és a köz javát a saját érdekeik elé helyezték, esetleg azokat föl is áldozva szolgáljanak. Az áldozatkészség eredete és intenzitásának meghatározója az istenszeretetből fakadó emberszeretet, melyben a személyek egymást Isten gyermekeinek tekintik, ennek megfelelően bánnak egymással: együttérzően és segítőkészen.

Az önzetlenség „arany szabályát” az Ószövetségben még az ellentétjének fenyegető negatív megfogalmazása vezeti be: „Amit te csináltál, azt teszik veled is, visszaszáll rád, amit elkövettél!” (Abd 15) Az Újszövetségben Jézus Krisztus pozitív parancsot ad: amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek azt velük (Mt 7,12; Lk 6,31). Pál apostol a szeretethimnuszban fogalmazta meg az önzetlenség lényegét: „a szeretet... nem keresi a magáét” (1Kor 13,5 – Békés–Dalos).

Tökéletesség

Tökéletességről kizárólag Isten esetében beszélhetünk, az emberek csak törekedhetnek ennek az állapotnak a megközelítésére. Az életszentség elérésének vannak olyan eszközei, amelyek végigkísérik az embert a tökéletesség felé vezető úton. Ilyen eszközök az istenismeret utáni vágy, az önismeret, a lelkiismeret vizsgálata, az engedelmisség és az imádság. A kifejezés utal a teljességre,

a beteljesedésre, az érett korba lépésre vagy másként a felnőtté válásra is. Az a keresztény, aki tiszta szívéből törekszik a tökéletességre, igyekszik minél inkább hasonlítani a Teremtőjéhez, hiszen nem elégedhetünk meg alacsonyabb rendű szeretettel, mint amire Istentől példát kaptunk (Fil 4, 11–16; 2Kor 5, 14–15; 2Kor 13,13).

Felebarát

A felebarát az Ószövetségben az ember saját népéhez tartozót jelentette, de azokra a jövevényekre is vonatkozott, akik falun vagy városban együtt éltek Izrael fiaival, vagyis az embertársat. A magyar nyelv a felebarát szó esetében félrevezető, hiszen nem feltétlenül barátról van szó; nem szükségszerű, hogy a saját fajtánkhoz, rangunkhoz és vallásunkhoz tartozzon – mint ahogyan ezt Jézus Krisztus az irgalmas szamaritánusról szóló példázatában (Lk 10,29–37) szemlélteti. Az is előfordulhat, hogy a felebarátunkkal nincs semmilyen kapcsolatunk, vagy éppen az ellenségünknek tekintjük. Az teszi őt a felebarátunkká, hogy valamiben mi tudunk neki segíteni. Felebarátainkkal szembeni kötelességünk, hogy szeressük őket.

Általános kegyelem

Megváltó kegyelemről akkor beszélünk, amikor a bűnös emberben megszületik a bűnbánat érzése, általános kegyelemnek (1Tm 2,5) pedig azt nevezzük, ami nem az üdvösség, hanem a teremtés ajándékaiban (pl. a napsütés és az eső áldásaiban) tükröződik. Ez a fajta kegyelem minden emberre, bűnbánóra és keményszívűre, hívőre és hitetlenre egyaránt kiárad (Ef 3,1–6). A megnevezés Kálvin Jánostól származik.

Bosszú

Amikor a Biblia a bosszúállás Istenéről beszél, olyan Istenre kell gondolnunk, aki szenvedélyesen száll síkra a jogosságért, a megtorlása soha nem öncélú, hanem igazságos. Jézus Krisztus arra szólította fel a tanítványait, hogy mondjanak le a bosszúról, és ellenfelüket szeretettel győzzék meg (Mt 5,38–48; Róm 12,17–21). A mi felfogásunk szerint vannak olyan zsoltárok, amelyek féktelen bosszúvágyat tükröznek (Zsolt 3,8; 5,11; 35,1–8; 58,7–12). Az imádkozók ezekben a zsoltárokból nem fogják vissza érzelmeiket, hanem tartózkodás nélkül tárják Isten elé sérelmeiket és panaszait – ezzel azonban máris Istenre bízzák a büntetés végrehajtását, akinek ehhez nemcsak hatalma, hanem joga is van.

MIT GONDOLSZ?

- Miért nem lehet soha megoldás a bosszú?
- Keress példákat a viszonzás vagy megtorlás elvére! Keress példákat a megbérlésre is! Szerinted melyik és miért érvényesül ma erősebben?
- Mit válaszolnál annak, aki gyávának nevezne egy olyan helyzetben, ahol nem akarsz bosszút állni és visszavágni a téged ért sérelemért?
- Te kiknek és milyen módon szoktál segíteni a környezetekben?

TEDD MEG!

Keress ki a Bibliából a következő igehelyeket, olvasd el őket és gondolkodj el rajtuk!

Péld 16,17

Péld 25,21–22

Róm 12,17–21

1Pt 3,9

Őszinteség és képmutatás (Mt 6,1–6.16–18)

Az embereket becsaphatjuk, Istent soha

Keresd ki a Mt 6,1–6 és 6,16–18 igeszakaszokat, olvasd el, majd beszéljétek meg közösen a lecke végén található kérdéseket!

FIGYELD MEG!

A fenti igeszakaszokban Jézus Krisztus a vallási kötelezettségeink hármáról tanít: az adakozás, az imádkozás és a böjtölés helyes módjáról. Ezekkel Istennek, az embereknek és önmagunknak tartozunk: hiszen a szűkölködőknek segíteni nem más, mint felebarátainknak szolgálni; amikor imádkozunk, akkor Isten elé járulunk, és ily módon nyilvánítjuk tőle való függőségünket; a keresztények böjtölésének oka pedig az önmegtagadás gyakorlása és ezáltal önmagunk fegyelmezése.

Jézus Krisztus finom humorral rajzolja meg a farizeusok vallásosságát, ami leginkább a színészkedéshez hasonlítható, és mivel nem őszinte szeretetből fakad, egyetlen jutalma kizárólag az emberek elismerése lehet. Ezzel állítja szembe a keresztények szívből jövő vallásgyakorlatát, ami nem a látványosságra és más emberek elismerésére törekszik, hanem egyetlen célja elnyerni Isten áldását, hiszen ő az, aki „látja, ami titokban történik”.

TUJTAD?

A farizeusok imádkozása

A hithű zsidók Jézus Krisztus idejében naponta háromszor imádkoztak. Az imádkozásra nem csupán a zsinagógákban kerülhetett sor, hanem nyilvános helyeken is. Gyakran azonban nem az a cél vezérelte őket, hogy áttörjék a vallás elkülönítettségét, és az imádkozást kivigyék a világba, hanem az, hogy ájtatosságukat lássák az emberek. Imádkozásuk tehát nem szívből jövő és Istent kereső, hanem elismerésre vágyó és hiúságból fakadó volt.

A képmutató szó eredete

A klasszikus görög nyelvben a *hüpokritész* szó először szónokot, majd színészt jelentett; Jézus Krisztus pedig a magamutogató viselkedés jellemzésére használta. Magyar megfelelője: képmutató, vagyis mást mutat az ilyen ember a világ felé, mint amilyen valójában. A képmutatók nem Isten tiszteletére adnak, hanem saját maguknak akarnak érdemeket szerezni. Jézus többször is megemlíti őket tanításaiban, például azt az embert, aki haragos szívét a jámborság köntöse alá rejt (Mt 23,28). Kifelé mutatja az istenfélelmet, míg szíve göggel, keserűséggel és gyűlölettel teli. Tele van büszkeséggel, miközben az alázatot majmolja.

MIT JELENT?

Zsinagóga

A zsinagóga (*szünagógé*) szó jelentése eredetileg összegyülekezés volt, és ezzel a szóval jelölték az összegyűlteket is (ApCsel 6,9; Jel 3,9). A zsinagógában szombatoként igei istentiszteletet tartottak imádsággal, az Írás olvasásával, prédikációval és záró áldásmondással. Az Írás olvasásánál a mózesi törvények értelmezésére fektették a legnagyobb hangsúlyt. A zsinagóga külső és belső ügyeinek irányítását a vének kollégiuma végezte, de zsinagógai tisztviselő volt még az elöljáró is, akinek az istentiszteletek előírászerű lebonyolításáról kellett gondoskodnia. Ebben volt segítségére a zsinagógai szolga (Lk 4,20). Jézus Krisztus korában a zsinagógai bíróság is itt kapott helyet, ahol három bíró ítéletére ki lehetett szabni a törvény előírásai ellen vétő zsidóknak a korbácsbüntetést (5Móz 25,2).

Adakozás

A Biblia sok helyen beszél arról, hogy az ember adhat, visszaadhat valamit Istennek, erről szólnak az őstörténet áldozatbemutatásai is. Az Újszövetségben Jézus Krisztus tanításai több ponton is érintik az adakozás kérdését, így a hegyi beszédben, a kegyességi megnyilvánulások között szól erről az Úr. Az özvegyasszony két fillérjének története (Mk 12,41–44), az ott elhangzó tanítás tükrözi a legtisztábban Jézus felfogását ezen a területen. Az ősgyülekezetek életének egyik legmarkánsabb vonása a közösségvállalás volt, amely magában foglalta az anyagi javakat is. A szegényre lett jeruzsálemi gyülekezetnek összegyűjtött adományok kapcsán Pál apostol azt írja, hogy az adakozás a „szentek iránti szolgálata”, amelyet úgy végeztek, hogy „először önmagukat adták az Úrnak” (2Kor 8,4–5). Az önkéntesen adakozó Isten előtt is és emberi viszonyok között is átéli azt a törvényszerűséget, amit Pál apostol szerint maga Jézus fogalmazott meg: „nagyobb boldogság adni, mint kapni” (ApCsel 20,35). A másik jól ismert igében is, amit Pál idéz: „a jókedvű adakozót szereti az Isten” (2Kor 9,7), megfigyelhető az adakozás és az öröm összetartozása.

Böjtölés

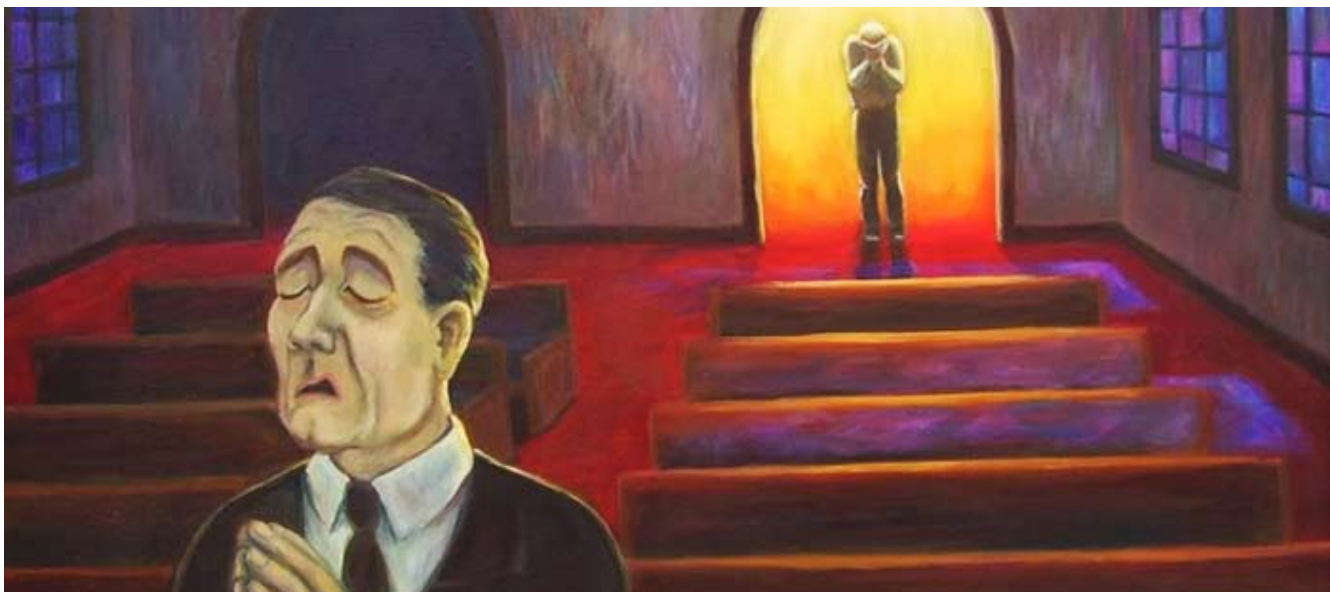
A böjtölés az önmegtagadás és az önfegyelmelés eszköze, amellyel kifejezhetjük Isten előtti megalázkodásunkat. Nem szükségszerű velejárója az imádságnak, inkább alkalmi és különleges esemény. A böjtölés során általában az ételtől, illetve minden olyan dologtól elfordulunk, ami elvonhatja a figyelmünket, például a szórakozástól, a tévézéstől vagy az internetezéstől. A böjtölés akkor eredményes, ha ezeket a dolgokat nemcsak száműzzük egy meghatározott időre az életünkéből, hanem az elhagyásukkal felszabadult időt az Istennel való közösségünk megerősítésére fordítjuk, például imádkozunk, tanulmányozzuk a Bibliát, vagy az evangelizálásra koncentrálnak (Jak 4,8–10).

Őszinteség

Az őszinteség olyan erény, mely arra teszi képessé az embert, hogy a megnyilvánulásai igazak legyenek. Az őszinte embert önértékelésben alázat, szóbeli megnyilvánulásaiban pedig igazmondás jellemzi. Az őszinteség a természetes erkölcs alapkövetelménye, az egészséges emberi kapcsolatok feltétele, az Újszövetségben a farizeusi képmutatás ellentéte. Pál apostol a közösségben felbukkanó igazságtalanságot és hazugságot a kovász erjesztő munkájához hasonlítja (1Kor 5,8), amely óriási károkat képes okozni a gyülekezetben. Szintén Pál leveleiben találkozunk azzal a gondolattal, hogy az őszinteség az igazi apostolok ismertetőjegye (2Kor 1,12; 2,17; Fil 1,17), megkülönböztetve Isten őszinte

szolgáit azoktól, akik eltorzítva, a maguk kedvére formálva kezdték hirdetni az evangéliumot.

Jutalom

A jutalom valamilyen szolgálatért, fáradságért vagy érdemért járó anyagi vagy erkölcsi elismerés. Ennek értelmében minden jó elnyeri jutalmát, és minden rossz a büntetését. Isten az embernek még a gondolataiért és a titkos tetteiért is megfizet (Mt 6,4.18; Róm 2,16). Aki Istenhez járul, „annak hinnie kell, hogy ő van és megjutalmazza azt, aki őt keresi” (Zsid 11,6). A keresztény ember végső jutalma elnyerésének feltétele a Jézusban való hit (Jn 12,47–50), amelynek jótettekben is meg kell nyilvánulnia (Jn 5,29; Róm 2,7–11). Az igazak a mennyben jutalomban részesülnek (Mt 5,12). Itt, a földön csak a jótetteikkel gyűjthetnek kincseket az emberek (Mt 6,20; Lk 12,33), aminek elismeréseként részt vehetnek majd a menyegzői lakomán az Isten országában (Mt 8,11), és előttük nyitottá válik az az ország, amelyet Isten a világ kezdetétől készített az igazaknak (2Pt 1,11).

MIT GONDOLSZ?

- Milyen élethelyzetben választanád azt, hogy böjtölsz?
- Szerinted miért eredményesebb, ha nemcsak „fejben”, hanem szavainkat hangosan kimondva imádkozunk?
- Mit mondanál azoknak, akik a templomba járó embereket képmutatóknak csúfolják?
- Honnan ismered fel azokat az embereket, akik nem őszinték?
- Mi lehet az oka annak, ha valaki másnak mutatja magát, mint amilyen valójában?

TEDD MEG!

Keress ki a Bibliából a következő igehelyeket, olvasd el őket és gondolkodj el rajtuk!

Zsolt 35,13

Ézs 58,4–7

Dán 6,11

Jak 5,15–18

A Miatyánk (Mt 6,7–15)

Beszélgessünk Istennel!

Keresd ki a Mt 6,7–15 igeszakaszt, olvasd el, majd beszéljétek meg közösen a lecke végén található kérdéseket!

FIGYELD MEG!

Jézus Krisztus azt kívánja, hogy teljes szívünkkel és értelmünkkel imádkozzunk, ezért az úgynevezett Miatyánkkal mintát adott arra, hogy milyen legyen az őszinte fohászkodás. Az imádság első részében Istent dicsőítjük, az első három kérés Isten nevének, uralmának és akaratának magasztalására vonatkozik. Ezután annak adunk hangot, mennyire az ő kegyelmére hagyatkozunk. A második rész az emberre vonatkozó kéréseket tartalmazza: a mindennapi kenyérhez (anyagi szükségletek) hasonlóan a vétkeink megbocsátása (lelki szükséglet) is nélkülözhetetlen, de Istentől kérjük azt is, hogy gondoskodjon a gonosztól való megszabadításunkról (erkölcsi szükséglet) is.

Amikor ezt az imádságot imádkozzuk, mindig megfogalmazzuk vele Istentől való függésünket, amely életünk minden területére kiterjed. Jézus a miatyánkot az őszinte keresztény imádság mintájául hagyta ránk, megkülönböztetve a farizeusok képmutató és a pogányok gépiesen ismételt imádságaitól.

TUJTAD?

Az imádkozás pogány módja

A pogányok imádságaiban gyakran fordul elő a felesleges szószaporítás, a formulák üres, tartalmatlan és gépies ismételtetése, amely nélkülöz minden értelmet. Jézus Krisztus azonban megtiltott minden olyan imádkozási formát, amely csak a száj, és nem az értelem megnyilatkozása. Mivel az imádság beszélgetés, illetve minden időben és helyzetben megélhető személyes kapcsolat Istennel, meg kell őt tisztelnünk azzal, hogy a kapcsolattartás nem automatikusan felmondott imaszövegekből áll, hanem teljes lényünkkel rá figyelünk.

A helyes keresztény életnek csak olyan magatartás felelhet meg, melyet korlátlan bizalom, feltétel nélküli odaadás, az Istenhez fűződő állandó gyermeki kapcsolat és minden bajban az Istenhez menekvés jellemez. Jézus Krisztus ezt a folytonos imádságra készen álló lelkiületet akarja a tanítványainak elsajátíttatni. Semmilyen körülmények közt sincs ok az aggodalomra: az Atya tudja, mire van szükségük, és kérésükre megad nekik minden jót, megadja a Szentlelket (Mt 6,7; Lk 11,13).

Utalás a Szentháromságra

A Miatyánk emberi szükségletekre vonatkozó részében a Szentháromság tanát valló keresztények burkolt célzást látnak a Szentháromságra vonatkozóan. A mindennapi kenyérünkhöz ugyanis a teremtő Atya gondviselése által jutunk, a bűnbocsánatban a Fiú áldozathozatala, helyettes halála következtében részesülhetünk, a gonosztól pedig a bennünk lakozó Szentlélek szabadít meg.

Párhuzam a tízparancsolat és a Miatyánk között

Kálvin János az első bibliaértelmezők között volt, akik felfedezték a tízparancsolat és a Miatyánk közötti párhuzamot. A hasonlóság alapja a szerkezetükben rejlik: az első részük Istenre, második részük pedig az emberekre vonatkozik. Ahogyan a tízparancsolat eleje is az Istennel való viszonyt szabályozza, úgy a Miatyánkban is az első három kérés Istennel kapcsolatos. A tízparancsolatban az első négy parancsolaton alapszik a másik hat parancsolat megtartása, a Miatyánkban is az első három kérés az alap, a másik négy kérés pedig ezek függvényében valósul meg: legyen meg Isten akarata a földön is, ahogyan a mennyben. Isten gondviselő Isten, meg akarja adni a mindennapi kenyerünket, meg akarja bocsátani a bűneinket, meg akar szabadítani a gonosztól. Ha megvalósul Isten akarata, akkor tudja ezt megadni nekünk.

Érdekességek a Miatyánkról

A Miatyánk a keresztény világ legismertebb imádsága, a világ szinte minden nyelvére lefordították. Szokás még az *Oratio dominica*, az Úr imája elnevezéssel is hivatkozni a Miatyánkra. A protestánsok körében elterjedt „az Úrtól tanult imádság” megnevezés pontosabban, félreérthetőségtől mentesen nevezi meg az imádságot. A legkorábbi fennmaradt szövegek koiné görög nyelven íródtak, ám Jézus Krisztus valószínűleg arámi nyelven tanította a keresztények legfőbb közös imádságát. Legismertebbnek mégis a szöveg latin fordítása számít, melyet a kezdő szavai után Pater Noster néven ismer a világ, és sok nyelven így, latinul nevezik. A latin változat elterjedtségének oka az, hogy másfél évezreden keresztül szinte kizárólag latinul mondták az imát a római katolikus egyházban.

MIT JELENT?

Imádság

Az imádság a szó szoros értelmében beszélgetés Istennel; tágabb értelemben pedig a minden időben és helyzetben megélhető személyes kapcsolat a Teremtővel. Az ember az imádkozás során túllép önmagán, a maga világán, a természetes valóságon, és egyúttal elfogadja saját végeességét és gyarlóságát. Az imádságokat több szempont szerint lehet csoportosítani. Megkülönböztethetünk gondolatbeli, szóbeli vagy cselekedetekben megnyilvánuló imádságokat, irányultságuk szerint pedig beszélhetünk dicsőítő, hálaadó, bűnbánó, engesztelő, könyörgő és közbenjáró imádságokról is.

Jézus gyakran imádkozott, elvégezte a szokásos imádságokat: étkezés előtt elmondta az áldást, imádkozott fontos tettei, döntései előtt (pl. csodatétel, a tanítványok kiválasztása), éjszakai magányában és tanítványai körében, a Lélek örömeiben (Lk 10,21) és halálfelelmében. Valójában állandó imádságban élt, lelke mindig együtt volt az Atyával (Jn 1,51), és az Atya, akinek akaratát mindig a szeme előtt tartotta, mindig vele volt (Jn 8,29).

Szentháromság

A Szentháromság az egy, élő és igaz Isten misztériuma: Atya, Fiú és Szentlélek, három személy egyetlen lényegben. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek három valóságos személy; egymástól különböznek, de úgy, hogy lényegük egy és oszthatatlan marad (1Tim 2,5–6). Isten azzal tárta föl atyaságát, hogy elküldte a vele egylényegű Fiút és az ugyancsak egylényegű Szentlelket (Jn 17,21). Azt, hogy Isten maga is a Szentháromság része, nem pusztán verbális kijelentésekkel adta az emberek tudtára, hanem üdvtörténeti folyamatban és eseményekben mutatta meg. Ennek a folyamatnak a kezdete az ószövetségi kinyilatkoztatás, beteljesedése pedig maga Jézus Krisztus. Az Atya és a Fiú egylényegűségét

325-ben a niceai zsinat mondta ki; a Szentlélek istenségét pedig 381-ben az I. konstantinápolyi zsinat fogadta el.

Bizalom

A bizalom a remény alapja, nem más, mint hinni a másik fél jóindulatában. Akiben megbízunk, arról szilárdan hisszük, hogy kész és tud is rajtunk segíteni, megismert gyengeségeinkkel és hibáinkkal pedig nem fog visszaélni. A bizalom egyedüli alapja a feltételek nélkül megbízható Isten, ugyanis az emberi megbízhatóság – akár önmagunk, akár a másik ember iránt – már megkérdőjelezhető (Zsolt 116,10–11). Ezt Izrael a történelme folyamán különösen a válsághelyzetekben tapasztalta meg.

Gondviselés

A gondviselés Isten tudatos, tervszerű tevékenysége, amellyel a teremtett világot és benne az embert az általa meghatározott természetfölötti cél felé vezeti. Jézus Krisztus tanításaiban központi szerepet kap az a gondolat, hogy Isten mint Atya kivétel nélkül minden emberre gondot visel (Mt 5,45; Lk 6,35), és határozottan inti tanítványait a gondviselésre hagyatkozásra, az Isten iránti bizalomra (Mt 10,29–31). Arra tanította őket, hogy azon az úton kell járniuk, amelyen ő járt, és így kinyilatkoztatta nekik a szenvedés értelmét és helyét Isten gondviselésében (Lk 24,25–46). A gondviselés Isten szeretetének és üdvözítő akaratának állandó kinyilatkoztatása, illetve megnyilvánulása. Ezen alapszik a keresztény remény, hogy „akik Istent szeretik, azoknak minden javukra válik” (Róm 8,28), és a Pál hangsúlyozta bizonyosság, hogy nincs földi hatalom, amely elválaszthatna Krisztus szeretetétől (Róm 8,35).

Szabadítás

A Bibliában Isten nagyon sokszor szabadító Istenként mutatkozik be: az ószövetségi történetekben nagyon sok esetben szó szerinti szabadulásélménye van a választott nép tagjainak. Az Újszövetségben a szabadítás a bűnből, a bűn zsoldjától a haláltól való szabadulást és a törvénytől való szabadságot jelenti. Az ember a bűnben születik, a bűn rabszolgája. „Mert a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.” (Róm 6,23) Jézus szerint az a szabad ember, aki őbenne hisz. „Bizony, bizony, mondom nektek, hogy aki bűnt cselekszik, az a bűn szolgája. A szolgálta pedig nem marad a házban örökre: a fiú marad ott örökre. Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.” (Jn 8,34–36) Az ember egyetlen módon szabadulhat meg a bűn büntetésétől és Isten jogos haragjától, mégpedig Jézus Krisztus által. Ő szabadít meg, azaz a benne való új élet, a hit által válhatunk szabaddá. Jézus Krisztus tanításaiban a szabadság elsősorban lelki értelemben szerepel. A politikai vagy fizikai szabadság helyett a lelki szabadság áll a középpontban: „Ne féljete azoktól, akik a testet megölik, de a lelket meg nem ölhetik.” (Mt 10,28)

Jézus neve a héber Jésuából ered, ami azt jelenti, hogy az Úr a szabadítás. Ezért igaz az, hogy ez az egyetlen név, amely által üdvözülhetünk (ApCsel 4,12).

TEDD MEG!

Keress ki a Bibliából a következő igehelyeket, olvasd el őket és gondolkodj el rajtuk!

2Móz 16,1–16

Mt 26,39

1Tim 6,6–8

Zsid 2,18

1Jn 5,14–15

MIT GONDOLSZ?

- Mikor és hol lehet Istennel beszélgetni?
- Értelmezd a következő, szójátékon alapuló mondatot! *Az imádság nem az akarat átvitele, hanem átvétele.*
- Mit gondolsz, Jézus Krisztus miért többes számban tanított minket imádkozni?
- Ha Isten már az imádságunk előtt tudja, hogy mire van szükségünk, akkor miért kell őt mégis megszólítani?

*Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is,
szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem,
mint a zengő érc vagy pengőcimbalom.*

*És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is,
és minden bölcsességnek birtokában vagyok,
és ha teljes hitem van is, úgyhogy hegyeket mozdíthatok el,
szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok.*

*És ha széosztom az egész vagyonomat,
és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem:
semmi hasznom abból.*

*A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik,
a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel.*

*Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát,
nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat.*

Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal.

Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr.

A szeretet soha el nem múlik.

De legyen bár prófétálás: el fog töröltetni;

legyen nyelveken való szólás: meg fog szűnni;

legyen ismeret: el fog töröltetni.

Mert töredékes az ismeretünk, és töredékes a prófétálásunk.

Amikor pedig eljön a tökéletes, eltöröltetik a töredékes.

Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek,

úgy éreztem, mint gyermek, úgy gondolkoztam, mint gyermek;

amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat.

Mert most tükör által homályosan látunk,

akkor pedig színről színre;

most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni,

ahogyan engem is megismert az Isten.

Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három;

ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.

(1Kor 13,1–13)

Bevezetés:

A szeretet a legkiválóbb út

A szeretet himnusza néven ismert híres bibliai rész Pál apostol tollából maradt ránk. Az első korinthusi levél 13. fejezetében található az Újszövetségben. Ez minden idők egyik legszebb szeretetről szóló költeménye. Megismerhetjük belőle a szeretet állandó és aktuális arcait, a magasztos fogalom aprópénzre váltását, hasznos útmutatást kapva a hétköznapokra is. Pál úgy vezeti be írását, mint a „legkiválóbb utat”, melyre különösen jó, ha figyelünk. Ezt a himnusz befejezése után a következő mondattal is megerősíti: „törekedjete a szeretetre...!” (1Kor 14,1a)

A Biblia szerint a szeretet a Szentlélek gyümölcse, mint az öröm, békesség... (Olvasd el a Galatákhöz írt levél 5. fejezetét!)

A következő 12 gyakorlati lecke segítségével megtanulhatjuk, hogy a szeretet türelmes, jóságos, nem irigy, kérkedő vagy gőgös, sem agresszív, önző vagy haragos. A szeretet nem rója fel a rosszat, nem örül a hamisnak, de örül az igaznak. A szeretet mindent elfedez, hisz és remél. *A szeretet „soha el nem múlik”* (1Kor 13,8).

Teljesebb képet kapunk, hogyan és hogyan ne viselkedjünk, ha igazán szeretni akarunk. Fontos, hogy az életben *mit* teszünk, de ennek a mikéntje legalább ennyire lényeges: *szeretettel!* Ez a nélkülözhetetlen, értékes „vivőanyag” mindenhez:

„Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (1Kor 16,14)

A Biblia egyéb szakaszai szerint Isten szeretet (1Jn 4,8b). Megfordítva – a szeretet Isten – ugyanakkor óvatossá kell lennünk, hogy Isten maradjon az imádatunk tárgya, a legfontosabb, ne pusztán a szeretet, hiszen emellett sok egyéb tulajdonság is igaz rá. Például szent és igazságos is. Összegezve tehát Isten egyik fontos jellemzője, hogy szerető Isten. Ez a feltétel nélküli, önmagát kezdeményező módon odaadó „agapé” szeretetet jelenti, mely Jézus Krisztus személyében látható leginkább. Mivel Isten végtelen, a szeretete is örökké marad.

TUJTAD?

A szeretet szó árnyalatai az eredeti kéziratokban

Az Újszövetség eredeti nyelve (ógörög) háromféle szeretetfogalmat ismer: erős, filia, agapé.

1. Az **erős** a kívánságszeretet, mely az Újszövetségben nem fordul elő, megtalálható viszont a klasszikus görög irodalomban. Testi, szexuális vonzalmat fejez ki.
2. A **filia** a baráti szeretet, kölcsönösséget igényel.
3. Az **agapé** a különleges isteni szeretet, mely nem érzelmekhez kötött, hanem viszonzást nem váró, cselekvő szándék eredménye.

Az első önző (szeretlek, mert...),
a második törékeny (szeretlek, ha...),
a harmadik maradandó (csak szeretlek), erős, örök.

„Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk általa.”
(1Jn 4,9)

A szeretet TÜRELMESES

A médiában (rádió, tv, internet) szereplő reklámok jelentős része számol az-
zal, hogy az emberek türelmetlenek. A lehető legtöbb mindent most akarunk,
a lehető legkevesebb ráfordítással. A várakozás manapság nem számít pozitív
tartalmú szónak. Valójában türelmetlen társadalomban élünk, és ez elégedet-
lenséghez vezet. Mivel szinte lehetetlen, hogy mindent megkapjunk, elérjünk,
megszerezzünk, azt vesszük észre, hogy boldogtalanokká válunk, és már annak
sem tudunk örülni, amink van. Istennek fáj minket így látnia.

Sok fiatalban felmerül: miért várjak még a szexszel? Érdemes-e szűznek ma-
radni a házasságig? Tizenévesen a csoport nyomása óriási, kutatások mutatják,
hogy a baráti köröd hatása sokkal meghatározóbb, mint a szülők vagy tanárok
befolyása. Tinédzserként ott vannak ezen felül a testedben dülő hormonok. Jo-
gos kérdés: miért legyek én türelmes?

TE MIT GONDOLSZ?

„Mért legyek én tisztességes? Kiterítenek úgyis!/Mért ne legyek tisztességes!
Kiterítenek úgyis.” – írta József Attila 1936-ban a *Két hexameter* című rövid, de
rendkívül velős művében. Tényleg mindegy lenne...?

Nagy a tét! Gondold át, mit nyerhetsz és mit veszíthetsz! A „kipróbálás” mí-
tosza tapasztalatok szerint sem valóságos! A szexre épített kapcsolat törékeny,
és a válások túlnyomó része nem emiatt történik. Isten tanácsa felénk egyértel-
műen a türelem és várakozás. Ő a Teremtőnk, így ő tudja a legjobban, mi jó az
embernek. A szüzességed érték, amit nem elveszíteni kell, hanem megajándé-
kozni vele házastársad. Aki bölcs, követi az útmutatást, és nyerni fog. A szeretet
tud várni.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el az 1Móz 29. fejezetében Jákob történetét!

Jákob hosszú éveket várt szeretett feleségére, Ráhelre, és dolgozott érte a
nagybátyjának, Lábánnak. Nagybátyja ugyanazt tette Jákobbal, mint ő korábban
bátyjával, Ézsauval: becsapta. Először nagyobbik lányát, Leát adta hozzá.

*„Jákob Ráhelét szerette meg, ezért ezt mondta: Szolgállok neked hét esztendeig a
kisebbik leányodért, Ráhelért. Lábán azt felelte: Jobb, ha hozzád adom, mint ha
más emberhez adnám. Maradj nálam! Így szolgált Jákob hét esztendeig Ráhelért,
de ez csak néhány napnak tűnt neki, annyira szerette őt.” (1Móz 29, 18–20)*

Jákob Ráchel iránti szerelme hiteles példa előttünk. Még akkor is türelmes
és kitarító volt, amikor becsapták és másik nőt adtak hozzá feleségül. Várt még
további hét évet – összesen tizennégyet! Szerinted megérte? Lehet ilyen erős
a szerelem?

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Keress ki és olvasd el az *Énekek 8,6–7.* verseket, melyek a szerelem erejéről szólnak!

A késleltetett vágybeteljesülés elve

Gondolj bele: a legtöbb ember nehezen tud lemondani valamiről – rövid távon, hogy megnyerjen valami sokkal értékesebbet – hosszú távon. A késleltetett vágybeteljesülés elve pont azt jelenti, hogy képesek vagyunk a jelenben nemet mondani az ösztönnek egy jövőbeli cél érdekében. Ez a siker egyik legfontosabb összetevője.

TEDD MEG!

Keress rá a YouTube-on a négy éveseken végzett „pillecukorteszt”-re, melyet Walter Mischel pszichológus indította el az 1960-as években az amerikai Stanford Egyetemen.

Kulcsszó: „Marshmallowexperiment”.

Jó szórakozást!

A türelem, önfegyelem, várakozás, önkontroll tehát nem csak a keresztények szerinti értékek! Szerinted egy profi sportolót, világhírű művészt mennyire kell jellemezniük ezeknek a tulajdonságoknak? Te miben tudnád hasznukat venni?

TUDDAD?

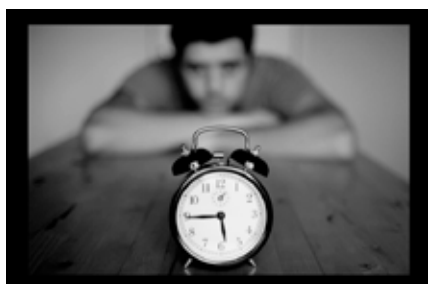
Az óvszerhasználat számottevően csökkenti ugyan a nem kívánt terhességek lehetőségét és a szexuális úton terjedő fertőzéseket, de *egyikkel szemben sem nyújt 100%-os védelmet!!! Ilyen csak egyetlen esetben létezik: két nem fertőzött személy kölcsönösen hűséges kapcsolata esetén...* Ezt régen úgy hívták, hogy házasság. Rajtad is múlik, hogy neked is ezt jelenthesse.

Miközben Magyarország népessége csökken, hazánkban még mindig magas az abortuszok száma európai viszonylatban vizsgálva, minden harmadik élve születésre jut egy terhességmegszakítás, míg az európai átlag ötből egy! Családpolitikai eszközökkel – például állami támogatással – lehet segíteni a kívánt gyermekek világra jöttét, prevencióval – akár a hit- és erkölcsstanórák keretében – pedig megelőzni a nem kívánt terhességeket. Sok megbánás oka a türelem hiánya. Aki türelmes, az kevesebb meggondolatlan dolgot tesz. A szeretet türelmes, mert vigyáz a másokra.

TE MIT GONDOLSZ?

- Milyen embernek ismernek? Türelmes vagy, vagy éppen az ellenkezője?
- Miben nyilvánul ez meg?
- Neked milyen érzés, ha mások elkésnek a veled megbeszélte találkozójukról, és várnod kell? Volt, hogy rád vártak?
- Miért van óriási erő a türelemben, kitartásban? Szerinted? Mit gondolsz erről?

A szeretet JÓSÁGOS

Mi az, hogy jó?

A jó elég tág fogalom ahhoz, semhogya pontos definíciót adhassunk róla. Fontos szempont, hogy vajon milyen mérce szerint számít valami jónak. Például a hazai iskolai oktatásban a 4-es jegy már jónak számít, de ez a skála egészen más a világ különböző részein. A múlt század eleji magyar iskolákban is éppen fordítva, a még éppen megfelelt kategóriáját jelentette. Az is kérdés, beszélhetünk-e abszolút értelemben jóról, vagy a fogalom viszonylagos, és csak összehasonlítás nyomán nyer értelmet? A hármas nyilván *jobb* jegy, mint a kettes, de azért általánosságban nem mondanánk jónak. Mégis lehet, hogy valakinek *jó*. Képzeld el azt a diákot, aki korábban a középiskolában jó tanuló volt, az egyetemre beke-
rülve mégis küzd a kettesért. Mondhatja azt nagy nehezen átmenve a vizsgán, hogy a kettes az „jó”?

Ki számít jónak?

Mi az a mérce, ami valós képet mutat? Egyszer Jézushoz odament egy fiatal ember, akit a Biblia gazdag ifjúnak nevez. Egy érdekes párbeszéd kezdődött, amiről beszámol az összes szinoptikus evangélium.

MIT JELENT?

Szinoptikus

A görög szó „hasznos”, „együtt látót” jelent. Szinoptikus evangéliumnak számít Máté, Márk és Lukács evangéliuma.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Keresd ki és olvasd el a gazdag ifjú történetét összehasonlítva mindhárom helyet: Mt 19,16–26; Mk 10,28–31; Lk 18,18–27! Mennyire találod szimpatikusnak ezt az ifjút? Te mennyire szeretnél jó lenni?

„Akkor egy előkelő ember megkérdezte tőle: »Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?« Jézus ezt válaszolta neki: »Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, egyedül csak az Isten.«» (Lk 18,18–19)

Mihez képest jó?

Ezt az embert érdekelte, hogy az kerülhet a mennybe. Volt egy elképzelése, mely szerint Isten jó, „én is jó vagyok”, a jók egy helyen lesznek, vagyis „a mennybe kerülök”. Jézus gyorsan tisztázza, hogy más a mérce, csak Isten jó. A világban az emberek természetes módon összehasonlítják magukat egymással, és kialakul, hogy vannak *jobbak* meg rosszabbak. Ebben az értelemben, ha a *jó* relatív, akkor lehetséges, hogy valaki, aki amellel, hogy bevallja, hogy tökéletlen, mégis azt gondolja, hogy ő elég *jó*, mert nem annyira rossz, mint mások. Valójában mindig tudunk találni olyanokat, akiknél „jobbak” lehetünk.

Jézus önvizsgálatra segíti az embert azzal, hogy megmutatja, hogy téves út magunkból kiindulni. A mérce a tökéletes Isten. Hozzá képest még a „legjobb” ember is szerencsétlen bűnös. A gazdag ifjú, elmondása szerint, fiatalokora óta megtartotta a törvényt. Ez a tízparancsolatot jelenti, amit az Ószövetségben olvashatunk. Jézus is ezt állította mérceként, azonban, a hegyi beszédben adott magyarázatával emberek által teljesíthetetlen magasságba emeli a mérceket. Sokan mondhatnák, hogy jók, mert még nem öltek embert! De ki tudna azzal büszkélkedni, hogy még soha nem haragudott senkire? Vannak erkölcsös, tisztességes emberek, akik nem törtek még házasságot. De ki mondhatná, hogy még soha nem tekintett kívánsággal másra? Folytatódik a sor; ki az, aki soha nem lopott – nemcsak a boltból, hanem más idejéből, figyelméből... sem –, igaz módon tanúskodott, vagyis mindig igazat mondott, nem okozott soha kárt – nemcsak fizikailag, de érzelmileg, lelkileg sem – a másoknak, és minden időben megadta a kellő tiszteletet szüleinek.

Nem kisebb a jó szintje, mint a tökéletesség; az elvárás nem más, mint Isten jósága életünk minden pillanatában. Ha értjük, hogy Jézus hova helyezi a mérceket, akkor a tanítványokkal együtt mi is csodálkozhatunk:

„Akik pedig ezt hallották, megkérdezték: »Akkor ki üdvözülhet?» Ő így felelt: »Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges.«” (Lk 18,26)

A gazdag ifjú vagyona akadályt jelentett neki abban, hogy Istent mindennél fontosabbnak és értékesebbnek tartsa.

TE MIT GONDOLSZ?

Számodra mi lehet ilyen elválasztó dolog? Ezek fényében szükséged van-e Istenre?

TUDDAD?

Az **evangélium** görög eredetű szó, melynek jelentése jó hír vagy örömhír. A médiában sajnos főleg rossz híreket hallunk, azoknak van „hírértékük”. Mitől jó egy hír? Ha például egy nagy problémára egy nagy megoldást kínál. Mindenki értesülne róla, ha feltalálnák a rák ellenszerét. A Biblia szerint az emberrel az a fő probléma, hogy nem jó, vagyis bűnös.

Az evangélium az a jó hír, mely szerint a jó Isten, aki csak jókkal van együtt, mégis közösségre hívja az embert. Ez Jézus Krisztus miatt lehetséges, aki Isten Fia, vagyis jó. Ő átvette bűnösségünket, és nekünk adta jóságát. Azért volt szükség erre a cserére, mert Isten igazságos, és nem nézheti el „csak úgy” a rosszat.

Az **igazság** azt jelenti, hogy azt kapom, amit megérdemlek. A **kegyelem** azt jelenti, hogy azt kapom, amit nem érdemlek meg. Az **irgalom** azt jelenti, hogy nem azt kapom, amit megérdemelnék. Mindez hit által lehet a miénk.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

A kegyelem „kódja” a Bibliában a Jn 3,16, ami az egyik legismertebb igevers.

Keresd ki és olvasd el!

TE MIT GONDOLSZ?

- Te kit mondanál *jó* embernek? Ki jut eszedbe a „jóságos” szó hallatán?
- Szerinted van abszolút jó? Mit gondolsz, hogyan lehetséges elérni a teljességet?
- Szerinted mi alapján és hogyan lehetséges a mennybe jutni?

A szeretet NEM IRIGYKEDIK

Alul maradva egy összehasonlításban...

Irigységet legtöbbször akkor érzünk, amikor összehasonlítjuk magunkat másokkal, és alul maradunk. Mondják, hogy az önző ember csak magával törődik, az irigy „mással is”. Lehet, hogy fájó, amikor másvalaki több, jobb, szebb, erősebb, tehetségesebb nálunk személyében vagy birtokolt javaiban. Az irigység mégis olyan negatív, önmagába visszaforduló érzelem, amely „tulajdonosát” pusztítja legjobban. Aki érzi, arra a legkárosabb!

A közmondás szerint a szomszéd rétje mindig zöldebb. Hozzátehetjük: de lehet, hogy csak mű(fű)! Amíg mások életével vagyunk elfoglalva, nincs időnk a saját helyzetünkön javítani. Ne feledd, amikor irigylünk valakit, általában nem az egész életét irigyeljük, csak annak néhány vonzó részletét. Ijesztő lenne az egész életét elcserélni a miénkkel. Az irigység a Biblia szerint bűn.

Vigyázz, veszélyes!

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el a következő részeket az *irigység* témakörében: Mt 7,21–23; 1Kor 13,3; Gal 5,19–26; 1Tim 6,3–8; Jak 4,1–3.

Figyeld meg, mivel van kontrasztba állítva!

„Madarak a fejünk felett...”

Dávid király élete sok tekintetben példa előttünk. Teljes szívvel követte Istent, mégis voltak az életében bukások. Az irigység bűne nála is előfordult. Egy ártatlannak tűnő kívánsággal indult az eset (2Sám 16,15–23), majd hazugság, házasságtörés, végül gyilkosság lett belőle.

„Egyszer estefelé, amikor Dávid fölkelt a fekhelyéről, és a királyi palota tetején sétált, meglátott a tetőről egy asszonyt, aki éppen fürdött. Az asszony igen szép volt.” (2Sám 11,2)

TUJTAD?

Luther Márton mondta, hogy azt nem kerülhetjük el, hogy madarak repüljenek el a fejünk felett, de azt már megakadályozhatjuk, hogy fészket rakjanak a hajunkban!

Erkölcstelenségek láncolata

Dávid király megkívánta más asszonyát, és hatalmánál fogva könnyedén magáévá tudta tenni. A nő teherbe esett. A király egy módot látott az eset eltusolására, a férj kiiktatására. Nátán prófétán keresztül Isten szembesítette bűnével. Dávid ekkor bűnbánatot gyakorolt és kegyelmet is kapott.

A következmények láncolata azonban ezzel még nem ér véget... Gyermeük halála, illetve fia, Amnón és Támár esete (2Sám 13) is elrettentő példa az irigy kívánság pusztító erejére!

„Amnón annyira gyöttrődött húgáért, Támárért, hogy belebetegedett, mert a leány szűz volt, és Amnón lehetetlennek látta, hogy valamit tehessen vele.” (2Sám 13,2)

Szörnyű és súlyos bűnök következnek, megerőszakolás, gyűlölet, testvérgyilkosság, melyeknek gyász, száműzetés, később lázadás lesz a következménye. Szomorú, de tanulságos, ahogy Amnón lemásolja apja, Dávid módszereit, amikor meg akar szerezni egy nőt. Abszolón, Dávid másik fia ugyanazt teszi (2Sám 16,15–23) apja feleségeivel, amit korábban Dávid tett Betsabéval, Úriás feleségével! A rossz példa hatással van a következő generációkra is.

De Istennek hála, a jó példa is...

Emlékezz vissza a tizedik parancsolatra! Ez tulajdonképpen az irigység tiltása:

„Ne kívánd felebarátod házát! Ne kívánd felebarátod feleségét, se szolgáját, se szolgálóját, se ökrét, se szamarát, és semmit, ami a felebarátodé!” (2Móz 20,17)

Az irigység szinonimája a féltékenység, melyek így érzelmi „testvérek”. Ahogy ezek mások ellen irányulnak, rombolják az emberi kapcsolatokat, és bennünk is súlyos károkat okoznak. Ha kialakul az elégedetlenség, önsajnálát, azt vesszük észre, hogy „ellopták” az örömünket.

Ugyanakkor az egészséges versenyre ösztönző érzés, amely magunkra irányul, készíthet a jóra!

TUDDAD?

Mindenki egyedi, megismételhetetlen, tehát a másikkal összehasonlíthatatlan! Isten különlegesnek teremtett meg téged! Statisztikailag minden 1000 ember közül 6 – vagyis 3 ikerpár – egypetéjű iker, de még ők is – kívül, belül – különböznek. Még az egypetéjű ikrek sem „klónok”, DNS-állományukban is található eltérések. Belőled is csak egyetlen egy van a földgolyón. Hidd el, értelmetlen és butaság is más életére vágnod a sajátod helyett!

TE MIT GONDOLSZ?

- Más boldogsága inkább örömet kelt benned, vagy irigységet, féltékenységet?
- Tudsz elégedett lenni azzal, amid van? Ez lehet a szeretet jele?
- Mi az, ahol abba kellene hagynom az irigykedést, és ahol törekedhetnék a fejlődésre?

A szeretet NEM KÉRKEDIK

Ebben a leckében a dicsekvés negatív hatásairól és ennek ellentétéről lesz szó. Az a kultúra, amelyben élünk, sokszor kifordult módon gyakorol, példának állít, értékek tart olyan viselkedésformákat, amelyeket a Biblia egyértelműen rossznak mond.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el az 1Sám 17-et!

Manapság a szerénység, szolidság, alázat helyett a magamutogatás, kérkedés, dicsekvés jellemez sokakat. Nagy különbség van öltözködésben, beszédben, pénzköltési szokásokban, a kapcsolatokhoz és tárgyakhoz való hozzáállásban akár nagyszüleink vagy szüleink generációja és a miénk között!

A dicsekvő, kérkedő szinonimái a hiú, fontoskodó, pöffeszkedő, felvágó, hengegő. Te ismersz ilyen embert? Az igazi szeretet nem magára irányítja a figyelmet, hanem kész alázatosan a másikat különbnek tartani. Ismersz ilyen embert?

Az egyik legismertebb ószövetségi történet

Mesébe illő, ahogy Dávid és Góliát történetében a gyengébb fél arat győzelmet. Mégis igazi történetről van szó, ahol nemcsak Izrael és a filiszteusok, nemcsak a fiatal, gyenge fiú és az erős, tapasztalt harcos küzdelmét láthatjuk, hanem legnagyobb tanulságként az alázat győzelmét a kérkedés felett.

Góliát dicsekvő módon keltett félelmet:

„Ezt is mondta a filiszteus: Én itt most kigúnyolom Izrael csatasorait. Állítsatok szembe velem valakit, hogy megvívjunk egymással! Amikor meghallotta Saul és egész Izrael a filiszteusnak ezt a beszédét, megrettentek, és igen féltek.” (1Sám 17,10–11)

Saját magában bízva állt ki, hatalmas erejétől remélte a győzelmet. Dávid ezzel szemben alázatosan Istenben bíz. Mikor kiálltak egymással szemben párbajra, Góliát megvetően lenézte ellenfelét. Biztos volt a sikerében, de hamarosan kiderült, hogy nem mindig a papírforma érvényesül.

„Dávid így felelt a filiszteusnak: Te karddal, lándzsával és dárdával jössz ellenem, de én a seregek Urának, Izrael csapatai Istenének a nevében megyek ellened, akit te kicsűfoltál. Még ma kezembe ad az Úr, leváglok és a fejedet veszem, a filiszteusok seregének a hulláit pedig még ma az égi madaraknak és a mezei vadaknak adom. És megtudja mindenki a földön, hogy van Isten Izraelben. És megtudja az egész egybegyűlt sokaság, hogy nem karddal és lándzsával szabadít meg az Úr. Mert az Úr kezében van a háború, és ő ad a kezünkbe benneteket.” (1Sám 17,45–47)

Dávid szerette Istent és szerette a népét. Bántotta, hogy egy idegen kevély, dicsekvő módon gúnyolódik velük. Hét fiútestvére közt a legkisebbként Dávidnak volt ideje alázatot tanulni. Istenfélő emberként tudta, kibeen bízson. Az Úr megjutalmazta ezért és győzelmet adott neki.

Nagy igazság, hogy aki felmagasztalja magát, megaláztatik, és aki megalázza magát, felmagasztaltatik. Van, hogy fordítva működnek a dolgok, az utolsók-ból lesznek az elsők, és elsőkből utolsók. A keleti ember különösen vigyáz arra, hogy elkerülje ezt a szégyent. Erről szól a főhelyek válogatása című példázat (Lk 14,7–11),

Te már átéltél ilyen helyzetet vagy az ellenkezőjét?

Filiszteus harcos Kr. e. 1000-ból

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el a Krisztus-himnuszt (Fil 2), és figyeld meg benne Jézus Krisztus alázatát! Mit tanít ez neked magadra nézve?

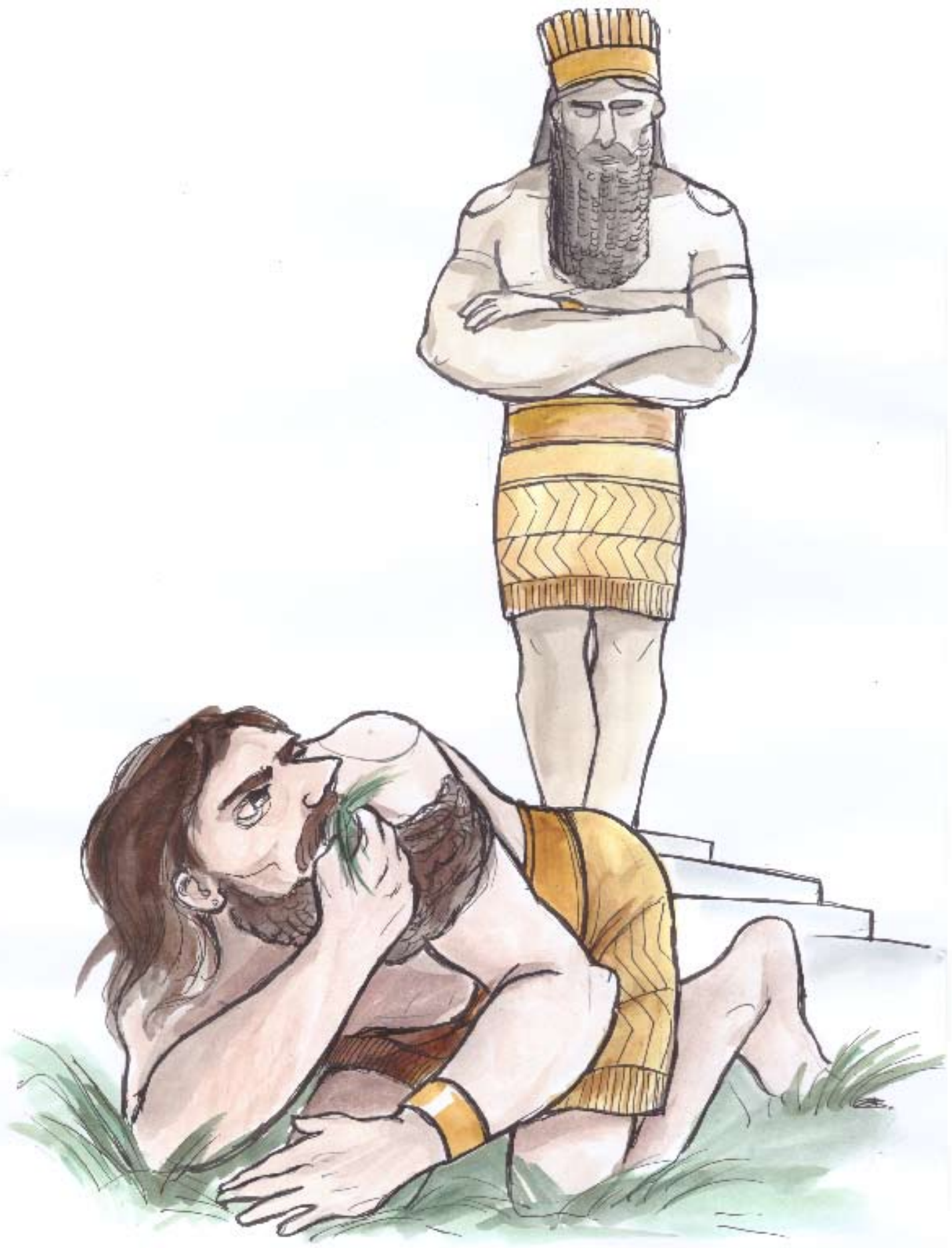
„Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartsátok egymást magatoknál; és senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is. Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt...” (Fil 2,3–5)

Ne feledjük, a kérkedés, kevélység, dicsekvés sokszor alaptalan! A kártyajátékokból ismert blöff célja a színlelés, félrevezetés, megtévesztés azzal a nagyoló, kérkedő, dicsekvő taktikával, melyet sokan játszanak a valóságban is! A lapok felfedése után sokszor kiderül, hogy csak ugratás volt. Az igazi szeretet ennek pont a fordítottja, még ha lenne is rá oka, akkor sem dicsekszik önmagával. Az ilyen emberre azt is mondják, hogy magas az érzelmi intelligenciája, az EQ-ja.

TE MIT GONDOLSZ?

- Milyen érzés, amikor valaki veled szemben dicsekvő, kevély módon viselkedik?
- Beszélgetsetek az érzelmi intelligenciáról! Nézzetek utána, mit jelent!
- Miért van nagy erő az alázatban?

A szeretet NEM FUVALKODIK FEL

Ebben a leckében a büszkeség és a gőg káros hatásaival foglalkozunk. Ezek a tulajdonságok főleg olyan embereket jellemeznek, akik elértek valamit az életben. De megfigyelhető olyanoknál is, akik igazán rászorulnának mások segítségére, de büszkeségük miatt nem akarnak senki lekötözöttjei lenni. Az ember alapvetően szeret saját erőből boldogulni. Amikor valaki elérkezik a határaiig, és a büszkeséget felváltja az alázat, út nyílik a kegyelem számára.

TE MIT GONDOLSZ?

Olvasd el a Jak 4,6-ot! Gondolkozz el rajta! Te éltél már át ilyen élethelyzeteket?

A büszkeség, a gőg azért is veszélyes, mert falakat épít, és elzár másoktól. Embertől és Istentől egyaránt. A felfuvalkodás (5. lecke) és a kérkedés (4. lecke) rokon fogalmak, így a rájuk adott megoldás: az alázat is közös.

A történelemtanulmányokból ismert Nebukadneccar (vagy Nabukodonozor) király megjelenik a Biblia lapjain is.

TUJTAD?

Emlékezz vissza, mit tanultatok 9. osztályban az ókori Kelet egyik nagy birodalom-alapítójáról, Nabukodonozorról! Keresd meg a történelmi atlaszban az Újbabiloni Birodalmat! Milyen közismert zenemű őrzi ennek az uralkodónak a nevét?

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el Dániel könyvének 3. és 4. fejezetét!

Ő volt az, aki Dánielt és társait az égő, tüzes kemencébe vettette, de megmenekültek. Később Isten az oroszlánok verméből is kimenti Dánielt.

Nabukodonozor babiloni király büszke és gőgös volt. Magának tulajdonította a hatalmat, sikert, eredményeket, és nem Istennek adott dicsőséget. Hálátlan-ságáért súlyos következményeket kellett elviselnie.

A király álmod látott, amit Dániel megfejtett, és figyelmezteti, hogy jön Isten ítélete, ha nem tér meg. Azt olvassuk:

„Tizenkét hónap múlva, amikor királyi palotája tetején sétált Babilonban, így szólt a király: Ez az a nagy Babilon, amelyet én építettem királyi székhelyé hatalmam teljében, fenségem dicsőítésére!” (Dán 4,26–27)

Rögtön szólt a büszke királyhoz Isten a mennyből, és elvette hatalmát, sőt még emberszámba sem vették.

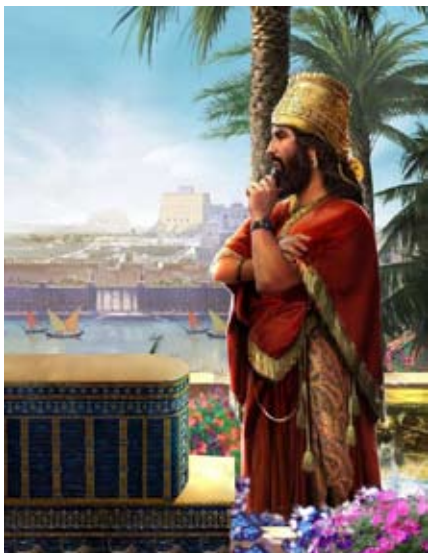
„Azon nyomban beteljesedett ez a beszéd Nebukadneccaron. Száműzték az emberek közül, füvet evett, mint az ökrök, és az ég harmatja áztatta testét, míg olyan hosszúra nem nőtt a szőre, mint a sasnak a tolla, és olyan karmai nem lettek, mint a madaraknak.” (Dán 4,30)

Babilon romjainak feltárása során előkerült agyagtégla Nabukodonozor királynak, mint építetőnek a nevének feltüntetésével. (Metropolitan Museum, New York)

Az Istár-kapu, Babilon egyik városkapuja, mely Nabukodonozor babiloni király uralkodása idején – Kr. e. 605–562 – épült fel. (Berlini Pergamon Múzeum)

II. Nabú-kudurri-uszur az Újbabiloni Birodalom legismertebb királya volt. A Biblia ószövetségi könyveiben Nebukadnecár, Nabukodonozor néven szerepel

A történet „happy end”, mert amikor Nabukodonozor ebben a szerencsétlen állapotában föltekintett az égre, és dicsőítette Istent, visszatért az értelme, és a hatalmát is visszakapta. Ezek után már tudta, Kit illet a hála mindenért. Ki is mondja a tanulságot:

„Most azért én, Nebukadneccar, dicsérem, magasztalom és dicsőítem a mennyei Királyt, mert minden tette helyes, eljárása igazságos, és meg tudja alázni azokat, akik kevélyen élnek.” (Dán 4,34)

A bűnnek ugyanakkor vannak következményei. Ahogy Dávid és fia, Absolon esetében, most Nebukadneccar és fia, Belsőccar esetében is ismétlődnek a dolgok.

Belsőccar egyszer nagy lakomát rendezett (Dán 5). Hirtelen egy ujj írni kezdett a palota falára.

TUJTAD?

Az Újszövetségben – Jn 8 – van egy történet, mikor Jézus lehajolva a porba ír az ujjával. Szerinted mit szimbolizálhatott ez a cselekedet, és milyen hasonlóságot tudnál találni a két történet (ez és Dániel) között?

Dániel megfejtette az üzenetet: Isten megítélte a királyt, mert nem tanult apja példájából, akinek

„amikor szíve fölfuvalkodott, és gögösen megkeményedett, letaszították királyi trónjáról, és méltóságát elvették tőle.” (Dán 5,20)

Belsőccart megölték még azon az éjszakán, mert ahogy Dániel mondta Isten szavát:

„nem aláztad meg magadat, bár mindezt tudtad. A menny Ura fölé helyezted magad...” (Dán 5,22–23a)

A felfuvalkodott ember gyakran elbizakodott. Ez azt jelenti, hogy túlságosan bízik valamiben vagy valakiben. A Biblia szerint, ha valaki nem Istenben bízik, az bűnben él, mert a prioritási sorrendjének elején nem az áll, akinek az a hely fenn van tartva. Akiben bízom, az lesz a legfontosabb számomra.

A Biblia szerint lehet dicsekedni, de csak azzal, hogy ismerjük Istent.

„Aki dicsekedni akar, azzal dicsekedjék, hogy érti és tudja rólam, hogy én vagyok az Úr...” (Jer 9,23a)

Ami még jobb, ha mástól kapunk dicséretet:

„Ne dicsekedj a holnapi nappal, mert nem tudod, mit hoz az a nap! Más dicsérjen téged, ne a te szájad, az idegen, és ne a te ajkad!” (Péld 27,2)

Mit kezdjünk az önbizalom fogalmával? Az egészséges önbizalom fontos az életben. Pál apostol ars poeticája az 1Kor 15,10-ből: *„Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok...”*

TE MIT GONDOLSZ?

- Miért káros a büszkeség és a felfuvalkodottság?
- Milyen a helyes önbizalom? Szerinted hogyan függ össze az önismerettel?
- Hogyan lehet a gyakorlatban megélni az alázatot? Képzeld el mindennapi szituációkat!

A szeretet NEM VISELKEDIK BÁNTÓAN

Sajnos az ember képes megbántani a másikat, fizikailag és szóban egyaránt. Ebben a leckében az agresszió különböző megnyilvánulási formáit és az ezekre adható válaszokat vizsgáljuk meg.

TE MIT GONDOLSZ?

Melyek az általad ismert/hallott/megtapasztalt legmegindítóbb történetek e témával kapcsolatban?

Az Apostolok cselekedeteiről írott könyv teli van izgalmas történetekkel Jézus első tanítványai és a keresztény egyház születésének idejéből. Az első századi római hatalom erőszakkal és elnyomással viseltetett az új, terjedő hit iránt. Ez mégsem fojtotta el az ébredő világmozgalmat, hanem inkább „olaj volt a tűzre”.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvassátok el az ApCsel 16,11–40-ben a Pállal és az apostolokkal Filippiben történt eseményeket. Figyeljük meg, mi volt a titka a főszereplőknek!

Mint láttuk, a városba érkezve felkeresték a helyi hívőket, és bátorították őket. Ezt követően a békés szándékú misszionáriusokat a vezetők a főtérre hurcolták csak azért, mert meggyógyítottak egy fiatal lányt. A hatóság és

„velük együtt a sokaság is rájuk támadt, az előljárók pedig letépték ruhájukat, és megbotoztatták őket. Sok ütést mértek rájuk, majd börtönbe vetették őket, és megparancsolták a börtönőrnek, hogy gondosan őrizze őket. Az pedig, mivel ilyen parancsot kapott, a belső börtönbe vetette őket, és a lábukat kalodába zárta.” (ApCsel 16,22–24)

Mi lenne minderre a természetes, emberi reakció? Biztosan nem az, amit Pálék tettek! Azt írja a Biblia, hogy imádkoztak és énekkel dicsérték Istent a többi fogoly füle hallatára. Mindezt akkor teszik, amikor még nem tudják, hogy csoda fog történni és megszabadulnak. Könnyű nekünk, akik egyben látjuk a történetet. Az agresszióra az agresszió az emberi reakció, ha megbántanak, én is visszaadom.

Ezzel szemben itt azt látjuk, hogy miután Pálék kiszabadulnak, és már lehetőségük lenne a bosszúra, mégis szeretettel viszonyulnak ahhoz a börtönörhöz, aki korábban kalodába zárta őket.

A szeretet himnuszának ide vonatkozó része azt mondja: a „szeretet... nem viselkedik bántóan” (1Kor 13,5). Egyes fordításokban a következőképpen szerepel: „nem cselekszik éktelenül” (Károli) vagy „nem tapintatlan” (SZIT).

Pont erről van szó a filippi börtönőrrel kapcsolatban is, hiszen ijedtében öngyilkos akart lenni. Arra, aki a foglyokat felelőtlenül őrzi, a biztos halál várt. Pálék tapintatosan figyelmeztetik: ne tegyen kárt magában, mert nem szöktek meg – bár megtehették volna.

MIT JELENT?

Agresszió

Az agresszió vagy bántalmazás fogalomköre sokkal tágabb, mint első hallásra gondolnánk. Olykor a gondoskodás megvonása, az elhanyagolás vagy a lelki támasz hiánya okoz sérülést – főleg fiatal korban. A fizikai bántalmazás széles skálán mozog, kezdve az enyhe dulakodástól egészen a komoly testi sértésig, szexuális zaklatásig. A megfélemlítés, zsarolás, manipuláció, fenyegetés, megszegyenyítés sem kevésbé káros. Lehet, hogy egy bántalmazás testi nyomai hamarabb begyógyulnak, mint lelki sebei, azok a következmények, melyek a sértettben szörnyű emlékként megmaradnak.

Micsoda óriási figyelem, tapintat, empátia és főleg szeretet jellemzi az apostolokat! Tudnunk kell, hogy mindehhez Istentől kaptak erőt. Senki sem képes helyesen szeretni, nemhogy az ellenségeit, de sokszor a családtagjait sem.

A történet vége szépen illusztrálja, hogy a szeretet meglágyítja a legkeményebb szíveket is. Az apostolok hiteles életpéldája által mások is megszabadulhatnak.

A börtönőr korábban, bár fizikailag szabadon, de lelkiileg bezárva, az erőszak börtönében élt. Miután találkozott Isten hiteles követőivel, megváltozott nemcsak a saját, de családja élete is, és betöltötte az öröm. Isten a hűséges követőit – Pált és Szilászt – sem hagyta cserben, és igazolta őket a lakosság előtt. Pál nem erőszakkal, hanem *alázatosan*, de okosan hivatkozik római polgárjogára.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el, mit tanít Jézus az alázatról a Lk 14,7–14 verseiben!

Filippi vezetői, akik korábban ellenségesek voltak, ezek után megszegyenülve, nyilvánosan is bocsánatot kértek tőlük.

TUDDAD?

Az agresszió nemcsak idegenek esetében valósul meg, hanem sokkal gyakoribb ismerősök között! A családon belüli erőszak komoly probléma ma Magyarországon. Sajnos főleg azokat érinti, akik a legvédtelenebbek, leggyengébbek. A legtöbb áldozat nő és gyermek, valamint időskorú személy.

TE MIT GONDOLSZ?

Szerinted miért pont azokat bántjuk (meg) leginkább, akiket a legjobban kellene szeretnünk?

Bármilyen nehéz, a Biblia útmutatása az agresszió esetében a *megbocsátás*! Amellett, hogy rövid távon mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy befejeződjön a bántalmazás, és a bántalmazót szankcionálják, hosszú távon a bántalmazott lelki gyógyulására lesz megoldás a megbocsátás.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

A Miatyánkban (Mt 6,9–13) pont ezt tanuljuk Jézustól. Gondolkozz el a 12. versen a 14. és 15. versek fényében!

TEDD MEG!

Hidd el, ha bármilyen módon megbántottak, a megbocsátás neked fontos első-sorban!

TE MIT GONDOLSZ?

- A bántásra mindig bántással kell válaszolni, vagy van más út?
- Mi az a „szemet szemért, fogat fogért” elv, és mit mond erről Jézus (Mt 5,38–39)?
- Mit mond Jézus az ellenségeinkhez való viszonyunkról (Mt 5,43–46)?
- Miért óriási erő a megbocsátás? Milyen reakciót tud kiváltani?

A szeretet NEM KERESI A MAGA HASZNÁT

Milyen ember az, aki nem keresi a maga hasznát? Az előzékeny, udvarias, önfeláldozó jelzők sokak fülében nem csengenek olyan vonzóan. Hajlamosak egy kalap alá venni a „tutyimutyi”, gyámoltalan, lúzer megbélyegzésekkel. Sikerorientált világunkban sokszor az tud érvényesülni, aki könnyököl és igenis hasznosuló. A „cél szentesíti az eszközt” gondolkodásban és viselkedésben azonban az a káros, hogy könnyen megrontja a kapcsolatokat. Az önzés igen komoly probléma, valószínűleg a párkapcsolatok egyik első számú tönkrevője, a válások alapvető oka. Ez a fejezet a hasznosítás és önzés témakörét járja körül, és próbál alternatív megoldást felmutatni.

A 127. zsoltár tanítása

Most egy rövid, tömör zsoltárt nézzünk meg példaként a témában. A 127. zsoltár egy zarándokének. Érdemes figyelni a költeményre, különösen azért, mert a Biblia Salamont jelöli meg szerzőjének, akiről tudjuk, hogy a bölcsességéről volt híres.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el figyelmesen a 127. zsoltárt!

TUJTAD?

A 120–134. zsoltárok az úgynevezett „zarándokének” vagy grádicsok=lépcsők énekei. Ez a megnevezés a templomhoz vezető feljáróra utal. A nagy ünnepek alkalmával, amikor mindenfelől elzarándokoltak az emberek Jeruzsálembé, ezeket énekelték, ráhangolva szívüket az Isten jelenlétébe való megérkezésre. Keresd meg őket, és válaszold ki, neked melyik tetszik a legjobban!

Honnan eredt Salamon bölcsessége? A választ megtalálod az 1Kir 3,1–15-ben, majd láthatsz rá egy nem mindennapi példát az 1Kir 3,16–28-ban.

Két fontos tanulságot is levonhatunk. Isten védelmétől és áldásától függ egy társadalom és benne az egyes családok biztonságos és boldog élete, nem pedig az emberi fáradozástól, „ügyeskedéstől”. Sok mindenért fáradozunk, küzdünk, dolgozunk. Számos indoka lehet a miértnek, vannak, akik csak kötelességtudatból teszik meg mindennapi feladataikat, mások szeretik a munkájukat, megint másokat a boldogság keresése és álmaik motiválnak.

A jeruzsálemi Templom-hegy déli lépcsői

TE MIT GONDOLSZ?

Te miért kelsz fel minden reggel? Mi hajt, mi a célod?

TUJTAD?

A Prédikátor könyvének egyik központi témája a „hiábavalóság”. Tanulságos elolvasni az 1–3. részt!

Ebben a részben kihangsúlyozza Isten igéje, hogy végeredményben „hiába” történik az energiabefektetés, ha az Úr nincs belevonva a folyamatba.

„De akit az Úr szeret, annak álmában is ad eleget.” (Zsolt 127,2b)

Így hangzik tehát a zsoltár kulcsverse (2b), és rögtön látjuk a szeretet erejét. Lehet, hogy rövid vagy hosszú távon az lesz sikeres az életben, aki haszonleső, törtető, mindenben az első, de egyszer fordul a kocka;

„sok elsőből lesz utolsó, és utolsóból első.” (Mk 10,31)

Mindez nem azt jelenti, hogy nem fontos az ambíció, motiváltság, fejlődés, jobbra törekvés. A szeretet, ha ilyen úton is jár, nem önző vagy haszonleső. Nagy művészet és Istentől jövő bölcsesség kell életünkben a helyes arányok megtalálásához és kitűzött céljainkkal való összeegyeztetéséhez.

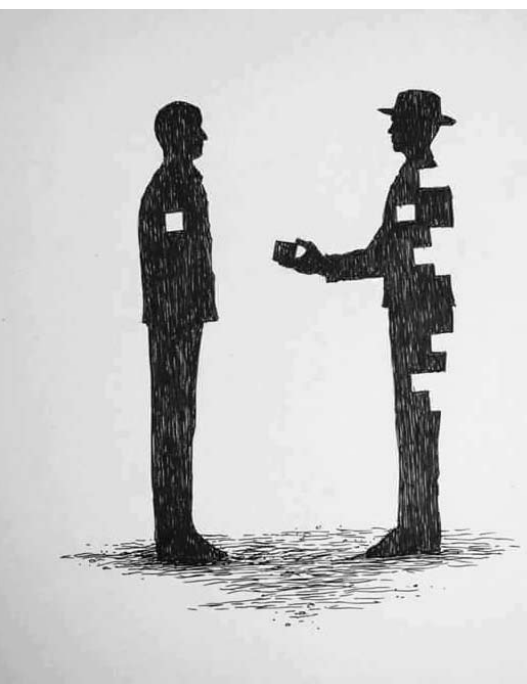

MIT JELET?

Altruizmus

Az egoista viselkedés ellentéte, mely alapesetben áldozatkészséget, nagylelkúséget, önzetlenséget jelent. Az egoista vagy énközpontú személy – mint egy kisbaba – csak önmaga körül forog, az altruista embertípus – mint egy jó szülő – mások vágyait és szükségleteit részesíti előnyben. Ahogy felnövünk, jó esetben természetes módon is elmozdulunk az egoizmus irányából az altruizmus felé. Mindkét szélsőség veszélyes, mert ön- és közveszélyessé tehet. Érdekes módon a pszichológia „rejtett önzés”-ként is megfogalmazza az altruizmust, amikor „önzetlenségemet” a többiek elvárásának való megfelelés érzése jutalmazza. Ezt használhatom büntudatcsökkentésre vagy önmagam kedvezőbb színben láttatására. Ugyanakkor az altruizmus pozitív értelemben az empátiát, segítőkészséget is magában foglalja.

A keresztény szó azt jelenti, hogy Krisztus-követő. Ahhoz, hogy híven követhessük, fontos tudnunk, milyen volt Jézus, mikor a földön járt. Erről szépen beszél a Krisztus-himnusz! Példaként adja elénk, hogy „semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartásatok egymást magatoknál” (Fil 2,3). A „különbnek tartás” vagy ahogy az egyszerű fordítású Biblia fogalmaz: „testvéreiteket részesítsétek előnyben magatokkal szemben”, nagyon hasonlót jelent a gyakorlatban, mint a „nem keresi a maga hasznát” kifejezés. A Biblia egészét figyelembe kell vennünk, amikor bizonyos fontos kérdéseket vizsgálunk.

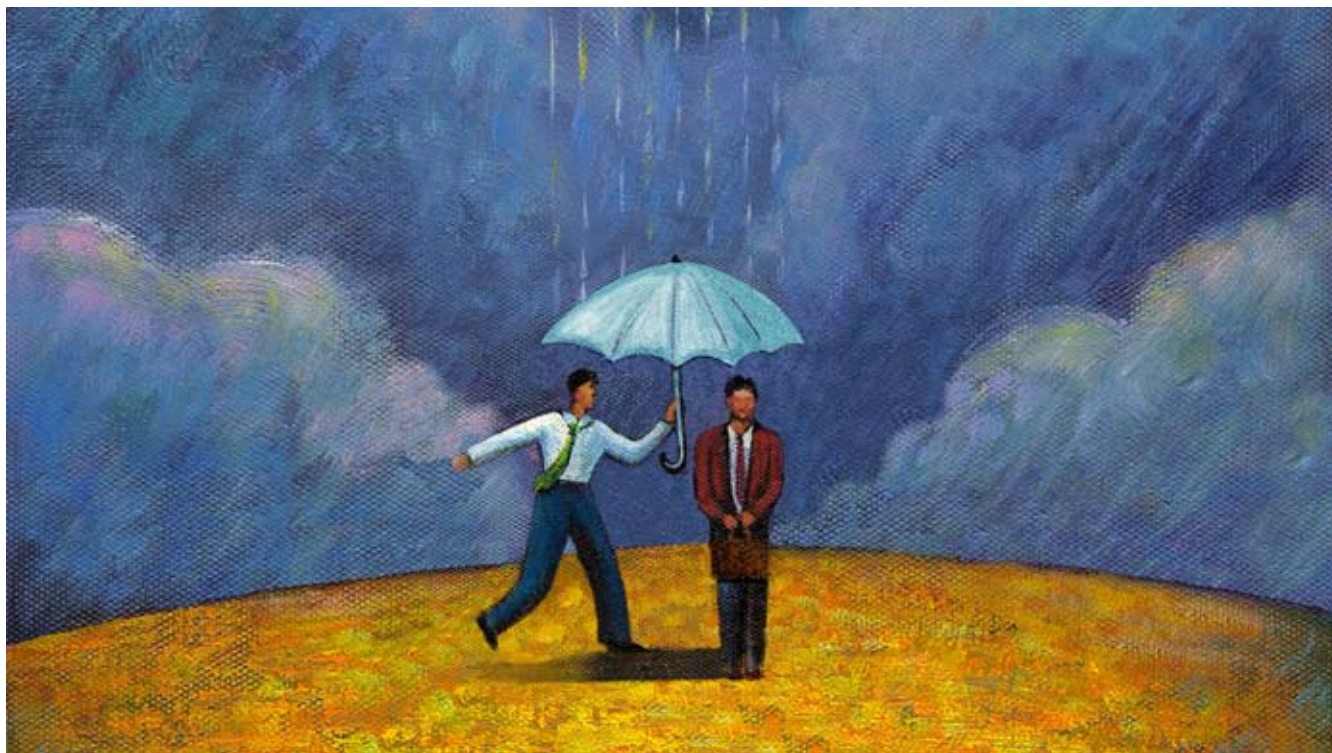

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el a Krisztus-himnusz (Fil 2,1–11), és hasonlítsd össze a szeretet himnuszával (1Kor 13)!

Ellentmondás?

Pál apostol egyik levelében ír arról, hogy „egymás terhét hordozzátok...” (Gal 6,2), majd arról, hogy „mindenki a maga terhét hordozza” (Gal 6,5). Az eredeti (görög) szövegben kétféle típusú teherről van szó: az egyik agyonnyom segítség nélkül – ennek elhordozásában segítenünk kell egymást, a másik olyan, mint a szükséges katonai felszerelés, amit mindenki maga hordoz. Nincs ellentmondás, mindkettő igaz!

Pont úgy, mint a Fil 2,4-ben: „senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is”. Nagyon lényeges ez az „is” szócska, hiszen enélkül könnyen kihasználhatnák a keresztény embert. Nem cél, hogy aki Isten szeretetét szeretné közvetíteni, másokat segítve teljesen kimerüljön, tönkremenjen, elszegényedjen. A keresztény ember sem buta vagy balek. A szerető ember, miközben nem keresi a maga hasznát, természetfeletti módon megtapasztalja Isten gondviselését (nyer-nyer helyzet).

TEDD MEG!

Olvassátok el és beszéljétek meg *Johan-Ludvig Runeberg Paavo gazda* című versét (7. függelék – 145. oldal)!

TE MIT GONDOLSZ?

- Szerinted az önző, haszonleső emberek általában boldogok?
- Milyen károkat okoz az önzőség a te környezetemben?
- Szerinted lehet sikeres a keresztény ember?
- Ismersz olyanokat, akik nagylelkűek, mégis sikeresek?
- Beszéljétek meg, az önzés kérdését a rövid távú és hosszú távú hatásait tekintve.
- Milyen távlatban gondolkodik a szeretet?

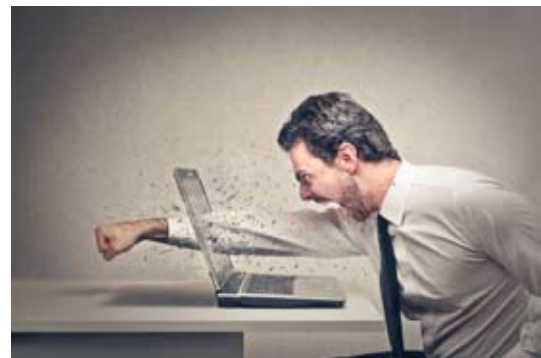

A szeretet NEM GERJED HARAGRA

A harag kezelése mindannyiunknak komoly kihívás. Vannak nyugodtabb és lobbanékonyabb típusú emberek, de mindenkivel előfordul, hogy frusztráció hatására – befelé vagy kifelé – „robban”. Szükségszerűen ki kell-e öntenem az érzelmeimet a kívülállókra, vagy ha nem ezt teszem, akkor önmagamot romboljam vele belül? Mi a megoldás a haragra? Ilyen és ezekhez hasonló kérdésekkel foglalkozunk ebben a fejezetben.

A Biblia első lapjain megismertük a világ és az emberiség eredetét. Az édenkertben Isten mindent jónak teremtett, de az ember a bűneset nyomán eltávolodott alkotójától. Nemcsak Istennel romlott meg a kapcsolata, de a másik emberrel, önmagával és a teremtett világgal is. Az ember haragja olyan alapvető, negatív érzelem lett, mely már az első emberpár gyermekei között is kifejtette pusztító hatását. Káin és Ábel története az első, de máig aktuális, szomorú példa erre.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el a testvérgyilkosság történetét az 1Móz 4-ben!

Káin földművelő, Ábel állattenyésztő ember lett. Habár természetükben, fizikai adottságaikban is mások voltak, szüleik – Ádám és Éva – minden bizonynyal ugyanúgy szerethették őket. Ezt nem tudjuk pontosan, mint ahogy azt sem, miért tekintett kedvesen Isten Ábel áldozatára, Káinéra viszont nem. (Bár egy újszövetségi utalás sejtetni enged, hogy a külsőségekben talán azonos tettek mögött egész más mozgatórugók lehettek a szívek mélyén.)

Olykor hibáznak a szülők, mikor „kedvencet” választanak. Ez történt Ézsau és Jákob szülei esetében. Ennek a másik fiú testvérpárnak a viszonya sem volt felhőtlen. Hasonlítsd össze Káin és Ábel, valamint Ézsau és Jákob történetét az 1Móz 25,19–34 alapján!

Isten és Káin párbeszédéből ugyanakkor kiderül pár fontos részlet a haragot illetően:

„Ekkor azt kérdezte Káintól az Úr: Miért gerjedtél haragra, és miért horgasztod le a fejed? Hiszen ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz. Ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád vágyódik, de te uralkodjál rajta!” (1Móz 4,6–7)

TUJTAD?

Magyar nyelvünk hűen és nagyon érzékletesen képes kifejezni a kezeletlen HARAG elmérgesedését és végkifejletét. A rendezetlen, tartós, napról napra ismétlődő harag a GYŰLÖLET. Ez a fajta harag pedig képes addig GYŰLni, míg egy ponton túl már ÖLET... (vagy mással vagy saját kezűleg).

Isten gyakran kérdez, mint ahogy korábban Ádámtól is kérdezett (1Móz 3,9). Ezt nem azért teszi, mintha nem tudná a választ. Sokkal inkább pedagógiai céllal szeretné rávezetni az embert a tisztánlátásra. Isten az igében kifejezi, hogy két út létezik: ami jó, és ami nem jó. Aki a jó úton jár, annak nem kell szégyenkeznie

vagy szomorkodnia, aki pedig a rossz úton halad, nem vagy nem azt teszi, amit Isten kért tőle, az vétkezik. Az indulat, gyűlölet, irigység és végeredményben a harag, mely megfogant Káin szívében, nem kellett volna, hogy ide vezessen. Isten a kellő időben figyelmeztette, hogy „de te uralkodjál rajta!”, így még lett volna visszaút. Isten hatalmat adott az embernek arra, hogy uralkodjon! De nem a másik ember felett, hanem saját indulatain! Sajnos Káin nem akart és a végén már nem is tudott a rossz útról a jóra térni. Megtörtént az, aminek nem kellett volna, és onnan már nem lehetett visszafordulni. Ezek után Isten megbüntette Káint, de még ebben is végtelen kegyelme figyelhető meg:

„jelet tett az Úr Káinra, hogy senki se üsse agyon, ha rátalál.” (1Móz 4, 15)

Régi történet, gondolhatnánk, illyet mi sohase tennénk. Jézus azonban azt mondja a hegyi beszédben:

„hallottátok, hogy megmondattok a régieknek: Ne ölj! Mert aki öl, megérdemli az ítéletet. Én pedig azt mondom nektek, hogy aki haragszik testvérére, megérdemli az ítéletet...” (Mt 5,21–22 – RÚF)

Ez azt jelenti a Biblia szerint, hogy aki embert öl vagy haragszik, ugyanúgy ítélet alatt van! Ez elég kemény, ugye? Arról van szó, hogy bármilyen bűn van az életben, az hosszú távon megöl. Az igazság az, hogy mi sem vagyunk különbe! Ki ne haragudott volna már életében? Viszont van megoldás! A jó hír az, hogy Jézus Krisztus meg tud menteni bűneinkből. A lényeg az, hogy ne a bűnnek nyissunk ajtót, hanem neki:

„Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énvelem.” (Jel 3,20)

TUJTAD?

Gyakorlati útmutató a harag kezeléséhez

A Biblia gyakorlati tanácsot is ad a kérdésben:

„Tanuljátok meg tehát, szeretett testvéreim: legyen minden ember gyors a halásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra, mert az ember haragja nem szolgálja Isten igazságát.” (Jak 1,20–21)

De mit tegyünk, ha mégis haragszunk?

„»Ha haragustok is, ne vétkezzetek«: a nap ne menjen le a ti haragotokkal, helyet se adjatok az ördögnek...” (Ef 4,26–27)

A megbocsátás útja a szeretet útja!

Lehet, hogy valaki hosszan tűri a sérelmeket, és nem mutat haragot, de belül lelki vagy akár testi károkat is szenved. Nem jó egyik végtet – önmarcangolás vagy érzelmi kitörés – sem. Van egy harmadik út is: mondd el Istennek! Így tett gyakran Dávid, aki írt elég durva hangvételű átokszóltárokat is (pl. Zsolt 35), de az Úr előtt öntötte ki a szívét.

Sokan belül emésztk magukat, ami nem kevésbé káros. Az idegesség, stressz, harag, vagyis a negatív lelkiállapot lehet pszichoszomatikus betegségek kiváltó oka is. Ez is azt bizonyítja, hogy a test és a lélek szorosan összefügg egymással, és amennyiben a lélek sérül, az károsan hat a testi egészségre is. A depresszió komoly probléma ma Magyarországon.

TEDD MEG!

Hallottál már a tíz másodperces szabályról? Próbáld ki, hogy legközelebb, amikor egy sértés, bántás vagy bármilyen nehéz helyzet nyomán pusztító indulatot vagy haragot érzel, nem reagálsz rögtön, hanem elszámolsz magadban tíz másodpercig! Hidd el, hidegebb fejjel jobban tudunk dönteni, és higgadtan végiggondolva nem mérgesítjük el még jobban a viszonyt, hanem lehet, hogy megoldást is találunk a problémákra.

10
másodperc

TE MIT GONDOLSZ?

- Mennyire jellemző rád a harag?
- Hogyan ismernek mások: szelídnek, vagy olyanoknak, aki könnyen „felkapja a vizet”?
- Mi lehet a megoldás akkor, ha erős negatív érzelmeid vannak, vagy ha haragos vagy?
- Szerinted van olyan, hogy a harag „jó”?
- Szerinted Isten haragudhat, sőt lehet bosszúálló? (A Róm 1,16–32 és a 12,17–21 is beszél erről a témáról. Olvasd el és gondolkozz rajta!)

A szeretet NEM RÓJA FEL A ROSSZAT

MIT JELENT?

Nem rója fel a rosszat...

Érdeemes különböző bibliafordításokban is megnézni a nehezebben érthető részeket.

Károli: „nem rója fel a gonoszt”;

Káldi-Neovulgáta: „nem feltételezi a rosszat”;

Vida Sándor: „nem tartja számon a rosszat”

Más szóval a szeretet nem feltételezi a rosszat, nem tartja számon a gonoszt. Vonatkozhat tehát a jelenre és a jövőre: „esélyt adok neked”, és a múltra is: „kész vagyok megbocsátani az engem ért sérelmet”.

„Megbocsátok, de nem felejték”

Gyakran hallani, hogy „megbocsátok, de nem felejték”. Ez sajnos csak fél-megoldás! Aki nem tud elengedni, leginkább önmagát terheli, rombolja vele. Felróni valamit – mint a rovásírás! – utal a szóra magára: éles eszközzel/késsel valamit bevésni, emlékeztetés céljából följegyezni az utókor számára.

„A szó elszáll, az írás megmarad”

Szintén mondják: „a szó elszáll, de az írás megmarad”. Igaz ez lelki értelemben is. Aki emlékezetébe vési a megbántódást, az megjegyzi magának, és később fölemlgeti, szóvá teszi – lehet, hogy jogos – sérelmét. Olyan ez, mintha újra és újra feltépnénk egy gyógyuló sebet.

A tavaly már részletesen megismert ószövetségi történet Józsefről és testvéreiről sok szempontból a legjobb példa arra, milyen az a hozzáállás, amit Isten szeretne felkínálni nekünk, és amit nekünk is gyakorolnunk kellene egymás felé.

Vegyük fel tehát újra a történet fonalát!

Falfestmény Rehmirének, Felső-Egyiptom vezírjének, gazdagon illusztrált luxori sírjából, téglavetést végző szemita szolgák ábrázolásával.

Egy egyiptomi hercegnő, Heresenesi koporsója a XXVI. dinasztia korából (Metropolitan Museum of Art, New York)

Jákob – későbbi nevén Izrael – utolsó előtti (11.) fiának fájdalmas módon kellett megtanulnia az alázatot. Mélyre vitte Isten, hogy aztán felemelje nemcsak őt, de rajta keresztül egész családját és utódait is. A fiatal József a testvéreivel együtt pásztorkodott, de „rossz híreket hordott róluk az apjuknak” (1Móz 37,2b). Ez pont az ellentéte a szeretetnek, amely „nem rója fel a rosszat”. Jákob is elkövette azt a hibát, hogy kivételezett Józseffel, és „minden fiánál jobban szerette, mert öregkorában született fia volt, s ezért tarka ruhát csináltatott neki” (1Móz 37,3). Testvérei meggyűlölték, és elhatározták, hogy megölik. Végül „csak” eladták Egyiptomba, ahol rabszolga lett belőle. Az ezt követő hosszú évek során Józsefet sok rossz és igazságtalan dolog érte. Ő mégis megtanulta ezeket „nem felróni”, hanem Isten célját látta meg a történesek mögött: „Ti rosszat terveztetek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt, hogy úgy cselekedjék, ahogyan az ma van, és sok nép életét megtartsa” (1Móz 50,20).

Hogy közben mi történt, azt érdemes akár újra elolvasni, hiszen izgalmasabb és fordulatosabb, mint egy hollywoodi film!

Egyiptomban, egy számára idegen országban és kultúrában, József Potifár testőrparancsnok házába kerül. Először jól megy a sora, és felügyelővé válik, majd egy összeesküvés áldozata lesz, mert nem akart lefeküdni ura feleségével. Igazságtalanul börtönbe kerül, ahol szintén kiemelkedik. Álomfejtő tudása – amit Istentől kapott – eljuttatja egészen a fáraó színe elé. Mindez hosszú évek alatt történik, József közben azt is átéli, hogy elfeledkeznek róla. Amikor azonban megfejtja a fáraó álmait – hogy hét év bőséget hét év éhínség fog követni –, a fáraó a birodalom második emberévé teszi. Látható, milyen hullámzó az ifjú sorsa, és a történetnek még nincs vége, mert Isten arra használja fel a szűk esztendőket, hogy a környező világ népeit Egyiptomba hozza. Így jutnak el József testvérei és később egész családjuk a fáraó birodalmába.

Példaértékű, ahogy József megtanulta, hogy a szeretet alapvetően nem érzelem, hanem cselekedet.

Segítséggel és nem bosszúval fordul testvérei felé, nem „nyújtja be a számlát” és nem rója fel azt a gonoszt, amit vele tettek. Mikor felfedi magát, így szól:

„én vagyok József, a testvéretek, akit eladtatok Egyiptomba! De most ne bánkodjatok, és ne keseregjetek amiatt, hogy engem ide eladtatok, mert azért küldött el engem Isten előttetek, hogy életben maradjatok...” (1Móz 45,4b–5)

József szabad ember volt, mert meg tudott bocsátani Isten segítségével.

TE MIT GONDOLSZ?

A történet melyik része érintett meg a legjobban? Miért?

Az igaz bűnbánat és bűnbocsánat útja

A 32. zsoltár bemutatja az igaz bűnbánat és bűnbocsánat útját. Ez a költemény, mely Dávid tanítókölteménye, így kezdődik:

„boldog, akinek hűtlensége megbocsáttatott, vétke eltöröltetett. Boldog az az ember, akinek az Úr nem rója fel bűnét, és nincs lelkeben álnokság” (Zsolt 32,1–2)

Ha továbbolvassuk a zsoltárt, kiderül, hogy amíg az ember nem kezeli a bűnt, az olyan, mint egy rákos fekély, mint egy hatalmas, belső, lelki nyomás. Amint

valaki eljut oda, hogy nem takargatja, hanem bevallja vétkeit az Úrnak, ő megbocsátja azt!

TEDD MEG!

Egy fontos és felszabadító bibliai igazság a **megbocsátás képlete**: „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonzságtól”. (1Jn 1,9)

Isten nemcsak megbocsát, de el is felejt...

Isten igéjében használ érdekes képeket arra nézve, hogy ő nemcsak megbocsát, de el is felejt a rosszat. Ugye ez elég képtelenségnek tűnik a mindentudó Istentől? Van olyan, hogy „Isten háta mögötti”?

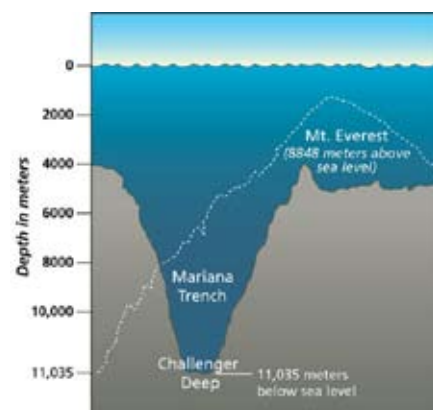
„Újra irgalmas lesz hozzánk, eltámassza bűneinket, a tenger mélyére dobja minden vétkeinket!”, (Zak 7, 19)

„amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket.” (Zsolt 103, 12)

A „tenger mélye” vagy „napkelettől napnyugatig” fizikailag is óriási távolság!

TUJTAD?

Ha földrajzi példát keresünk, tudtad, hogy a legmélyebb pontja a világtengereknek a kb. 11 000 méter mély Mariana-árok? Itt kevesebb ember járt, mint a Holdon! Magyarországtól a legtávolabb fekvő ország Új-Zéland. „Napkelettől napnyugatig” pedig mennyi lenne, ha tudjuk, hogy az egyenlítő hossza kb. 40 000 km?

A Mariana-árok az óceán legmélyebb pontja (11 035 m) mélyebb, mint a Mount Everest magassága (8 848 m)

TE MIT GONDOLSZ?

- Szerinted miért káros felemlgetni a múltat, felhozni a bűnt, ha már rendezve lett?
- Van személyes példád a „nem rója fel a rosszat” témában?
- Hogyan alakulhatott volna József és családjának története, ha nem tud megbocsátani?
- Mit tegyek, ha megbántottak? Hogyan tudok megbocsátani és el is felejtteni?

A szeretet NEM ÖRÜL A HAMISSÁGNAK, DE EGYÜTT ÖRÜL AZ IGAZSÁGGAL

A szeretet nem kárörvendő. Mégis mennyi hír, tv-műsor, vagy bulvárcikk szól arról, hogy valakivel valami rossz történt! Olyan világban élünk, ahol úgy tűnik, sokan jobban érzik magukat más kárát, nyomorúságát látva. Miért van ez? Sajnos nagyon emberi a dolog, valljuk be: a jelenség gyökere saját önzőségünk és szűnni nem akaró összehasonlítgatásunk. Szomorú, hogy társadalmunkban úgy tűnik, olykor a „legszebb öröm a káröröm”. Persze mindenkinek lehet rossz napja, de ha mélyebbre ásunk, az ilyen megnyilvánulás jelezheti, hogy „tulajdonosa” valószínűleg alacsony önértékeléssel küszködik, és szinte bármilyen – mással történt – negatív dologtól jobban érzi magát. Látjuk tehát, hogy az öröm akkor helyes, ha jó miatt van és igaz motivációból fakad. Ilyen a valódi szeretet!

KERESD MEG!

A tékozló fiú példázata az egyik legismertebb Jézus által használt illusztráció. Keresd meg és olvasd el a Lk 15,11–32-ben! Te melyik szereplővel tudsz leginkább azonosulni? Miért?

Jézus metsző éleslátással festi le a történet három szereplője, a kisebbik fiú, a nagyobbik fiú, valamint az apa karakterét. Vizsgáljuk hát meg e szereplők jellemét. Nem egy megtörtént esettel van dolgunk, de hasonló esetek előfordulnak számtalanszor a világban, és lehet, hogy veled is...

MIT JELENT?

„Hamis” dolgok, hamis örömök

Itt az igazi vagy valódi ellentétéként használjuk. A világi élvezetek jelenthetnek ideig-óráig örömet, de azért hamisak, mert nem maradandóak, nem valódiak, nem igazak. Egyedül Isten tud örök megelégedést adni.

A történetből megtudjuk, hogy a kisebbik testvér elkérte az örökséget, és ezzel a kor értelmezése szerint halottnak ítélte apját (örökölni attól lehet, aki már meghalt), majd elment külföldre, és

„eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott” (Lk 15,13b).

Örömét **hamis dolgokban** találta meg – egy ideig. Egy idő után elszegényedett, és bár munkát vállalt, nem tudott megélni. Kétségbeesésében milyen mélyen kellett lennie, hogy utolsó mentsvárként megpróbálgjon hazatérni és apjától – akit tetteivel már „eltemetett” – segítséget kérni! A szegénnyel és megaláztatással már nem törődve útra kelt. Nem volt több veszítenivalója.

Az evangéliumban úgy folytatja Lukács:

„még távol volt, amikor apja meglátta őt, megszánta, elébe futott, nyakába borult, és megcsókolta őt.” (Lk 15,20b)

Az apa hazavárta, nem felejtette el. A kor szokása szerint (új ruha, gyűrű, borjúvacsora) örömmünnepet tartottak. Azt váránk, hogy „happy end” a vége, de

TUJTAD?

Abszolút igazság a mai közgondolkodásban

Vajon létezik abszolút igazság? Vagy minden igazság relatív? Mit is jelent ez a két fogalom? A relatív viszonylagos dologra utal, mely valamilyen összehasonlításban létezik csupán. Ami abszolút, az önmagában létező, változatlan. Gondoljuk csak végig! Ha azt mondjuk, hogy minden igazság relatív, akkor ez a kijelentés is csak relatív módon igaz. Ugyanígy, ha azt mondjuk, hogy nem létezik abszolút igazság, akkor ez a kijelentés nem lehet igaz abszolút módon. Nagy divatja van annak a gondolatnak, hogy minden igazság relatív. Főleg a posztmodern társadalmakban, ahol a tolerancia vált a legfőbb erénnyé. Ezek szerint viszont az abszolút igazságban való hit intoleranciának minősül. Nem ellentmondás ez?!

hazajön a tékozló fiú bátyja. Sértődötten kint marad, és nem tud együtt örülni családjával. Édesapja kijön érte, mert neki fontos mindkét fia. Beszélgetésükben kiderül, mi van az idősebb fiú szívében. Felhalmozódott keserűség és érthetetlen hiány („soha”). Apja így szól hozzá kedvesen:

„Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.” (Lk 15,31b–32)

Vajon ezek után az idősebb fiú megennyhült és bement a lakomára, vagy duzzogva kint maradt? Nyitva marad a leírás, nem tudjuk a folytatást. A célja akkor is és ma is az, hogy beleképzeljük magunkat a helyzetbe, és ráébredjünk, hogyan is állunk mi az Atyával.

A példázatban szereplő apa viselkedése Istenét mintázza. Isten, aki az igazi szeretet forrása, nem örül a hamisságnak: kisebbik fia kicsapongó életének, sem pedig nagyobbik fia látszatkegyességének. De együtt örül az igazsággal: örül kisebbik fia valóságos megbánásának és hazatérésének, és nagyobbik fiát is erre hívja szeretettel. Mi hogyan állunk az örömmel?

MIT JELENT?

Valóságosan szeretni

A Szentírásban az igazság szó sokszor a „valóság”-nak felel meg leginkább. Erre utal János apostol első levelében: „Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvel, hanem cselekedettel és valóságosan. Ebből tudható, hogy az igazságból valók vagyunk” – (18–19b versek, kiemelés tőlem).

János az egyik leggazdagabb szerző, több könyvet és levelet is írt. Egyebek közt ő az egyik evangélium, valamint a Jelenések könyvének a szerzője is. Ő biztosan tudta, mit jelent cselekedettel és valóságosan szeretni. Jézus tanítványaként átélte, amikor a Mester megmosta tanítványai lábát. Olyan mély nyomokat hagyott benne, hogy – egyedülként – megörökítette evangéliumában!

Olvasd el az említett lábmosás történetét a Jn 13,1–11-ben!

Egy gyakorlati tanács a lecke végére: a „nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal” alapelv és viselkedésforma nem áll ellentétben azzal, hogy az okos ember tud más kárából tanulni. Nem kell mindent kipróbálnod, hogy rájössz, hogy nem jó. Sajnos sokan megtették előttünk. Nem kárörvendően, inkább alázatosan és hálát adva azért, hogy nem a saját káromon, de fontos levonni a tanulságokat.

TE MIT GONDOLSZ?

- Téged mennyire érint meg más szenvedése?
- Tudsz együtt örülni más sikerének?
- Szerinted létezik abszolút igazság? Ha igen, akkor ez/Ő „mi” vagy „ki”?

A szeretet MINDENT ELFEDEZ

Mit jelent ELFEDEZNI? Ha szó szerint értjük, lehet elrejt, elfed, eltakar. Az eltűr, kibír viselkedésformák is közel állnak. Hogyan lehet MINDENT kibírni, elviselni? Nem túlzás ez? Azt kell meglátnunk ebben és a korábbi leckékben is, hogy az emberi erő önmagában kevés. Isten nélkül lehetetlen így élni, mert egyszerűen végesek vagyunk.

Ma egy olyan korban élünk, amikor az emberek tűréshatára elég alacsony. Kultúránkban az „én” van felemelve, és egyik ismert jelmondata a „mert megérdemled”.

TE MIT GONDOLSZ?

Biztos, hogy mindaz „jár nekünk”, amink van?

TEDD MEG!

Beszélgess nagyszüleiddel vagy idősebb emberekkel, és kérdezd meg, milyen volt gyermekkorukban az életük! Mit ettek, milyen ruhájuk volt, milyen lehetőségeik voltak továbbtanulni, munkát vállalni, utazni a nagyvilágban.

Hasonlítsd össze az ő fiatalkorukat a sajátoddal! El fogsz csodálkozni...

MIT JELENT?

Az „ego” latinul „én”-t jelent. Ebből származnak a következő kifejezések: egoista, egocentrikus... Az Apple cég csúcscsúper termékei nevében benne is van az „én” (angolul): iPhone, iPad, iPod, iOS...

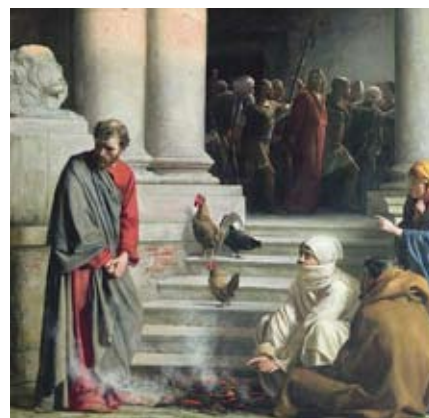
Az elfedezés a megbocsátás egy formája. Szép példát találunk a Bibliában arra, hogy milyen nem felelgetni a másik bűnét. Jézus, Péter tagadása után, új esélyt ad tanítványának. Az ismert történetet, melyben Péter háromszor megtagadta Jézust, mind a négy evangélista megörökítette.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Keresd ki a Bibliából mind a négy leírást, és hasonlítsd össze őket: Mt 26,69–75; Mk 14,66–72; Lk 22,54–62; Jn 18,15–18.25–27.

Az utolsó vacsora alkalmával Jézus előre jelzi halálát és feltámadását, és hogy Simon Péter háromszor le fogja tagadni, hogy ismeri őt. Erre a fogadkozó tanítvány így válaszolt: „Uram, kész vagyok veled menni akár a börtönbe vagy a halálba is!” Jézus azonban ezt felelte: „Mondom neked, Péter: nem szólsz meg a kakas ma, amíg háromszor le nem tagadod, hogy ismeresz engem.” (Lk 22,33–34) Sokszor az „életünket” is odaadnánk a másikért, viszont amikor kis szívességet tehetnénk, amelyek olykor kényelmetlenséggel járnak, gyakran behúzzuk a keziféket. Miután Jézust elfogták a katonák, és kihallgatásra vitték, Péter távolról követte a csoportot, és igyekezett a tömegbe vegyülni. Korábbi „világmegváltó” bátorsága hamar elillant. Hamarosan többen is felismerték, de ő többször is letagadta, sőt harmadszor „átkozódni és esküdni kezdett: »Nem ismerem azt

Carl Heinrich Bloch: Péter tagadása

az embert.« És nyomban megszólalt a kakas.” (Mt 26,74) A jelenet tetőpontjához ebben a pillanatban érünk: „ekkor megfordult az Úr, és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor azt mondta neki: »Ma, mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem.« Aztán kiment, és keserves sírásra fakadt” – e drámai jelenetről, benne a szemkontaktusról, Lukács számol be evangéliuma 22,61–62 verseiben. Később tudjuk meg, hogy ezek a megbánás könnyei voltak.

TEDD MEG!

Nézd meg a Mel Gibson által rendezett Passió című filmet, amelyben az elején találsz ezt a megrázó jelenetet. (A YouTube-on rá is kereshetsz egy másik feldolgozásra „HittanSegéd – Péter tagadása” címmel, 4:17.)

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Figyeld meg a Mk 16,6–7-ben Péter nevének kihangsúlyozását!

Miután Jézus feltámadt, megjelent tanítványainak. Nem olvasunk arról, hogy leszidta volna Pétert. Ellenkezőleg, nagy feladatot bíz rá: egyházának vezetését! A János evangéliuma 21. fejezet egy különleges rész, ahol Jézus és Péter párbeszédét találjuk. Ezt csak János írta le. Tanulságos, hogy mit tettek a tanítványok a Mester halála után. A korábbi halászok mintha visszatértek volna foglalkozásukhoz. Péter is lehet, hogy eltemette álmait és a reményt, hogy Jézus új esélyt adna még neki. Mikor együtt volt a parton a halászcsapat, Jézus nem hánytorgatta fel a múltat – hogy is volt, Péter, az a tagadás?! –, hanem kérdéseivel utat nyit a jövőbe. „Harmadszor is szólt hozzá: »Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem?« Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte tőle: szeretsz-e engem? Ezért ezt mondta neki: »Uram, te mindent tudsz; te tudod, hogy szeretlek téged.« Jézus ezt mondta neki: »Legeltesd az én juhaimt!«” Nem az a kérdés, hogy mit tettél, hanem az, hogy kihez tartozol! Péter új esélyt kapott, az egész élete megváltozott, mert átélte a megbocsátást Attól, aki így szólt hozzá: „Kövesse engem!” (Jn 21,19b) Az igazi szeretet valóban mindent elfedez.

TE MIT GONDOLSZ?

- Éltél már át „elfedezést” mástól, vagy volt, hogy te tettél így?
- Mi lehet a kapcsolat Péter háromszori tagadása és Jézus három kérdése között?
- Mi a különbség a szeretettel elviselés és a túlzott engedékenység között?

TUDDAD?

Péter és Júdás esete hasonló, mindketten elbuktak. Élettörténetük végkimenetele ugyanakkor merőben más. Míg Péter szívében őszinte megbánás indult, és ott maradt a tanítványi körben, lehetővé vált számára, hogy a feltámadott Jézussal találkozzon. Miután átélte a megbocsátást, új emberként folytatta életét. Ezzel szemben bár Júdásnál is láthatunk valamilyen szintű megbánást, ő elhatárolta magát korábbi barátaitól, egyedül maradt büntudatával, ami öngyilkosságba vitte.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Olvasd el a Bibliából, hogy mi történt Júdással! Ennek leírását a Máté evangéliuma 27,3–10 és az Apostolok cselekedetei 1,16–20 részekben találod meg.

A Biblia Istene szerető Isten, de nem toleráns a bűnnel szemben, mert ő igazságos és szent is. A szent azt jelenti, hogy „elkülönített”, és minket is erre hív (1Pt 1,14–16)! Az, hogy „a szeretet mindent elfedez”, nem jelenthet felelőtlen engedékenységet, sem következmények nélküli szőnyeg alá söprést! De jelenti az új esély megadását a másik ember számára...

A szeretet MINDENT HISZ, MINDENT REMÉL, MINDENT ELTŰR

Ebben az utolsó részben a „minden” és a „mindig” szó dominál. Ha nem Istenről lenne szó, elég szélsőségesen hatna, mint ahogy a minden, semmi és a mindig, soha szavak. Ezek általában Istennek vannak fenntartva!

TE MIT GONDOLSZ?

Te milyen gyakran használod ezeket a szavakat? Szerinted van, hogy túlzás?

Az 1Kor 13,13 a szeretet himnuszának talán legtöbbet idézett sora:

„most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet”.

Szerinted miért a szeretet a legnagyobb, és mit jelent, hogy legnagyobb?

Jézus Krisztus története és a te történeted

Az evangélium Jézus Krisztus története, és benne a miénk is. Minden ember a földön valahogy kapcsolódik ehhez. A Biblia szerint Isten teremtményei vagyunk, akik a bűn miatt elszakadtunk tőle. A bűn szörnyű pusztítást okoz a világban, és a vége a kárhozat. Van egy közös tulajdonság az emberiség minden tagjában, ami tragikus, de egyben reményt keltő:

„mivel mindenki vétkezett, és nélküli Isten dicsőségét, Isten ingyen igazít meg az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban lett váltság által. Őt rendelte Isten engesztelő áldozatul az ő vére által azoknak, akik hisznek. Ebben mutatta meg igazságát. A korábban elkövetett bűnöket ugyanis elengedte türelmében, hogy e mostani időben megmutassa igazságát: mert ő igaz, és igazá teszi azt is, aki Jézusban hisz.” (Róm 3,23–26 – RÚF)

Az Isten Fia emberként jött el a világba, hogy hús-vér testben meghaljon értünk. Erre azért volt szükség, mert

„a bűn szolgálatáért járó bér a halál, Isten kegyelmének ingyenajándéka ellenben az örök élet – Urunkban, Krisztus Jézusban.” (Róm 6,23 – EFO)

Jézus valódi történelmi alak volt, aki 2000 évvel ezelőtt Izrael területén élt 33 évet.

Már fiatalkorában kiderült, hogy különleges személy, ismerte az Írásokat, pedig nem tanulta.

KERESD MEG! FIGYELD MEG!

Van egy történet a Bibliában, mely a 12 éves Jézusról szól. Megtalálható a Lk 2,41–52-ben. Olvasd el a részt! Tanulságos, hogy a gyermek Jézus, az Isten Fia engedelmeskedett földi szüleinek!

Salvador Dalí: Keresztes Szent János Krisztusa (1951, Glasgow Művészeti Galéria)

Volt foglalkozása – ács volt –, és vidéken nőtt fel. Később rabbi lett és tanítványokat gyűjtött. Sok csodat tett, és hirdette a hitet, reményt, szeretetet. Galileából eljutott Júdeába, és a fővárosba, az ország központjába, Jeruzsálembe ment.

Ártatlanul halt meg egy kereszten, ami a római korban használt legkegyetlenebb kivégzőeszköz volt.

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa.” (Jn 3, 16)

Élete, halála és feltámadása is egyedülálló volt.

Mindent eltűr?

A szeretet himnusza mai szakaszának utolsó szavai: „mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr” (1Kor 13,17), nagyon igazak voltak Jézusra. Az ELTŰRNI azt jelenti, hogy mindent elviselni, a teher alatt maradni. A 8. vers így kezdődik: „a szeretet soha el nem múlik...”; ami azt jelenti, hogy a szeretet a teher alatt marad, mégsem roskad össze. Sohasem, mert Istentől kap erőt!

TUDDAD?

Évszázadokkal Jézus kereszthalála előtt Ézsaiás próféta már leírta azt a türelmet és szeretetet, amit a szenvedő Jézus Krisztus később átélt a Golgotán. Hogy mélyebben értsük, mit is jelent miérettünk mindent eltűrni, keress ki és olvasd el Ézs 53. részét!

C. S. Lewis egy XX. századi angol keresztény író és apologéta (hitvédő) volt. Érvelése, melynek neve trilemma, érdekes és meggyőző. A trilemma olyan, mint a dilemma, csak nem kettő hanem három lehetőség közül kell választani. A kérdés így hangzik:

Kicsoda Jézus számodra? A helyes válasz megadása életünk legfontosabb eseménye.

A Biblia ezt nevezi megtérésnek.

MIT JELENT?

Megtérés

A megtérés gondolkozásunk megváltozása (keress meg ezzel kapcsolatban a Róm 12,1–2-t), mely hatással van életünk minden területére. Jézus erre hív minden embert: „betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjetek meg, és higgyetek az evangéliumban.” (Mk 1,15)

Valójában *minden* ezen áll vagy bukik. A trilemma három válasza a fenti kérdésre:

1. csaló, 2. őrült vagy 3. Isten. Nincs más lehetőség! Ez azért fontos, mert Jézus nem hagyta nyitva – nem is akarta – számunkra azt a lehetőséget, hogy „csak” erkölcsös tanítónak vagy nagy történelmi személyiségnek tartsuk. Jézus Krisztus azt mondta magáról, hogy ő Isten.

„Én és az Atya egy vagyunk.” (Jn 10,30) „Isten volt az Ige.” (Jn 1,1) „Az Ige testté lett.” (Jn 1,14) Logikusan megérthető: ha Jézus testté lett, akkor ő az Ige, az Ige pedig Isten.

Állítása vagy igaz, vagy nem. Ha nem igaz, amit mondott, szintén két lehetőségünk van: tudta, hogy hamis az állítása, ergo hazudott és becsapta követőit. Vagy pedig nem tudta, hogy nem igaz kijelentése, mely szerint „ő Isten”. Az ilyen „ártatlan balekok” általában a pszichiátrián végzik, a köznyelv csak örültnek vagy elmebetegnek hívja őket.

A trilemma lényege abban áll, hogy vajon lehetséges lenne, hogy a világ egyik legnagyobb tiszteletben álló személye, aki olyan mély lelki tanításokat adott az emberiségnek, mint például a hegyi beszéd, és életpéldájából sugárzik a becsület, egy örült vagy csaló? A választ neked kell megadnod saját magadnak! Ne feledd, ha kizárod mindkét lehetőséget, már csak egy maradt számodra!

TEDD MEG!

A szeretethimnusz végéhez érve olvassátok el újra, és foglaljátok össze üzenetét!

TE MIT GONDOLSZ?

- Szerinted lehetséges mindig hinni, remélni, szeretni?
- Volt, akinek már sikerült?
- Miért különleges Jézus története?
- Szerinted melyik a helyes válasz a trilemmából?
- Milyen következményekkel jár ez számodra?

Személyiségteszt

Az alábbi teszt alapján kiderítheted, hogy melyik személyiségtípus jellemző rád leginkább.

Jelöld be a rád jellemző mondatokat, majd számold össze, hogy a sor elején levő betűkből hányat jelöltél meg. Ezeket a számokat írd a teszt alján található nagybetűk mellé!

Sz		1.	Az emberek azt mondják, hogy nagyon barátságos vagyok.
M		2.	Csak néhány barátom van, de azok nagyon közeliem.
K		3.	Született vezető vagyok.
F		4.	Inkább takarékoskodom, mint költekezem.
Sz		5.	Élvezem az életet.
M		6.	Szeretem, ha minden részlet tökéletes.
M		7.	Sosem tudom, hogy milyen érzések uralnak majd aznap.
M		8.	Könnyen kritizálom az embereket.
K		9.	Robbanékony vérmérsékletű vagyok.
F		10.	Nehezen hozok döntést.
F		11.	A dolgok nem igazán hoznak ki a sodromból.
Sz		12.	Szeretem kiszínezni a történeteket.
Sz		13.	Nem vagyok túl megbízható.
M		14.	Nagy az önfelegyelmem.
K		15.	Gyakran rideg és közönyös vagyok.
K		16.	Határozott vagyok.
F		17.	Jó, száraz humorom van.
F		18.	Szeretek csak tengni-lengni, és semmit sem csinálni.
Sz		19.	Szétszórt vagyok.
F		20.	Inkább szemlélem a dolgokat, mint részt veszek bennük.
K		21.	Nehezen bocsátok meg.
K		22.	Nagyon tevékeny vagyok.
Sz		23.	Néha azt mondják, hogy túl hangosan beszélek.
M		24.	Hajlamos vagyok arra, hogy pesszimista és negatív legyek.
F		25.	Nem vagyok energikus.
F		26.	Nagy türelmem van.
Sz		27.	Szeretek beszélni.
M		28.	Nem szeretem a nagy bulikat, inkább néhány közeli barátommal szoktam összejönni.
Sz		29.	Lelkes vagyok.
K		30.	Az emberek azt mondják, hogy nagyon bátor vagyok.
K		31.	Mindenről van véleményem.
F		32.	Szeretek sokat aludni.
K		33.	Szeretem az irányításom alatt tartani a helyzeteket és embereket.
M		34.	Nehezen kötök barátságokat.
M		35.	Szeretem a zenét és a művészeteket.
Sz		36.	Csaknem mindenkit szeretek.
K		37.	Nagyon magabiztos vagyok.
M		38.	Gyakran gondolom, hogy az emberek nem szeretnek.
Sz		39.	Bőkezű vagyok.
F		40.	Gyakran fáradtnak érzem magam.

Sz: .....

K: .....

M: .....

F: .....

Vérmérséklet-táblázat

Forrás: *Transformed Temperaments*, Szerző: Tim LaHaye

Személyiségtípusok Foglalkozásuk és mondásaik	Erősségeik	Gyengeségeik
SZANGVINIKUS színész, házaló ügynök, idegenforgalmi vezető, műsorvezető „Ez a LEGGYÖNYÖRŰBB ..... amit valaha láttam!!! Ez a LEGJOBB ....., amit valaha .....!!!!”	beszédesebb, emberszerető, lelkes, melegszívű, barátságos, együttérző, gondtalan, szívélyes	gyenge akaratú, instabil, hanyag, nyugtalan, nem lehet rá számítani, egocentrikus, hangos, túlzó, féltős
KOLERIKUS producer, katonai vezető, cégvezető, politikus „Ellőttünk a cél... rajta!”	erős akaratú, tántoríthatatlan, független, optimista, praktikus, tevékeny, határozott, vezető, magabiztos	indulatos, éles nyelvű, főnökösödő, érzéketlen, büszke, öntelt, rideg, ravasz, kegyetlen
MELANKOLIKUS festőművész, zenész, kutató, filozófus, elemző „Hmmm, vajon ez mit jelenthet?”	tehetséges, analitikus, érzékeny, törekszik a tökéletesre, esztétikus, idealista, hűséges, önfeláldozó	magával van elfoglalva, hangulatember, negatív, önsajnáló, nem gyakorlati, visszafogott, kritikus, bosszúálló, merev
FELGMATIKUS diplomata, bankár, tanár, technikus „Don't worry, be happy!”	nyugodt, laza, megfigyelő, megbízható, hatékony, konzervatív, praktikus, vezető, diplomatikus, száraz humorú	fukar, féltős, önvédő, határozatlan, nem résztvevő, önző, kényelmes, konfrontálódást kerülő

Hogyan reagálnak egymásra a különböző személyiségtípusok?

	Így látja a szangvinikust	Így látja a kolerikust	Így látja a melankolikust	Így látja a flegmatikust
Szangvinikus	Konkurencia a központi szerepre.	Sok mindent elér, fegyelmezett, de túl kemény, és nem tud lazulni.	Túlságosan komoly és negatív.	Egy laza típus, aki nevet a vicceimen.
Kolerikus	Túl komolytalan, szervezetlen, céltalan.	Egy rokon lélek, de mikor döntésről van szó, akkor konkurencia.	Analitikus és precíz, de túl lassú. Túl sokat foglalkozik az érzelmeivel.	Lusta, de diplomatikus. Jól tudja kezelni az elmérgesedett helyzeteket.
Melankolikus	Vicces és nevettek, de túl felszínes, hangos.	A magabiztossága csodálatra méltó, de túl célorientált. Inkább a végeredményre koncentrálnak, mint az emberek érzéseire.	Egy rokon lélek. Ő megért engem!	Könnyű vele, de nem nagyon mutatja meg az érzéseit. Nehéz megismerni, mindig viccelődik.
Flegmatikus	Élvezet figyelni, de nincs felelősségérzete.	Túl keményen hajtja az embereket. Mindig többet akar tőlem, mint amennyit adni akarok.	Érzékeny és tehetséges, de túlzásba viszi azt, hogy minden tökéletes legyen.	Egy rokon lélek, ugyanazon a dolgokon nevetünk, de rákényszerít arra, hogy döntéseket hozzak.

Két példaértékű életút

Fülöp evangélista

Sokan ismerik, de csak kevesen veszik komolyan Jézus Krisztus szavait: „menjetek el és tegyetek tanítványokká minden népet”. Pedig ő nemcsak azt mondta, mit tegyünk, hanem azt is, hogy hogyan. Egy vízbe dobott kavics körül fodrozódnak a hullámok. Hasonlóképpen minden megtért, Istennek engedelmeskedő ember is felkavarja az állóvizet maga körül. Az első lépés talán a legnehezebb, de ahogy Jézus maga mondta:

„...erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig.” (ApCsel 1,8)

Az Újszövetség lapjairól megismert Fülöp evangélista hozzáállása és életgyakorlata olyan példa, mely követhető, sőt követendő mindannyiunk számára.

Saját gyülekezetében, Jeruzsálemben, ahogy az Apostolok cselekedeteiről írott könyvből megtudjuk:

„Azokban a napokban pedig, mivel nőtt a tanítványok száma, zúgolódás támadt a görögül beszélő zsidók között a héberek ellen, hogy mellőzik a közülük való özvegyasszonyokat a mindennapi szolgálatban.” (ApCsel 6, 1)

Ezt ma úgy mondanánk: nemzetiségi ellentétek, szociális feszültségek ütötték fel a fejüket a közösségben. Érzelmileg megsérült és sértődött asszonyokat kellett kibé-kíteni és a problémát kiváltó okokat megszüntetni. Ennek kezelése és bölcs rendezése kényes kérdés volt, amit nem bízhattak akárkire. Ezért választott a gyülekezet hét diakónust, hogy ezt a helyzetet kezelni tudják.

Így lett Fülöp az első gyülekezet egyik vezetője. Hogy e döntésben valóban ott volt Isten áldása, nyilvánvalóvá vált abból, hogy Fülöp és szolgatársai munkájának nyomán rendeződtek a problémák, sőt nagyon megnövekedett a tanítványok száma.

Bizonyára Fülöp is jól érezhette magát a gyülekezetében, és talán sok mai keresztényhez hasonlóan meg is feledkezett Jézus szavairól, hogy „tegyetek tanítvánnyá minden népet” (Mt 28,19).

Isten azonban megengedte, hogy komoly nehézségeken menjen át a többezres közösség. Akinek az evangélium csontjába rekesztett tűz, az még az üldözések közepette sem tud hallgatni Krisztus szeretetéről. S Fülöp oda került, ahova talán be se tette volna a lábát, ha nem az élete lett volna veszélyben. De Istennek itt Samáriában is terve volt vele. Azt olvassuk, hogy a samáriaiak között hirdette Krisztust és a sokaság egy szívvel és egy lélekkel figyelt arra, amit mondott. Egy egész várost nyert meg a szolgálatával. Nagy öröm volt abban a városban. S talán nem alaptalan az a feltételezés, hogy immáron innen sem volt kedve továbbmenni, hiszen egy életre való feladat várta egy ekkora gyülekezetben. Samária városának lakói bizonyára úgy vélték, hogy nagy szükség lenne még Fülöp szolgálatára. Tengernyi feladata között volt ideje Istenre figyelni, s meghallotta a hangot, amelynek megint nem volt könnyű engedelmeskednie.

„Az Úr angyala pedig így szólt Fülöphöz: »Kelj fel, és menj dél felé a Jeruzsálemből Gázába vezető útra, amely néptelen.«” (ApCsel 8,26)

Emberi logikával mérve képtelen ötlet. Otthagyni egy városnyi népes gyülekezetet a semmiért? De Isten tudta, mit tesz! Fülöpnek egy néptelen úton járni különös érzés lehetett. Nem is sejtette, hogy hamarosan egy egész országot nyer meg Jézus Krisztus evangéliumának. Ott ugyanis megjelent a föld végső határáról, az akkor ismert világ legtávolabbi pontjáról egy déli birodalom pénzügyminisztere.

Istennek gondja volt – és máig gondja van – arra, hogy még egy pénzügyminiszter is megtalálhassa az üdvösség útját. S miután megtalálta ő is örvendezve haladt tovább az útján (ApCsel 8,39). De ekkor már Krisztus tanítványaként. Fülöp élete bizonyítja, hogy olykor még útlevel sem kell ahhoz, hogy valaki betöltse a missziós parancsot. Nem olvasunk arról, hogy valaha elhagyta volna hazáját, mégis a föld végső határáig zendült ki az evangélium az ő szolgálata nyomán.

De milyen lehet egy ilyen szolgálattelévő családja? A saját gyülekezetében, az evangelizációban, sőt a külmisszióban oly eredményes Fülöpről vajon mit mondana egy bizalmas beszélgetésben a felesége? Hogyan vélekednének apjuk szolgálatáról a gyerekei? A Szentírásban találunk közvetett bizonyítékokat erre is. Fülöp a saját családjában is betöltötte azt a szerepet, amit Isten neki szánt. Otthona egy olyan hely volt, ahol érezhető volt Isten jelenléte, ahol fel lehetett tölteni lelkileg, szellemileg, s ahol apjuk példáját követve a gyerekek is beálltak a szolgálatba.

Fülöpnek nemcsak a szolgálata, de családi élete is példa. Egy engedelmes embert ismerhettünk meg benne, és Jézus Krisztus jelenléte nyilvánvaló volt az életében. Ő pedig tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. Amit megtett Fülöppel, Samária lakóival vagy a pénzügyminiszterrel, azt megteheti velünk is. Ha komolyan vesszük őt, és engedelmeskedünk neki, akkor rajtunk keresztül sokakat fog még megérinteni a szeretetével.

Saját gyülekezetünkől kiindulva a föld végső határáig részt vehetünk ebben a megtisztelő küldetésben, ha elmegyünk oda, ahova küld, és azt tesszük, amit mond, áldások leszünk, de magunk is áldást nyerünk.

Udvarnoki András

Özvegy édesanyja egyedül nevelte. Már fiatalon ő lett a családfenntartó, hűgáról és édesanyjáról is ő gondoskodott. Kubikusként dolgozott az akkor még csak épülő Keleti pályaudvarnál. Fordulópontot az hozott az életében, amikor látta egy hírhedt, részeges ismerőse megtérését és gyökeres életváltozását.

Ezek után nagy érdeklődéssel hallgatta a falujukban munkálkodó baptista prédikátort, majd maga is megtért és bemenített. Szeretett a tapasztalt idősekre figyelni és tőlük tanulni. Fiatal kora ellenére a környék falvaiban rendszeresen kezdett igét hirdetni. 24 évesen Hamburgba utazott, hogy ott teológiai tanulmányokat folytasson. Ekkor még nem beszélt németül. Kemény munkával kellett elsajátítania a nyelv ismeretét, hogy egyáltalán megérthesse azt, amit igen magas szinten oktattak a szemináriumban. Vasszorgalommal és erős akarattal elvégezte a négyéves szemináriumot, és sikeresen levizsgázva tért haza. Itthon azonban nem mindenki fogadta szívesen. Sok fájdalmat kellett átélnie. Sokszor érzelmileg nehéz helyzetekben kellett a közösségekben feszülő és átalakuló kereteket értelmeznie, az általa felismert igazságokat határozottan képviselnie. Megértette az idők szavát, és az új magyar baptista szövetség ügye mellé állt. Merészségét az idő igazolta. Szervezeti kérdésekben is volt bátorsága egyértelmű állásfoglalásokra, de mindig kereste a Krisztus szerinti békességet a testvéreivel. Munkája, szolgálata máig ható eredményeket hozott. Kitartó munkája nyomán megszülethetett hazánkban a baptista teológiai oktatás. Árvaházat hozott létre, elindította a Békehírnök című újságot. Színvonalas írói munkássága máig hatással van gondolkodásunkra, szemléletünkre, hitéletünkre. Azt jegyezték fel róla, hogy jó lekipásztor, jó tanító volt. Sokan megtértek hallgatói közül. Mindeközben nem áldozta fel a családját sem. A feljegyzések szerint feleségével, Júliával boldog házasságban éltek. Gyermekük követték szüleiket a missziómunkában. A hozzájuk ellátogatók arról számoltak be, hogy jó volt náluk lenni. Felesége jó segítőtárs volt, a kegyelem légköre uralkodott az otthonukban.

Életpéldája szép bizonyítéka annak, hogy lehet kiegyensúlyozott, minden területen kiemelkedő, Krisztusra mutató, gyümölcsöző életet élni akkor is, ha közben ég a világ körülöttünk, és egyáltalán nem támogató a környezet.

Füle Lajos: Futás

Fut a gyermek a labda után
 leszegett fejjel, tűzpirosan,
 se lát, se hall, csak egyre rohan.
 Guruló labda lett a világ,
 szüntelen űzi, hajtja a vágy,
 száz utcán, téren,
 ezer veszélyen,
 milliő anyai kétségen át,
 gyönyörűszépen
 s balga-bután
 fut a gyermek a labda után...

Fut az ember az élet után...
 Leszegett fejjel gyötri magát
 kincseit egyszer csak hogy elérje,
 kergeti álma, hajtja a vére.
 Kenyér gurul a lába előtt,
 vagyon gurul a vágya előtt,
 hírnév, dicsőség álma előtt.
 Rohan utánuk éveken át,
 a fogyó úton, életen át,
 száz utcán, téren,
 ezer veszélyen,
 milliő isteni bánaton át, gyönyörű szépen
 s balga-bután
 fut az ember az élet után...

Fut az ISTEN az ember után,
 mert mindent lát és szánja nagyon,
 guruló szívét csak hogy elérje,
 hogy fut utána, hull bele vére!
 Ott fut az utcán,
 ott fut a téren,
 egész világon,
 sok ezer éven,
 sok mérhetetlen,
 megérthetetlen,
 keresztre írott szenvedésen át,
 hulló Igével,
 kiontott vérrel,
 viszonozatlan,
 mély szerelmével
 fut az ISTEN az ember után...

Itt vagyok most, jó Uram

Itt vagyok most, jó Uram, hozzád száll e dal.
 Tudom, sokszor hívtalak, de ma másképp szól e hang,
 mert ma nem azt kérem, hogy adj még, nem könyörgök: figyelj rám,
 csak azt mondom, hogy szeretlek, Atyám!

Szeretlek, ó, Uram, hálám szívemből fakad, hiszen
 mindent látsz te bennem, hatalmad olyan nagy.
 Szeretlek, ó, Uram, hálám szívemből fakad.
 És éneklek, hogy áldott légy, Uram!

Ismét térden állok én, s tudom, hogy hallgatsz rám.
 Bár sokszor hideg szavakat szól kopott és halk imám.
 De most el kell hogy mondjam egyszer, amit oly
 rég szeretnék, hogy szeretlek, a szívem csak tiéd!

Szeretlek, Uram, hálám szívemből fakad, hiszen
 mindent látsz te bennem, hatalmad olyan nagy .
 Szeretlek, Uram, hálám szívemből fakad.
 És éneklek, hogy áldott légy, Uram!

(Continental Singers)

Szabados Ádám: Megigazulás és megszentelődés – miben hasonlóak és miben különböznek?

Divinity 2011. január 12. (<http://divinity.szabadosadam.hu/?p=1804>)

Megszentelődés témakörében J. C. Ryle *Holiness* című könyve az egyik kedvencem. Ryle evangéliumi meggyőződésű anglikán püspök volt a tizenkilencedik században, C. H. Spurgeon kortársa. Ryle a puritánok örökségére támaszkodva tisztán és lelkipásztori érzékenységgel tanított a megszentelődésről. J. I. Packer egyik könyvében megvallja, hogy fiatal keresztényként Ryle gondolatai mentették meg a teljes kétségbeeséstől és terelték őt egészségesebb, biblikusabb lelkiség irányába.

Holiness című könyvében J. C. Ryle egy tizenkilencedik századi anglikán püspök néhány pontba szedve tisztázta a megigazulás és a megszentelődés közötti legfontosabb hasonlóságokat és különbségeket.

Miben hasonló a megigazulás és a megszentelődés?

1. Mindkettő Isten kegyelméből ered. Egyedül az ő ajándéka az, ha egy ember megigazul és megszentelődik.
2. Mindkettő része annak az üdvözítő munkának, melyre Krisztus az örökkévaló szövetségben népéért odaszánta magát. Krisztus az élet forrása, melyből a bűnbocsánat és a szentség árad. Mindkettő Krisztusban gyökerezik.
3. Mindkettő ugyanazokban az emberekben valósul meg. Akik megigazulnak, azok meg is szentelődnek, és akik megszentelődnek, azok meg is igazulnak. Isten egybekötötte ezt a két dolgot, ezért nem szétválaszthatók.
4. Mindkettő ugyanakkor kezdődik. Amikor egy ember megigazulttá válik, megszentelődése is elkezdődik. Lehet, hogy nem érzi, de így van.
5. Mindkettő szükséges az üdvösséghez. Senki nem jutott a mennybe megújult szív és bűnbocsánat nélkül, a Lélek kegyelme és Krisztus vére nélkül, a mennyre való alkalmasság és a belépéshez való jog nélkül. Az egyikre ugyanúgy szükség van, mint a másikra.

Miben különböző a megigazulás és a megszentelődés?

1. A megigazulás az, amikor egy ember igaznak *számíttatik* valaki más miatt, Jézus Krisztus miatt. A megszentelődés az, amikor Isten valakit belsejében igazzá tesz, bár ennek mértéke lehet igencsak erőtlén.
2. A megigazulásban kapott igazság *nem a mi igazságunk*, hanem a mi nagy Közbenjáró Krisztusunk örökkévaló, tökéletes igazsága, mely nekünk tulajdoníttatik és hit által a miénk lesz. A megszentelődésben *a mi igazságunkról* van szó, melyet megkapunk, öröklünk vagy a Szentlélek kimunkál bennünk, de sok erőtlenséggel és tökéletlenséggel van elegyítve.
3. A megigazulásban nincs helye a mi cselekedeteinknek, a Krisztusban való egyszerű hit az, amire szükségünk van hozzá. A megszentelődésben nagy jelentősége van a mi cselekedeteinknek; Isten arra szólít fel, hogy harcoljunk, legyünk éberek, imádkozzunk, küzdjünk, verejtékezzünk, fáradozzunk.
4. A megigazulás befejezett és tökéletes munka, az ember abban a pillanatban tökéletesen megigazul, amely pillanatban hisz. A megszentelődés ezzel szemben befejezetlen munka, csak akkor lesz tökéletes, amikor a mennybe érünk.
5. A megigazulásban lehetetlen a növekedés vagy fejlődés: az ember ugyanannyira megigazult akkor, amikor először hittel Krisztushoz jön, mint később az örökkévalóságban lesz. A megszentelődés ellenben fokozatos munka, lehetséges benne a növekedés és előre haladás egész életünk során.
6. A megigazulás különösen a *személyünkre* vonatkozik, Isten előtti helyzetünkre, illetve a bűneink büntetése alóli szabadulásra. A megszentelődés különösen a *természetünkre* vonatkozik, a szívünk erkölcsi megújulására.
7. A megigazulás a jogot és a bátorságot adja meg arra, hogy bemenjünk a mennybe. A megszentelődés a mennyre való alkalmasságot adja meg, és arra készít, hogy élvezzük majd, amikor ott fogunk lakni.
8. A megigazulás Isten *rólunk* szóló cselekedete, mely nem könnyen észrevehető másoknak. A megszentelődés Isten munkája *bennünk*, és külső megnyilvánulásait nem lehet elrejteni az emberek szeme elől.

ISTEN ÖRÖMHÍRE

Hisszük, hogy Isten személyesen akar szólni minden emberhez és hozzád is. Ez itt a Biblia legfontosabb üzenete.

1. Isten tökéletes személye

Isten az egész világ Teremtője, mindenható és örökkévaló Ura. Számunkra felfoghatatlanul tökéletes és szerető Isten.

Ő mindennél értékesebb és hatalmasabb; a világmindenség minden ereje, tudása, értéke semmi hozzá képest. Méltó rá, hogy imádjuk és a legfontosabbnak tartjuk őt (Ézs 40,15–28).

Minden jó dolog Istentől származik. Ő adta nekünk az életet, az ő jósága tartja fenn az életünket és az egész világot, neki lehetünk hálásak mindezért (Zsolt 145,8–9).

„...mert Isten szeretet.” (1Jn 4,8)

„...az Úr irgalmas és kegyelmes Isten! Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy... megbocsátja a bűnt, hitszegést és vétet. Bár nem hagyja egészen büntetés nélkül...” (2Móz 34,6–7)

Isten szent, tökéletesen jó és igazságos, ezért mindig jót akar, helyesen dönt, és mindig ellenezni fogja a rosszat (Zsolt 5,5).

„...Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség.” (1Jn 1,5)

2. Az ember bűnössége

„...mindenki vétkezett, és híjával van az Isten dicsőségének.” (Róm 3,23)

Isten a saját dicsőségére teremtett minket, ez azt jelenti, hogy az életünkben neki kellene a középpontban lennie, őt kell szeretnünk mindennél jobban, és teljesen tőle függenünk. Az ember azonban fellázadt és hálátlanul elfordult Istentől, nem tiszteli, nem szereti és nem tartja fontosnak őt, tőle függetlenül a saját akaratát követi.

A Biblia ezt a lázadást nevezi bűnnek. Ez minden ember életében megnyilvánul valahogyan, ebből fakad az emberek önzése, rosszindulata, gonoszsága.

„Nincsen igaz ember egy sem, nincsen, aki értse, nincsen, aki keresse Istent.” (Róm 3,10–11)

A bűnei miatt minden ember el van választva Istentől. Ezért önmagától senki nem tudja megközelíteni Istent, és senki nem tud a saját érdemeivel elfogadhatóvá válni a számára.

„...a ti bűneitek választottak el titeket Istenetektől...” (Ézs 59,2)

„Mindnyájan olyanok lettünk, mint a tisztátalanok, minden igazságunk olyan, mint a szennyes ruha.” (Ézs 64,5)

A bűnössége miatt minden ember jogosan Isten ítéletét érdemli, ami a kárhozat, örök szenvedés, és Istentől

mint minden jónak a forrásától való teljes elválasztottság (2Thessz 1,7–9).

„Mert a bűn zsoldja a halál...” (Róm 6,23)

3. Jézus Krisztus örömhíre

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Isten a saját Fiát, Jézus Krisztust küldte a világba, hogy megmentsen bennünket a kárhozattól. Jézus Krisztus, aki egyenlő az örökkévaló Istennel, emberré is lett, eljött a földre, és egész életében tökéletesen engedelmeskedett az Atya Istennek (Fil 2,6–8).

„Ő a láthatatlan Isten képe... Ő előbb volt mindennél, és minden őbenne áll fenn.” (Kol 1,15–17)

Jézus, bár tökéletes és büntelen volt, önként és ártatlanul magára vállalta minden bűnünket. Feláldozta magát értünk, kereszthalálával elszenvedte helyettünk a büntetést.

Isten igazságos, ezért meg kell büntetnie a bűnt. Isten azonban annyira szeretett bennünket, hogy a minket jogosan sújtó ítéletét és haragját a saját Fián töltötte ki helyettünk, hogy mindent megbocsáthasson nekünk (2Kor 5,21).

„Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk.” (Róma 5,8)

„...a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törtek össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen... az Úr őt sújtotta mindnyájunk bűnéért.” (Ézs 53,5–6)

Isten ingyen, kegyelemből Jézus Krisztus igazságát, vagyis tökéletes engedelmességét tulajdonítja a benne hívőknek, és már úgy tekint rájuk, mint akik megtisztultak a bűneiktől.

„Ezért Isten ingyen igazítja meg őket kegyelméből, miután megváltotta őket a Krisztus Jézus által. Mert az Isten őt rendelte engesztelő áldozatul azoknak, akik az ő vérében hisznek... mert ahogyan ő igaz, igazzá teszi azt is, aki Jézusban hisz.” (Róm 3,24–26)

Jézus feltámadt a halálból, ezzel igazolta, hogy ő mindenekfölött álló Úr és Isten, akinek a helyettesítő halála, vagyis megváltása miatt valóban elfogadhatóvá válhatnak Isten számára azok, akik hisznek benne (Róm 4,24–25).

„...Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint. Eltemették, és – ugyancsak az Írások szerint – feltámadt a harmadik napon, és megjelent Kéféának, majd a tizenketőnek. Azután megjelent több mint ötszáz testvérnek egyszerre...” (1Kor 15,3–6)

Jézus Krisztus a Megváltó, ő az egyetlen megoldás a bűneinkre, az egyetlen út Istenhez. Egyedül általa tapasztalhatjuk meg Isten megbocsátását és szeretetét.

„Jézus így válaszolt: »Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki nem mehet az Atyához, csakis én általam.«” (Jn 14,6)

4. Az ember válasza Isten hívására

Jézus Krisztus minden embert arra hív, hogy térjen meg, és higgyen benne.

„...térjetelek meg, és higgyetek az evangéliumban.” (Mk 1,15)

A megtérés úgy kezdődhet el az életedben, hogy egyet-értesz azzal, amit Isten mond rólad, hogy bűnös vagy, és megbánod a bűneidet. A valódi bűnbánat következménye, hogy el is fordulsz a bűneidtől, és arra vágysz, hogy egyre inkább Istennek tetsző életet élj. A megtérés azt is jelenti, hogy egyáltalán nem magadban bízol, hanem kizárólag Jézus Krisztusban mint személyes Megváltódban.

„Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal! Teljesen mosd le rólam bűnömöt, és vétkeimtől tisztíts meg engem!” (Zsolt 51,3–4)

Magadtól semmit nem tudsz tenni a megváltásodért, de ha hiszel benne, akkor anélkül, hogy megérdemelnéd, egyedül Jézus halála és feltámadása miatt Isten megbocsátja minden bűnödöt, és ingyen örök életet ajándékozik neked. Ez az evangéliumnak, azaz Isten örömhírének a lényege.

Hinni azt jelenti, hogy meg vagy győződve arról, hogy Isten meg tud menteni, ahogyan megígérte, és teljesen megbízol benne (Róm 4,20–21).

„Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék.” (Ef 2,8–9)

Jézus Krisztus bűnbocsánatot és örök életet ad mindenkinek, aki hisz benne. Átala személyes kapcsolatba kerülhetünk Istennel, és megismerhetjük őt.

„Őbenne van – az ő vére által – a mi megváltásunk, bűneink bocsánata is; kegyelme gazdagságából...” (Ef 1,7)

„Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg az Isten Fia, az élet sincs meg abban. Ezt azért írtam meg nektek, akik hisztek Isten Fia nevében, hogy tudjátok: örök életetek van.” (1Jn 5,12–13)

„Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.” (Jn 17,3)

Ha hiszel Jézusban, akkor Isten a saját családjába fogad, a saját gyermekeként tekint rád, és soha nem hagy el (Ézs 54,10).

„Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében...” (Jn 1,12)

Jézus előre megígérte azt is, hogy vissza fog jönni ebbe a világba, de már nem úgy, mint egy egyszerű, megalázkodott ember, hanem úgy, mint a mindenség Királya és Ítéelő bírója. Akkor mindenki szembesülni fog vele, és mindenkinek el kell számolnia előtte az életével (ApCsel 17,30–31).

„Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében.” (Jn 3,18)

Jézus Krisztus Megváltó és Úr, akire úgy bízhatod rá hit által magadat, hogyha az egész életedet alárendeled neki. (ApCsel 2,36).

Jézust hit által, az akaratunkkal és az értelmünkkel ismerhetjük el Úrnak és fogadhatjuk el Megváltónak.

„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülj...” (ApCsel 16,31)

Az lehet a jele annak, hogy most már elkezdődött az Istennel való kapcsolatod, hogy:

1. a bűnt, amiben eddig éltél, amit eddig szerettél, elkezded utálni, szégyellni, és szeretnél tőle megszabadulni;

2. Istent, akinek eddig ellenszegültél, akivel nem törődteél, elkezded szeretni, és vágysz rá, hogy jobban megismerd őt;

3. felismerted, hogy elveszett vagy a bűneidben, és Jézus Krisztusra van szükséged, teljesen rá bízod magad, mert egyedül ő az, aki megment;

4. kész vagy átadni neki az életed irányítását, hogy olyanná formáljon, amilyen szeretné, hogy legyél.

Imádságban el is mondhatod neki, hogy bűnösként szükséged van rá, megköszönheted, hogy megmentett, és megerősítheted azt, hogy átadod neki az életed irányítását.

„Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülj.” (Róm 10,9)

Az új élet Istennel

Ha valóban elfogadtad Jézust, akkor az egész életednek részévé válik. Lehet, hogy nem tapasztalsz hirtelen radikális változást, és fogsz még bűnöket elkövetni, Isten azonban átformálja az életedet.

„Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.” (2Kor 5,17)

Az újjászületésed, vagyis az átformált, új életed következménye, hogy egyre szorosabb közösségben fogsz Istennel élni, egyre jobban vágysz arra, hogy az életed különböző területein átadd neki az irányítást és engedelmeskedj neki. A Biblia ezt a folyamatot nevezi megszentelődésnek. Az életedben jelen levő megszentelődés folyamata a megváltásod és az örök életed bizonyítéka (Ez 36,26–27).

„Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekedszük az igazságot. Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.” (1Jn 1,6–7)

Jézus követése azt jelenti, hogy az életem Isten akaratának van alárendelve, engedelmeskedem neki. Már nem a saját magam ura vagyok, hanem Krisztus az Úr az életemben (Mt 16,24–25)

Mindezt nem azért teszem, hogy a magam erejéből elfogadhatóvá váljak Istennek, hanem azért, mert Isten megváltotta az életemet, és az ő szeretete készítet erre (2Kor 5,15).

Hogyan növekedhetsz az Istennel való kapcsolatban?

1. Fordulj Istenhez imádságban, beszélj vele mindennap, mondd el neki a hálaadásaidat és kéréseidet (Fil 4,6–7)!

2. Olvasd naponta a Bibliát, ezen keresztül egyre jobban megismerheted Istent és az életedre vonatkozó akaratát (2Tim 3,16–17)!

3. Engedelmeskedj Istennek, és az életed minden részét bíz rá (Jn 14,21)!

4. Beszélj másoknak Krisztusról életeddel és szavaiddal, mondd el az embereknek Isten örömhírét, és hogy mit tett a te életedben (1Pt 3,15–16)!

A Biblia arra tanít, hogy nekünk, akik Jézusban hiszünk, fontos közösségben lennünk egymással (Zsid 10,25). Hívő-

ként szükségünk van arra, hogy közösségben bátorítsuk, támogassuk egymást.

A gyülekezetben egymás hite és szeretete által épülünk (Ef 4,16).

Fontos, hogy csatlakozz egy gyülekezethez, ahol Krisztust tisztelik, követik, a Biblia tanításait hirdetik, és ahol más hívőkkel együtt lehetsz, akik segítenek növekedni az Istennel való kapcsolatodban!

Forrás:

Isten örömhíre. – Magyarországi Baptista Ifjúsági Miszsió, 2016.

Johan-Ludvig Runeberg: Paavo gazda

Fent a saarijärvi ősvadonban
élt fagyos tanyáján Paavo gazda.
Küszködött, égett kezén a munka,
ám az Úrtól várt földjére áldást.
Gyermekével s asszonyával élt ott,
kínnal szerzett gyér sovány-kenyéren,
árkot ásott, szántott és vetett s várt.
Meglött a tavasz, a hó elolvadt
s hólé elsodorta fél vetését;
jött a nyár, jégzáporok zuhogtak
s a ringó vetés felét lezúzták;
ősz jött s elfagyott, mi megmaradt még.
Haját tépve jajgatott az asszony:
„Paavo, Paavo, átokvert öreg te,
koldusbot vár: elhagyott az Isten:
rossz koldulni, – éhenhalni szörnyűbb”.
Paavo, kézenfogva asszonyát, szólt:
„Megpróbál, de el nem hágy az Isten.
Felerész fakérget tégy a lisztbe,
én ezentúl még több árkot ások,
ám az Úrtól várom majd az áldást”.
Felerész kéreg sült a kenyérbe,
kétszer annyi árkot vajt a gazda,
juha árán vett rozst, vetett s várt.
Meglött a tavasz, a hó elolvadt
s megmaradt: vetés és porhanyó föld;
jött a nyár, jégzáporok zuhogott
s a ringó vetés felét lezúzták;
ősz jött s elfagyott, mi megmaradt még.
Haját tépve jajgatott az asszony:
„Paavo, Paavo, átokvert öreg te,
haljunk meg, hisz elhagyott az Isten!
Rossz meghalni, ámde élni szörnyűbb”.

Paavo, kézenfogva asszonyát szólt:
„Megpróbál, de el nem hágy az Isten.
Kétszer annyi kérget tégy a lisztbe,
én meg duplaszéles árkot ások,
ám az Úrtól várom majd az áldást”.
Kétszeres kéreg sült a kenyérbe,
duplaszéles árkot vajt a gazda,
marha árán vett rozst, vetett s várt.
Meglött a tavasz, csordult a hólé
s ár nem vitt el sem vetést, se földet;
jött a nyár, jégzáporok zuhogtak
s a ringó vetést le nem tiporták;
ősz jött, ám a fagy távol maradt és
sarlót várt a hullámzó arany-dísz.
Paavo gazda térdre rogyva mondta:
„Megpróbál, de el nem hágy az Isten”.
Térdrehullt az asszony is, míg így szólt:
„Megpróbál, de el nem hágy az Isten”.
Agg társához szólt szelíd mosollyal:
„Paavo, Paavo, kapj sarlóra vígan,
felvirradtunk boldogabb napokra,
sutba dobjuk most már a fakérget
s étünk tiszta rozsból sült kenyér lesz”.
Paavo, kézenfogva, asszonyát, szólt:
„Asszony, asszony, elbuknánk a próbán,
éhező testvért ha cserben hagynánk:
Felerész kérget süss a kenyérbe:
elfagyott a szomszédunk vetése!”

Fordította: Képes Géza

1. LECKE

A Magyarországi Evangélikus Egyház hittanterve a 9–12. évfolyamok számára. Szakmai vitaanyag. (MEE Katechetikai Munkacsoport, 2012).

2. LECKE

A négy személyiségtípus.
<http://www.tulelocsomag.hu/cikkek/1051szemelyisegtipusok.html>.

4. LECKE

Erik Weihenmayer és Oprah Winfrey története: *Válaszd a legjobbat!*
FÉK tanári kézikönyv 3. (Budapest: Timóteus Társaság, 2009), 15–17. o.

5. LECKE

Blackaby, Henry T. és Claude V. King: *Isten megtapasztalása akaratának megismerése és cselekvése által* (Budapest: [Baptista K.]: 1999).

6. LECKE

Tanítványság és szolgálat – a mai Magyarországon (Budapest: Harmat–PMTI, 1999).

7. LECKE

Isten örömhíre (Magyarországi Baptista Ifjúsági Misszió, 2016).
Szabados Ádám: Megigazulás és megszentelődés: miben hasonlók és miben különböznek?
Divinity, 2011. január 12., <http://divinity.szabadosadam.hu/?p=1804>.

9. LECKE

Boldogok a lelki szegények. http://igemorzsa.hu/bibliakor-jegyzet/jezus_hegyib/01_tema.html (letöltés: 2017. 07. 19.).
Durkó István: A boldogmondások életre szóló alkalmazása a huszonegyedik század posztmodern társadalmában. *Szolgatárs*, 2009/1. <http://szolgatars.hu/wp-content/uploads/2012/09/20091.pdf>.
Lloyd-Jones, D. Martyn: Bevezetés a boldogmondásokhoz. Ford.: Borzási Sándor.
Tanulmányok bibliai kurzushoz. <http://www.ujremeny.hu/files/5talalkozas/negyedik.pdf> (letöltés: 2017. 07. 23.).

10. LECKE

Durkó: i. m.
Schwertley, Brian: The Sermon on the Mount: A Reformed Exposition. http://www.reformedonline.com/uploads/1/5/0/3/15030584/the_sermon_on_the_mount_book.pdf.

11. LECKE

Boldogok a szelídek. http://igemorzsa.hu/bibliakor-jegyzet/jezus_hegyib/03_tema.html.
Durkó: i. m.
Kormos Tivadar: A föld legszelídebb embere. <http://bibliakor.network.hu/blog/biblia-kor-hirei/a-fold-legszelidebb-embere>.
Schwertley: i. m.
Varga Róbert: Boldog szelídek. <http://www.refpasaret.hu/pasaret/pred.php?id=1112>.

12. LECKE

Almási Tibor: *Máté evangéliuma 1.* (Szokolya: GyuRó Art-Press, 2010).
MacDonald, William: *Újszövetségi kommentár* (Budapest: Evangéliumi K., 1999).

13. LECKE

Almási: i. m.
MacDonald: *Újszövetségi kommentár*.

14. LECKE

Almási: i. m.
MacDonald: *Újszövetségi kommentár*.

15. LECKE

Almási: i. m.
MacDonald: *Újszövetségi kommentár*.

16. LECKE

Almási: i. m.
Christian persecution. <https://www.opendoorsusa.org/christian-persecution/> (letöltés: 2017. 08. 28.).
Győrfi Károly: Keresztényüldözés. Könyvajánló. <http://www.baptist.hu/gyorfi-karoly-keresztenyuldozes-21-szazad-elejen/> (letöltés: 2017. 08. 28.).
MacDonald: *Újszövetségi kommentár*.

17. LECKE

Stott, John: *A hegyi beszéd* (Budapest: Harmat, cop. 1993).

18. LECKE

Stott: i. m.

19. LECKE

Aki haragszik az atyjafiára ok nélkül. http://igemorzsa.hu/bibliakor-jegyzet/jezus_hegyib/13_tema.html
Cseri Kálmán: Ítélezés. <http://www.refpasaret.hu/pasaret/pred.php?id=1006>.
Uő: *Tízparancsolat* (Budapest: Harmat, 2016).
Harag. <http://mek.oszk.hu/adatbazis/lexikon/phplex/lexikon/d/katlex/s145.html>.
Joó Sándor: Meddig tart a kegyelmi idő?
<http://joosandor.hu/predikacio/1958-01/meddig-tart-kegyelmi-ido>.
Stott: i. m.

20. LECKE

Cseri: *Tízparancsolat*.
Az igenetek mindig igen legyen. http://igemorzsa.hu/bibliakor-jegyzet/jezus_hegyib/18_tema.html.
Hardon, John A. S. J.: A keresztény család tartópillérei. <http://www.hittansuli.hu/dokumentumok/tanuloknak/john-hardon-sj-kereszteny-csalad-tartopillerei>.
Kocsis Imre: *Bevezetés az Újszövetség kortörténetébe és irodalmába 2.* (Budapest: SZIT, 2011).

Pálhegyi Ferenc: *Keresztyén házasság* (Budapest: Kálvin, 2017).
Stott: i. m.

21. LECKE

Cseri: *Tízparancsolat*.

Gyürüs István: A vámszedő. <http://www.bibliai-kincsestar.hu/news/a-vamszedo/>.

Jóó Sándor: Ki az én felebarátom? <http://joosandor.hu/predikacio/1948-06/ki-az-en-felebaratom>.

Stott: i. m.

Túrmezei Erzsébet: Köszönöm a többszámot. <https://keresztyenversek.wordpress.com/tag/felebarati-szeretet/page/2/>.

<http://www.leleklanc.eoldal.hu/cikkek/merj-szeretni-/merj-szeretni---onzetlenseg.html>

22. LECKE

Borbás Gabriella Dóra: *A Biblia mint kommunikációs tankönyv* (Budapest: Vince, 2013).

Cseri: *Tízparancsolat*.

Hauck, Paul: *Mitől jó a házasság?* (Budapest: Park, [2015]).

Horváth Géza: Az adakozás oka, célja és módja. <http://www.refpasaret.hu/pasaret/pred.php?id=2253>.

Kádár Ferenc: Az adakozás bibliai értelme. <http://reformatus.hu/mutat/12210/>.

Meyer, Joyce: Kerüljük a képmutatást. <https://www.ahitatok.hu/joyce-meyer/111-keruljuk-a-kepmutatast.html>.

Stott: i. m.

23. LECKE

Borbás: i. m.

Cseri: *Tízparancsolat*.

MacDonald, William: Szabadítás. http://velunkazisten.hu/osvenyem/1014_Szabaditas.

Pongrácz Róbert: A „Miatyánk” imádságról (1. rész). http://biblia.hu/szentiras_com_cikkek/a_miatyankrol_1.

Uő: A „Miatyánk” imádságról (2. rész). http://biblia.hu/szentiras_com_cikkek/a_miatyankrol_2.

Szabó Ferenc: Az imádságról – A Miatyánk. <http://www.szaboferenc.hu/igehir/miatyank.htm>.

30. LECKE

Agresszió. [https://hu.wikipedia.org/wiki/Agresszi%C3%B3_\(pszichol%C3%B3gia\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Agresszi%C3%B3_(pszichol%C3%B3gia)).

http://www.sorsunk-jovonk.hu/csaladon_beluli_eroszak_fizikai_szexualis.html

31. LECKE

Biblia – Istennek az Ószövetségben és Újszövetségben adott kijelentése magyarázó jegyzetekkel (Budapest: Kálvin, 2004).

Jakab Zoltán: Altruizmus. <http://www.kislexikon.hu/altruizmus.html>.

32. LECKE

Mit mond a Biblia a haragról?

<https://www.gotquestions.org/Magyar/Biblia-harag.html>.

Mi utalhat arra, hogy depresszióban szenved?

<http://www.webbeteg.hu/mediatar/depresszio/365/mi-utalhat-arra-hogy-depresszioban-szenved>.

33. LECKE

A Mariana-árok mélyén. <http://bigblue.reblog.hu/a-mariana-arok-melyen>.

<http://felro.szojelentese.com/>

<http://tavolsag.1km.net/hu/budapest/nz/christchurch/>

34. LECKE

Létezik az abszolút igazság/univerzális igazság?

<https://www.gotquestions.org/Magyar/abszolot-igazsag.html>.

<http://www.otvenetul.hu/egeszseg/57242>

35. LECKE

HittanSegéd – Péter tagadása.

<https://www.youtube.com/watch?v=gALR5zKrtiM>.

Jorsits Attila: Szentek legyetek!

<https://www.teologiablog.hu/szentek-legyetek/>.

Orbán Béla: Minden vétket pedig elfedez a szeretet.

<http://caddik.shp.hu/hpc/web.php?a=caddik&o=CX5a5LvNx2>.

36. LECKE

Állította-e valaha Jézus, hogy ő Isten?

<http://www.everystudent.hu/a/jezus2.html>.

Rómaiakhoz 6. <https://www.biblegateway.com/passage/?search=R%C3%B3maiakhoz+6&version=ERV-HU>.

Sitku Tibor: A trilemma dilemmája. <http://megmondoka.blogspot.hu/2014/10/a-legtobb-keresztény-ismeri-kivalo-iro-c.html>.